

**Openbare raadsvergadering der gemeente Ridderkerk, gehouden op
donderdag 5 november 2009**

5 **Aanwezig:**

De burgemeester: mevrouw J.H.M. Hermans-Vloedveld, voorzitter

De gemeentesecretaris: mevrouw M.H.J.C. Nienhuis-van Doremaele

De wethouders: mevrouw H.R. van den Berg, de heren Th.C.M. Blesgraaf, E.M. den Boef en P.J.H.M. de Koning

10 De raadsleden: de heren A.H.M.M. van Abeelen (PvdA), T.J. Alderliesten (SGP), J.C. van Andel (CDA), P. van den Berg (VVD), P. Boertje (VVD), mevrouw T. Duman-Sirin (PvdA), mevrouw M. van Gink (PvdA), de heren M.A. Hitzert (PvdA), H.C.M. van Houcke (D66/GroenLinks), mevrouw A.B. van Houwelingen-Saugerud (PvdA), de heren M. Japenga (ChristenUnie), H.J.A. Koppes (Leefbaar Ridderkerk), J. Lagendijk (SGP), W. van der Linden (LS), A. Los (Leefbaar Ridderkerk), C.J. Louter (ChristenUnie), P.W.J. Meij (CDA), B. Neuschwander (Leefbaar Ridderkerk), mevrouw W.N. Nooijen (LS), de heren W.P. Onderdelinden (CDA), ing. A. den Ouden (SGP), R.C. van Pelt (SGP), R.P. Pors (ChristenUnie), mevrouw A.P.S. Ripmeester (PvdA), de heren C.A. Roodenburg (SGP), V.A. Smit (SGP), L. van der Spoel (VVD), de heer M.A. Vroegindeweyj (Leefbaar Ridderkerk)

20

Griffier:

De heer mr. J.G. van Straalen

Afwezig:

25 De heer M. Dijkhuizen (RB), de heer R.C. van Pelt (SGP) alleen gedurende het ochtend- en middagedeelte

Notulist:

Mevrouw I.J.H. Lit

30

1. Opening en vaststelling van de agenda

35 **De voorzitter:** Goedemorgen, dames en heren. Het is half tien. Het wordt een lange en bijzondere dag. Dat is altijd zo als we de begroting gaan behandelen. Ik wens u allen veel succes bij de algemene beschouwingen en aan het einde van de dag zullen we de oogst bekijken.

Voordat we overgaan tot de algemene beschouwingen, hebben wij eerst nog twee andere agendapunten.

40

Wij hebben vandaag twee afwezigen. Als eerste de heer Dijkhuizen, die als gevolg van ziekte, een ongeval, afwezig is. Er circuleert een kaart voor hem, en als u hem allemaal getekend hebt, zullen wij die zo snel mogelijk verzenden. De heer Van Pelt is op dit moment afwezig, maar zal zich later vandaag bij ons aansluiten. De heer Meij wordt elk moment verwacht.

45

Dames en heren, kunt u instemmen met de agenda? Dat is het geval.

50

2. Lijst van ingekomen stukken

1. Voor kennisgeving aannemen:

1. Raadsinformatiebrief van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 21 oktober 2009, waarbij het Programma & Overzicht Onderwijshuisvesting 2010 inclusief het kostenoverzicht wordt aangeboden.
2. Raadsinformatiebrief van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 6 oktober 2009, over het aantal raadszetels.
3. VNG-reactie op de Rijksbegroting 2010 (bijzondere ledenbrief).
4. Afschrift van de brief van het college van burgemeester en wethouders aan de medezeggenschapsraad van obs De Reijer, d.d. 8 oktober 2009, over nieuwbouw De Reijer.
5. Brief van de Rekenkamercommissie Ridderkerk, d.d. 19 oktober 2009, over bezuiniging budget Rekenkamercommissie.
6. Brief van de gemeente Spijkenisse, d.d. 8 september 2009, inzake een motie over waterschapsheffing.
7. Motie van de gemeenteraad van Barendrecht, d.d. 29 september 2009, met betrekking tot cumulatie veiligheidsrisico's gemeente Barendrecht.
8. Motie van de gemeenteraad van Groningen, d.d. 30 september 2009, waarin de raad uitspreekt dat de voorgenomen afroaming van de re-integratiebudgetten buitengewoon onwenselijk is in het licht van de benodigde bestrijding van de gevolgen van de economische crisis.

5 **De voorzitter:** Wie van u heeft opmerkingen hierover? Niemand. Dank u wel.

3. Raadsvoorstel inzake de verbouw en inrichting van de P.C. Hoofdstraat 4, ten behoeve van het jongeren centrum (raadsvoorstel nr. 269)

10 **De voorzitter:** Het besluit is enigszins gewijzigd in die zin dat er ook een wijziging van de Programmabegroting 2010 voor nodig is. Ik geef dit onderwerp graag vrij voor debat. Het woord is aan de heer Van den Berg.

15 **De heer Van den Berg:** Dank u wel, voorzitter. De VVD-fractie heeft grote moeite met het gepresenteerde voorstel. Wij zijn natuurlijk wel blij dat er een voorziening komt voor de jeugd van twaalf tot achttien jaar, die hiermee een plek krijgt die ze verdient.
De besluitvorming duurt echter veel te lang. Wij nemen met verbazing kennis van de enorme kostenoverschrijding. Als we het stuk lezen, geeft ons dat bijna het gevoel dat we onvolledig zijn geïnformeerd. Veel zaken zijn in juni nog niet duidelijk geweest. Hoe kan het bestaan dat
20 dit niet voor de besluitvorming in beeld was. Wat het meest in het oog springt, is de btw-integratieheffing. Hoe kan het bestaan dat deze niet voor de besluitvorming in beeld

was? Wij vinden het ook merkwaardig dat er nu wel onderzoek naar de liquiditeit van de aannemer plaatsvindt, nadat de bouwkosten veel hoger uitvallen en de oorspronkelijke aannemer failliet is. Het antwoord kennen we eigenlijk al. Dat hoorden wij ook bij de aanleg van de Noord-Zuidlijn, de Betuwelijn en de hsl. Hoe bestaat het dat we ook in Ridderkerk keer op keer niet in staat zijn de kosten vooraf te overzien en in de hand te houden? Als wij een commerciële organisatie zouden zijn, dan zouden wij het hoofd niet boven water kunnen houden. De VVD-fractie heeft ook vragen over de exploitatie tijdens de gebruiksfase. Hoe is dat geregeld? In het stuk lezen wij dat de afspraak met De Gooth over de huidige huur wordt gerespecteerd. Met andere woorden: geen huurverhoging. Maar, De Gooth neemt snel intrek in een gebouw van € 1,4 miljoen. Voor dezelfde huur? Hoe is de programmering geregeld? Wat is het plan: laten we dit aan het vrije krachtenveld over? Vanuit de Jongerenraad hebben wij meerdere keren gehoord dat de programmering van De Gooth niet geschikt is voor alle jongeren. Of aantrekkelijk gevonden wordt. Hoe zit dat nu precies? Er moet ruimte zijn voor alle jongeren in Ridderkerk, in het bijzonder de groep waar het heel goed mee gaat. Die verdient het om een echte jongerenplek te krijgen.

De VVD-fractie benadrukt dat alle groeperingen in Ridderkerk, binnen het aanbod van de programmering dienen te vallen. Christelijke jongeren, kakkers, hiphoppers, cabaret- en bioscoopfans. Kortom alle jongeren: niemand uitgezonderd.

Het is goed dat naar veiligheid gekeken wordt. Ook hier geldt dat we behoorlijk naïef het proces zijn ingegaan. Ook hier dienen lessen getrokken te worden uit de bestuurskrachtmeting. Plannen maken gaat heel goed, maar als het op uitvoering aankomt, dan schiet de gemeente Ridderkerk tekort. De VVD-fractie baalt enorm van de enorm opgelopen kosten, maar vindt tegelijkertijd dat de jongeren een goede plek verdienen. Eindelijk doen we iets aan de vergrijzing van dit dorp. Het is weliswaar een druppel op de gloeiende plaat, maar een eerste stap om de vergrijzing het hoofd te bieden is hiermee gezet. Wij gaan schoorvoetend akkoord met het voorstel op de uitdrukkelijke voorwaarde dat dit de laatste overschrijding is en dat er goede plannen worden gemaakt voor de exploitatie met de nieuwe organisatie Dynamiek. Dank u wel.

30 **De voorzitter:** Dank u zeer, mijnheer Van den Berg. Mevrouw Duman.

Mevrouw Duman: Heel lang hebben we gediscussieerd over het inhoudelijke jongerenwerk en daarna over de vraag waar het jongerencentrum moest komen.

Toen we uiteindelijk besloten hadden dat dit jongerencentrum niet in de Kuyperschool maar elders gehuisvest moest worden kwam de alternatieve huisvesting aan de P.C. Hoofdstraat met garantie van minimaal vijf jaar met verlenging van een jaar. We wilden destijds niet zoveel investeren in een tijdelijke huisvesting. Jongerenwerk is niet tijdelijk en het gaat om meer dan alleen maar een ontmoetingsplek. Het allerbelangrijkste is de kwaliteit van jongerenwerk in een harmonieuze omgeving die gewaarborgd moet blijven. Daarom hebben we gezamenlijk besloten om te kiezen voor een definitieve ruimte aan de P.C. Hoofdstraat. De Jongerenraad, Stichting Dynamiek en de jongerensociëteit De Gooth waren enthousiast over het genomen besluit. Na een lange periode in onzekerheid te hebben geleefd konden ze eindelijk starten met de indeling en inrichting van de beschikbare ruimten. De PvdA was ook ontzettend blij met het behaalde resultaat.

45 Wij zijn van mening dat je niet moet investeren in stenen, die zijn immers vervangbaar, maar onze jongeren niet. Als ze eenmaal uit onze handen wegglijden, dan is de schade vele malen groter. Maar de jongeren waren er nog lang niet. Het pand moest aangekocht worden door de Algemene Dienst, bouwvergunning, inrichtingskosten, veiligheid, achterstallig onderhoud, ga zo maar door. De toekomstige gebruikers van het jongerencentrum hebben vele drempels

moeten overwinnen. Gelukkig is het eindstation al in zicht.

Alle jongeren in onze gemeente verdienen een eigen plek om samen te komen met leeftijdsgenoten, waar ze zichzelf kunnen zijn, vrije tijd kunnen invullen en zich kunnen ontwikkelen onder deskundige begeleiding. Een ontmoetingsruimte, een plek met een eigen identiteit. Een jongerencentrum biedt veel kansen en mogelijkheden, bijvoorbeeld het voorkomen van ongewenst gedrag. Vandalisme en gevoelens van onveiligheid kunnen worden voorkomen als er een alternatief wordt geboden voor het hangen op straat. Om een lang verhaal kort te maken, wij ondersteunen het voorliggende voorstel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Duman. De heer Onderdelinden.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, wij hebben in de loop der tijd ook onze teleurstelling uitgesproken over de ontwikkelingen in dit dossier. Wij herkennen de opmerkingen van de VVD. In de stukken wordt gesproken over De Gooth. De bijdrage van De Gooth blijft voorlopig hetzelfde als voorheen. Dat is min nul. De vraag is hoe zich dit in de komende periode zal ontwikkelen. De huidige bijdrage van min nul zal toch niet blijvend worden gecontinueerd?

Wij hebben nog een vraag over de afschrijvingsperiode van het hele traject. Kan die op dit moment nog worden gecommuniceerd? Toen wij het stuk lasen, ontstond in onze fractie de vraag of het herzien van de exploitatie na een jaar een soort dreigement betekent. Betekent dit dat wij na een jaar nog allerlei dure nieuwe voorstellen tot ons zullen krijgen?

Rond de fiscus heb ik een schriftelijke vraag gesteld. Kunt u daar op dit moment al iets over vertellen? Dit is toch een substantieel onderdeel van het hele verhaal. Dat was het. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Onderdelinden. De heer Vroegindeweyj.

De heer Vroegindeweyj: Dank u wel, voorzitter. In juni vorig jaar heeft de raad opmerkingen gemaakt over het budget en over de zekerheid van het budget. Op dat moment waren er grote zorgen over het overschrijden van het budget. Die discussie werd door de voorzitter van de raad beëindigd met de opmerking dat de raad daar zelf over gaat. Er werd gezegd dat de raad eigen garantie en zekerheid heeft. En hier zitten we met onze garantie en zekerheid. Een forse verhoging van het budget. Een bedrag aan btw van ruim € 300.000,- dat terug te voeren is op de totale investering van € 1,6 miljoen, terwijl ergens in het hele debat over het jongerencentrum ook wel eens een bedrag van € 1 miljoen als 'te hoog' is afgeserveerd. Wij zijn hier niet erg blij mee. Maar, we zitten in een dilemma.

Richting college zou volgens ons gewoon nee gezegd moeten worden. Maar dat kan eigenlijk niet richting de jongeren. Hoe we dat dilemma oplossen, hoort u in onze tweede termijn.

De heer Van Houcke: Voorzitter, ik wil de heer Los als eerste feliciteren met zijn voorspellingen die hij eerder heeft gedaan over de kosten. Hij was hier beter in dan de raad. Ik kan me aansluiten bij de opmerkingen van de diverse fracties, ook bij de opmerkingen van de heer Van den Berg. Ik begrijp zijn opmerkingen wel. Wij zijn naïef geweest. U hebt daar gelijk in. Niet de hele de raad was naïef in die tijd, er waren fracties die voorspelden dat het toch wel in de richting zou komen van dat wat het nu is. Dat is het ook geworden. Eigenlijk zijn we voor een koopje klaar, mijnheer Van den Berg. U herinnert zich vast nog de post die een aantal jaren geleden voor onze jongeren was gereserveerd. Die was aanmerkelijk hoger. Nog hoger dan het bedrag dat er nu staat.

Voorzitter, ik sluit me aan bij de opmerkingen van de vorige fracties. Daarmee kan een einde komen aan tientallen jaren politiek gesteggel over een voorziening waar onze jongeren meer dan recht op hebben. Ik ben blij dat we nu eindelijk zover zijn en wat mij betreft, geef ik hiermee mijn instemming met het voorstel.

5

De heer Smit: Dank u wel, voorzitter. Op 13 december 2007 heeft de SGP-fractie gesteld dat het dossier huisvesting jongerenwerk een bijzondere en lange geschiedenis kent. Ik constateer dat we inmiddels alweer twee jaar verder zijn en dat ook over die periode weer het nodige gezegd zou kunnen worden.

10 Wat bij onze fractie blijft hangen, is de vervelende gedachte dat we door alle gedoe in een proces zijn gekomen waardoor het kon gebeuren dat het vorige college van de Kuyperschool afwilde maar die toch handhaafde, terwijl het huidige college toch besloot voor verplaatsing van het jongerenwerk en sloop van de Kuyperschool. Men deed dit – naar nu blijkt – op discutabele financiële gronden. Ik roep nog even een opmerking van de SGP uit 2007 in herinnering. Wij vonden de toen voorgelegde kostenberekening nogal diffuus.

15 Als het gaat om het handhaven van de gevel van de Kuyperschool, ging het toen om ongeveer € 300.000,-. Maar, in 2005 was al geconcludeerd dat het handhaven van de Kuyperschool een positief effect op de grondexploitatie van € 1,3 miljoen zou hebben. En dat was nog maar een voorzichtige doorberekening van het grondbedrijfcomplex centrum.

20 Ook heeft de SGP in december 2007 al gesteld dat de kosten van wat toen nog de tijdelijke nieuwe huisvesting van het jongerenwerk was, op drijfzand leken te zijn gebaseerd. Was het eerst nog maximaal € 350.000,- voor verbouwing van het pand aan de P.C. Hoofdstraat, in december 2007 was dat al niet meer gemaximeerd en was er sowieso al € 100.000,- uitgetrokken voor uitwerkingskosten, inventaris en dat soort zaken.

25 De SGP heeft toen geconcludeerd dat de structurele situatie volstrekt onduidelijk was en dat de kosten en voordelen van de verschillende varianten ronduit vaag waren.

Het nu voorliggende voorstel bevestigt de juistheid van die gevoelens. Inmiddels gaat het over het drievoudige van het in december 2007 aangegeven bedrag en staat de teller op € 1,4 miljoen. Deze gang van zaken roept gevoelens van onbehagen op. Immers, de vraag moet worden gesteld of de raad besloten zou hebben om de Kuyperschool te slopen en het jeugdwerk elders onder te brengen als de nu voorliggende informatie op 1 december 2007 bekend zou zijn geweest. Zouden alternatieven om het jongerenwerk in de Kuyperschool te handhaven dan ook zonder meer terzijde zijn gelegd?

30 De besluitvorming heeft stap voor stap geleid tot de situatie waarin uiteindelijk veel meer geïnvesteerd moet worden in het jongerencentrum dan destijds is voorgespiegeld. En een en ander leidt bovendien tot sloop van de Kuyperschool, die alleen al uit cultuurhistorisch oogpunt gehandhaafd had moeten worden en ook nog eens met een aanzienlijk negatief effect op de grondexploitatie van het centrum. Kortom: het voorstel scoort driedubbel negatief en laat bovendien een kater achter omdat deze situatie eigenlijk wel een beetje voorzien was.

40 Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer, mijnheer Smit. De heer Louter.

De heer Louter: Dank u wel, voorzitter. In december 2007 besloten we dat het jongerenwerk voorlopig naar de P.C. Hoofdstraat zou gaan. De kosten daarvoor: € 350.000,-.

45 In juni 2008 stemde de raad in met permanente huisvesting van het jongerenwerk. De investering steeg van € 350.000,- naar € 650.000,-. In het raadsstuk van juni staat dat gedurende het voorbereidingstraject alle betrokkenen zijn geraadpleegd en bij de maandelijkse overleggen aanwezig waren. In de notulen van de vergadering van juni wordt gesproken over 'goede onderzoeken waarvan gezegd kan worden dat het bedrag van € 650.000,- het

50

bedrag is waarvoor het allemaal moet kunnen gebeuren'. Dit is de uitspraak van het college in juni. Ook werd in het raadsvoorstel van juni gesproken over het pas in het eerste kwartaal van 2009 in gebruik kunnen nemen van het pand aan de P.C. Hoofdstraat. Nu is het november 2009. Het eerste kwartaal 2009 ligt inmiddels alweer verder achter ons. Er ligt een nieuw voorstel over het jongeren centrum, het bankkrediet gaat omhoog naar € 838.000,-. De oorzaken hiervan zijn een gewijzigde inrichting, kosten voor het nemen van veiligheidsmaatregelen, achterstallig onderhoud.

Voorzitter, wij zijn een warm voorstander van een goed jongeren centrum in onze gemeente en zullen ook instemmen met het voorstel. Hoewel we ons ook wel eens afvragen, gezien alle voorzorgsmaatregelen die moeten worden genomen ten aanzien van de veiligheid, of we dit soort centra wel willen in Ridderkerk. Het moet een centrum zijn waar jongeren zich kunnen vermaken. Maar eerst moeten ze door detectiepoortjes en worden ze gevolgd door camera's. Wat bedoelen we met feestavonden? Maar, u zult ook begrijpen dat wij erg veel moeite hebben met de hele procedure. Daar moeten wij van leren. Drie raadsvoorstellen, diverse raadsinformatiebrieven, een bouwkostenstijging met 140%, een vertraging van de realisatie van anderhalf jaar. Voorzitter, ik wil u dringend verzoeken dit soort projecten pas te presenteren als het totaalbeeld bekend is. Nu wekt men het idee dat de pijn gedoseerd gebracht moet worden om het gerealiseerd te krijgen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Louter. Zijn er nog andere fracties die het woord willen voeren? Dat is niet het geval. Het woord is aan het college, aan mevrouw Van den Berg. Daarna inventariseren wij of er nog behoefte is aan een tweede termijn.

Wethouder Van den Berg: Voorzitter, om te beginnen geeft het college alle fracties gelijk die zeggen dat dit niet de procedure is, niet de juiste gang van zaken is geweest om de besluitvorming over de verbouwing van het jongeren centrum tot stand te brengen. Wij hebben u op verschillende momenten geïnformeerd over de kostenstijging. We hebben gewacht met het definitieve voorstel tot het moment waarop we wisten met welke kosten we echt te maken kregen. Wij wilden zeker weten dat we nu alles in beeld hebben. Dit is gepresenteerd in het voorstel dat nu voorligt. Naar mijn idee hebben we hiervan geleerd dat we bij dergelijke projecten eerst een voorbereidingsbesluit aan de raad moeten voorleggen. Dit hebben wij ook gedaan en ik noem als voorbeeld het schoolmeestershuis. In die fase ontstaat dan een duidelijk beeld over de totale kosten waarop u een besluit kunt nemen.

De VVD-fractie sprak over het onvolledig informeren. Daar wil ik afstand van nemen, omdat er volgens mij verschillende momenten zijn geweest waarop we de kostenstijging met u hebben gedeeld. U relateert dit in het bijzonder aan de btw. Juist dit staat in het raadsvoorstel van december 2007 genoemd, alleen nog niet in de financiële vertaling, omdat we die nog niet precies konden maken. Op een aantal andere punten hebt u gelijk.

Over de gemaakte afspraken over de exploitatie: het is inderdaad een onderdeel van de afspraak met De Gooth geweest dat de huur die men nu betaalt, ook de huur voor het nieuwe jongeren centrum zou zijn. Dat is een afspraak die we voor het eerste jaar na de opening hebben. Na het eerste jaar gaan we met elkaar in gesprek om af te spreken wat een reëel bedrag is voor de huur.

Die afspraak geldt ook voor de nieuwe organisatie die dit exploiteert, Dynamiek en SRS. Met hen hebben we afgesproken dat het goed is om elkaar op regelmatige momenten te treffen want er kan sprake zijn van een groeimodel. Het eerste jaar zou niet het drukst bezochte jaar zijn. Maar als het fantastisch loopt, is dat absoluut het moment om met elkaar om tafel te gaan zitten.

De opmerkingen die over de programmering zijn gemaakt door de VVD-fractie, begrijp ik niet. We hebben regelmatig met de Jongerenraad gesproken. Er is inmiddels een programmaraad opgesteld waar de Jongerenraad in zit. Een vertegenwoordiger van de Jongerenraad, een vertegenwoordiger van De Gooth, een vertegenwoordiger van ToBe en een
5 vertegenwoordiger van de nieuwe organisatie hebben gezamenlijk verantwoordelijkheid voor de programmering. Wij denken dat met die partijen de totale jeugd van Ridderkerk vertegenwoordigd is. Wij laten graag aan hen over wat het precies wordt. In mijn beleving zit iedereen daar serieus bij. De eerste afspraken zijn intussen gemaakt, waarbij het natuurlijk spannend is wanneer het centrum open kan gaan, want men wil zo snel mogelijk aan de slag.

10 De vraag van de heer Onderdelinden over de afschrijvingstermijn op het gebied van investering gebouwen, daarbij wordt een termijn van vijftig jaar gevolgd. De afschrijvingstermijn van de installaties betreft vijftien jaar.

15 Uw vraag over de exploitatie heb ik beantwoord. Wat betreft uw vraag over de fiscus: daar is nog steeds hetzelfde antwoord van kracht dat wij ook schriftelijk hebben gegeven. We zijn hierover in gesprek, maar daarvoor zijn definitieve exploitatieafspraken nodig. Pas dan weten wij het definitieve antwoord. Wij zullen u dan informeren.

20 Ik begrijp de opmerking van de heer Vroegindeweyj. Ik wil wel even reageren. Toen wij in december 2007 spraken over een bedrag van € 1 miljoen was daar wel discussie over. Toen ging het over de Kuyperschool en de functie die we wilden hebben. Die kon voor € 1 miljoen gerealiseerd worden. Volgens het college kon dat niet en was daar meer voor nodig. De fractie had daar een ander standpunt op. Het college heeft echter nooit gezegd dat het
25 voorstel om uit te wijken naar de P.C. Hoofdstraat. Verder is uw standpunt helder en begrijpelijk.

30 De laatste reactie betreft mijn reactie op de heer Smit. Hij geeft aan dat de kosten inmiddels zijn opgelopen tot € 1,4 miljoen. Die opmerking is denk ik niet helemaal terecht. Het besluit van december 2007 ging over de tijdelijke huisvesting en ook nu zijn de kosten inderdaad opgelopen, maar daar wordt ook de transactie van de Algemene Dienst bij gerekend. Volgens mij is het niet terecht om het totaal aantal kosten bij de exploitatie op te tellen. Ik ben het met u eens dat de kosten fors gestegen zijn.

35 Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van den Berg. Dames en heren, de tweede termijn kan kort zijn. De heer Van den Berg.

40 **De heer Van den Berg:** Dank u wel, voorzitter. Wethouder, ik heb niet gezegd dat we onvolledig geïnformeerd zijn. Ik heb gezegd dat we bijna het gevoel kregen onvolledig geïnformeerd te zijn. Een klein nuanceverschil.

45 Over de programmaraad hebben wij toch echt van de Jongerenraad gehoord dat de programmering van De Gooth in het bijzonder niet de wens van alle Ridderkerkse jongeren is. Wij hebben dit duidelijk te horen gekregen. Wij missen natuurlijk ook de ongeorganiseerde jongeren tussen twaalf en achttien jaar die niet bij de Jongerenraad, ToBe en De Gooth aangesloten zijn.

50 Wij willen benadrukken dat we een jongerencentrum willen met een programmering voor alle jongeren. Daarvoor zorgt bijvoorbeeld Dock 3 in Hendrik-Ido-Ambacht wel. Dank u wel.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, de reactie over de afschrijvingstermijn is helder. Wat mij betreft, is dat wel behoorlijk stevig. Vijftig jaar. Dit lijkt mij ook wel het maximum. Misschien is dit gedaan om de kosten van de kapitaallasten te drukken.

5 Tot slot wil ik nog een opmerking maken tegenover de SGP. Zij zegt nu dat het jammer is dat het qua investering uit de hand is gelopen. Maar toch, even terugkijkend naar de Kuyperschool: in die periode, mijnheer Smit, spraken wij toch wel heel lang over een bedrag van € 1,2 miljoen. Dat bedrag heeft lang gecirculeerd als een reëel bedrag. Als we de btw nu elimineren, zitten we ook op € 1,2 miljoen. Dus dat is misschien achteraf gezien niet eens zo erg gek. Dank u wel.

10

De heer Smit bij interruptie: Voorzitter, volgens mij ging het dan wel over jongerenwerk in de Kuyperschool. U weet dat wij hechten aan het behoud van de Kuyperschool, zoals ik ook in mijn eerste termijn heb gezegd.

15

De heer Onderdelinden: Het gaat nu om jongerenwerk in de P.C. Hoofdstraat.

De heer Smit: Dat is duidelijk ja.

De voorzitter: Dank u wel, ik ga naar de heer Vroegindeweyj.

20

De heer Vroegindeweyj: Ik heb een opmerking tegenover de heer Onderdelinden. U zegt dat we nu ook praten over een bedrag van ongeveer € 1,2 miljoen. U mag mij dan eens voorrekenen hoeveel btw ervan gerekend wordt om op € 310.000,- uit te komen. Ik denk dat € 1,1 miljoen aan de lage kant is.

25

Dan mijn tweede termijn. Het college had destijds twijfels over de realiteit van de kostenopgave van Leefbaar Ridderkerk van € 1 miljoen voor jongerenwerk in de Kuyperschool. Ik kan college en raad meedelen dat wij over de huidige kostenopgave van het college nog steeds twijfels hebben. Dat zou betekenen dat wij onze eigen garantie en zekerheid zouden moeten zijn en daarmee een signaal aan de jongeren afgeven, dat we ze geen jongerencentrum gunnen. De zaak is zover gegaan dat dat gewoon niet meer kan. Daarom stemmen wij voor het voorstel.

30

Dank u wel.

35

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Vroegindeweyj. Nog anderen? Dat is niet het geval. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder Van den Berg: Dank u wel, nog even over de programmering. Wij zijn met de jongerenraad in gesprek. De Gooth gaat over zijn eigen programma. Daar hebben wij met alle andere partijen niets over te zeggen.

40

Het gezamenlijk overleg gaat over het gebruik van de grote zaal en over grote festivals. Daarover vindt overleg plaats in breder verband. Daar ga ik graag over in gesprek.

45

De voorzitter: Dank u wel. Wenst iemand hoofdelijke stemming over dit voorstel? Dat is niet het geval. Ik heb begrepen dat er een meerderheid voor dit voorstel is. Ik check dit nog even bij de SGP.

De heer Smit: Wij zijn tegen het voorstel.

50

De voorzitter: Dank u wel. Lokaal Sociaal?

Mevrouw Nooijen: Wij zijn voor.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is een meerderheid voor dit voorstel. Dank u zeer.

5   **4. Algemene beschouwingen met betrekking tot de vaststelling van de Programmabegroting 2010-2013 en bijbehorende stukken**

De voorzitter: Nadat u uw algemene beschouwingen aan het college en uw collega's hebt voorgelegd, krijgt u nu volop de gelegenheid om uw highlights toe te lichten.

10   U krijgt daarvoor allen vijf minuten.

Eerst de ChristenUnie, dan D66/GroenLinks, het CDA, Lokaal Sociaal, VVD, Leefbaar Ridderkerk, de PvdA en daarna de SGP.

15   **De heer Japenga:** Voorzitter, een inbreker werd betrapt door een bewoner en die verdedigde zijn spullen met een knuppel terwijl hij de inbreker in bedwang hield. De inbreker loopt los rond en de eigenaar zit vast omdat er een klacht tegen hem is ingediend. De omgekeerde wereld.

Een agent bedenkt zich wel vier keer voordat hij na spuwen, schelden, vloeken, duwen en trekken overgaat tot actie, bang als hij is om een klacht aan de broek te krijgen.

20   De omgekeerde wereld!

De agenten die in Hoek van Holland hebben opgetreden met de wapens doen al weken bureauwerk in afwachting van nader onderzoek. De gewelddadige bezoekers van het feest hebben bereikt dat bij allerlei feesten in Ridderkerk en in den lande volstrekt buitenproportionele beveiligingsmaatregelen moeten worden getroffen.

25   De omgekeerde wereld!

Meermalen werden ambulancemedewerkers bedreigd terwijl ze slachtoffers aan het helpen waren.

De omgekeerde wereld.

30   De bejegening van de hulpdiensten zoals politie, brandweer en ambulances maar ook ambtenaren is onvoorstelbaar grof en gewelddadig geworden. Tegelijkertijd nemen de bevoegdheden om op te treden af. Als ChristenUnie pleiten we voor een brede maatschappelijke discussie om met elkaar op zoek te gaan naar antwoorden. Naar een adequaat en duidelijk optreden. Meer bevoegdheden voor de hulpdiensten en minder benepen optreden van ons allen, als samenleving.

35   Alcoholgebruik onder jongeren is een steeds groter probleem aan het worden. Cijfers liegen er niet om. Steeds meer jongeren moeten voor hun verslaving onder behandeling gesteld worden en steeds meer jongeren komen in het ziekenhuis vanwege zogenaamd comadriken. Voorzitter, we willen maatregelen die voorkomen dat jongeren zo gemakkelijk aan drank kunnen komen. We vragen ook de ouders om langer 'nee' te zeggen. Uit onderzoek blijkt dat jongeren het drinken langer uitstellen als ouders wat consequenter zijn bij dit onderwerp. We dienen hierbij een motie in om integraal beleid te maken en tevens om de verkoopleeftijd voor alcohol te verhogen van zestien naar achttien jaar.

40   We zijn blij met de maatregelen die het college neemt om het herstructureringsproces op een hoger plan te brengen. Het is zaak om de bewonersbelangen zo goed mogelijk te dienen. Het zijn ingewikkelde processen, dat hebben we ook in Slikkerveer-Zuidoost gezien. We zijn benieuwd naar de bijeenkomsten die moeten leiden tot een transparant proces waarbij precies duidelijk wordt wie waarvoor verantwoordelijk is.

45   In het verlengde hiervan ligt de waarde van de buurtwinkel in de wijken van Ridderkerk. Zoals bekend volgen we de ontwikkelingen in Slikkerveer-Zuidoost en in Rijsoord rond de realisatie

50

van buurtwinkels en een buurtsuper met argusogen.

We hebben daarvoor nóg een reden. De aanwezigheid van een buurtsuper leidt tot minder autogebruik. Buurtwinkels zijn niet alleen een verrijking voor de leefomgeving van burgers, maar blijken ook positieve verkeerskundige effecten te hebben, omdat het autogebruik zal dalen wanneer de supermarkt weer dichterbij de burgers wordt gebracht. Dit stellen wetenschappers van de Universiteit Twente op basis van een onderzoek naar het winkelgedrag van de inwoners van Almelo. Voorzitter: wat voor Almelo opgaat, zal toch ook opgaan voor Ridderkerk?

10 Het Centrum voor Jeugd en Gezin is een belangrijk instrument in ontwikkeling bij de zorg voor onze jeugd en jongeren. We lopen voorop in Ridderkerk en het is zaak om nu de volgende stap te zetten in de ontwikkeling van wat bij de opening in februari door wethouder Geluk van Rotterdam als mooiste centrum van de regio werd betiteld. Die ere naam willen we graag blijven voeren.

15 Financiën

Als ChristenUnie willen we proberen de boekhouding solide op orde te hebben waarbij directe schade voor onze samenleving moet worden voorkomen. Daarom willen we voorstellen om de voorgestelde lastenverlaging niet over te nemen. Met betrekking tot de woonlasten dienen we een amendement in om een inflatiecorrectie toe te passen van 1% over het geheel van afvalstoffenheffing, ozb en rioolheffing. Daarmee worden de lasten rechtvaardig verdeeld en kunnen we een aantal ongewenste bezuinigingen voorkomen. Het doet ook recht aan ons coalitieprogramma waarin staat dat de lokale lasten niet meer stijgen dan het landelijk inflatiecijfer.

25 We wensen het college, mederaadsleden, alle ambtenaren en vrijwilligers en alle andere betrokkenen van harte Gods zegen toe bij het werk dat ons te doen staat.

Maar we moeten nu keuzes durven maken gericht op de toekomst en in het belang van Ridderkerk. De CU-fractie durft die keuzes te maken.

30 **De voorzitter:** Dank u zeer. Dat was binnen de tijd. Ik nodig de heer Van Houcke uit.

De heer Van Houcke: Dank u wel, voorzitter.

Voorzitter, ook dit jaar heeft de ambtelijke organisatie weer een gewaardeerde tour de force gemaakt zodat we vandaag op democratische wijze de begroting 2010 kunnen vast stellen. Het college c.q. de wethouder van Financiën is aan de slag is gegaan na de door ons ingediende en unaniem ondersteunde motie boeggolf, om te proberen de oorzaken van de al jaren bestaande ernstige stagnatie in investeringen aan te pakken. Strak begroten en alleen dát wat de organisatie kan behappen aan de raad ter goedkeuring voorleggen zodat er niet overal dood geld ontstaat; ook al zijn we er nog niet, een compliment waard.

D66/GroenLinks is niet enthousiast over het politieke stuntwerk van uw college: terwijl de gemeente-uitkering van het Rijk met een paar miljoen daalt, gaat u mooi weer spelen met een aangekondigde verlaging van de lokale woonlasten van in totaal minder dan € 100.000,- . Wij vinden het volksverlakkerij als u met de andere hand het vijftienvoudige terughaalt bij diezelfde burger in de vorm van allerlei bezuinigingen. U denkt zelfs weer na over het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in onze straten. College, leeft u nog in de 'milieumiddeleeuwen'?

Wij hebben inmiddels ons amendement om die verlaging van de gemiddelde woonlasten ongedaan te maken, samengevoegd met dat van de ChristenUnie.

Te hooi en te gras 49 bezuinigingsvoorstellen. Een aantal fracties heeft – gebruikmakend van een SGP-amendement als container – daarin alle amenderingen ondergebracht, zodat we samen één overzichtelijk amendement kunnen indienen.

5

Omdat het college steeds put uit de reserve strategisch investeringsbudget om allerlei zaken te dekken, dient D66/GroenLinks mede namens het CDA, de PVDA en de SGP een motie in voor een kaderstellende discussie.

10 Na de verantwoording voor het gevoerde milieubeleid trekken we zonder meer de conclusie dat het milieubeleid onvoldoende en op onderdelen ronduit slecht was. Wij dienen mede namens bijna alle fracties een motie in om analoog aan de klimaatop van de wereldleiders op 17 en 18 december in Kopenhagen, in Ridderkerk een lokale klimaatop te beleggen onder het motto: “We hebben de wereld geleend van onze kinderen!”

15

Wij hopen dat u net als wij met argusogen de ontwikkelingen van de provinciale werkgroep Deltapark volgt. We zitten niet te wachten op bedrijvigheid tot aan de noordelijke Waaloever en een stedelijk pretpark in onze woonomgeving.

20

De speech van mevrouw Verkoelen vorige week heeft indruk gemaakt. Gebruik het momentum ervan ook bestuurlijk!

Dogbo/Benin, Molukse vrouwen voor vrede, enorme voetafdrukken van ons in de derde wereld, klimaatop, wij willen aansturen op Ridderkerk millenniumgemeente.

25

De alsmaar doorgaande bovenmatige ontgroening en vergrijzing van Ridderkerk levert een gevaarlijke cocktail op en is een demografische tijdbom. Basisscholen sluiten of fuseren, klassen staan leeg. Andere voorzieningen komen onder druk te staan. Hoelang houdt u nog vast aan de idee-fixe van een werkend doorstroombeleid? Word alstublieft wakker.

30

Investeren in de kwaliteit van de woonomgeving is absolute noodzaak. Wij hanteren daarbij als dragend principe: het landschap waarderen, waar nodig rehabiliteren en in bijzondere gevallen reconstrueren.

En college, zit er na één jaar al schot in de gesprekken met de hogescholen van Rotterdam voor een nevenvestiging of andere afgeleide hbo-activiteiten?

35

Wij hebben ons sterk gemaakt voor verkeersoplossingen in het centrum: een sluitende centrumverkeersring, onttrekking van de St. Jorisstraat aan het doorgaand verkeer. We zien uit naar het resultaat van uw onderzoeken.

40

Nieuw Reijerwaard. De inhoud van het vorig jaar aangenomen amendement met voorwaarden voor alleen agrobedrijven sluit een verloving met havengerelateerde bedrijvigheid uit. Schenk wél aandacht aan de gedupeerde tuinders en hun gezinnen.

45

Wat betreft TramPlus hopen we dat ook de raadsfracties die, volkomen legitiem, tegenstander van de tramaanleg zijn, toch langzamerhand zullen kiezen voor een constructief samen zoeken naar oplossingen voor de toekomst.

50

Bedrijfsvoering. Opnieuw constateer ik dat de ambities die we hebben niet in evenwicht zijn met de beschikbare capaciteit. Wij willen binnenkort met het college het gesprek aangaan over de vraag of met het door de raad beschikbaar gestelde budget voldoende kwaliteit en kwantiteit is gewaarborgd om het afgesproken werk tijdig en goed te kunnen uitvoeren.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Houcke. De heer Onderdelinden.

De heer Onderdelinden: Allereerst gaan onze gedachten uit naar Martin Dijkhuizen die hier vandaag niet bij kan zijn vanwege een zwaar ongeluk dat hem is overkomen. We hopen dat hij weer snel in ons midden kan zijn.

Vanmorgen wil ik beginnen mijn collega's op te roepen zich in te houden, ik bedoel het vandaag 'zuinig' aan te pakken. Achtergrond is de penibele financiële situatie en de te voeren kerntakendiscussie. Het nemen van voorschotten daarop in de vorm van veel moties/amendementen die (veel) geld kosten, lijkt het CDA te voorbarig.

Voorzitter, hoe komt het nou toch dat de tekorten, zonder de dekkingsvoorstellen, vanaf 2010 tot en met 2013 zo snel en fors oplopen, tot vele miljoenen. Dat komt toch niet alleen door de ontwikkeling van het gemeentefonds?

En dat terwijl de begrote investeringsvolumes met bijbehorende kapitaallasten fors zijn terug gedrongen!

Opeens zit er zo'n grote knik in de financiën. Wij willen vandaag met u komen tot een 'knikvariant'. Bereidt u zich vast maar voor.

Schoolmeesterswoning

Allereerst dank voor de alternatieven die worden voorgelegd. Ik kan mij herinneren dat wij eerder spraken over opties/varianten. Koudekerke en Rilland worden op dit punt mooi vertaald. Geen abc-dossier. Steeds worden gedachtes en zienswijzen achterhaald door de harde en andere praktijk. 'Waardeloos' heet dat op de werkvloer. Toch willen we als CDA dit niet loslaten. Een oud raads- en collegestandpunt is het streven naar een wijkvoorzieningscentrum (wvc) in iedere wijk. Gebouw De Bron is dat nooit echt geworden.

Het CDA wil met het college kijken naar een wvc op Rijsoordse schaal. Klein en op de behoefte afgestemd. Waarom moet dit een miljoen kosten? Daar bouw je een compleet jongeren centrum voor ...

Ook het betrekken van het wijkoverleg door deze ontstane knik is van groot belang.

Belangrijke issues

De komende jaren moet de aandacht o.a. gericht worden op (jeugd)werkgelegenheid, plaatselijke economie, plaatselijk milieubeleid, wonen/woon omgeving en goed onderwijs. Als dat op het goede spoor kan blijven/komen, hebben we heel veel bereikt.

Natuurlijk mogen we niet afdingen op veiligheid, participatie en noem maar op.

Maar buiten stormt het nog steeds op meerdere fronten en dan leer je ook bijvoorbeeld rotondes in perspectief te zien.

Het CDA wil nog meer van verzorgen naar meedoen. Waar we sociaal zijn voor wie niet kan, maar streng voor wie niet wil. In deze tijd mag niemand zich onttrekken aan het leveren van een bijdrage. Om mee te doen moeten we nog meer bureaucratie opheffen, bijvoorbeeld indicatiestelling voor werk, wonen, zorg en maatschappelijke ondersteuning bij één loket. Bij sociale zekerheid spreken we altijd over vangnet. We zouden dit moeten veranderen in springplank.

Werkzekerheid, zeker in tijden van crisis, gaat voor baan zekerheid. Dit moet gepaard gaan met investeren in kennis en vaardigheden.

Nieuw Reijerwaard

Tot heden heeft de heer Meij (u zult nog veel van hem horen de komende periode ...) namens de fractie fel van leer getrokken in dit dossier. Het wijkoverleg en de Vereniging Nieuw Reijerwaard hebben ons vóór de vorige vergadering opgeroepen te blijven staan voor ons

amendement van een jaar geleden. Dat hebben wij, zoals u weet, met volle overgave gedaan.

Nu gaat het om het vervolg waarbij ook Bolnes-Zuid een belangrijke rol is gaan spelen. Het CDA wil betrokken blijven bij de stappen die ongetwijfeld op korte termijn aan de orde zijn.

5

Hoe ga je met elkaar om

Voorzitter, onlangs waren wij met een zeer grote groep Ridderkerkers in Rotterdam om te spreken over verantwoordelijk burgerschap dat samenhangt met het aangekondigde burgerhandvest burgerschap. Voorzitter, u was daar ook bij! We hebben gesproken over het besef dat het publieke domein een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van overheid en burgers, over respect, over betrokkenheid bij elkaar, over gerichtheid op de toekomst en een noodzakelijke inzet voor de samenleving. Maar ook over de bereikbaarheid van groepen mensen die dit soort aspecten niet meer kennen of willen kennen.

10

Het wijkgericht werken blijft één van de antwoorden op vragen rondom die meerkleurige lokale samenleving.

15

Ik hoop dat ook de nieuwe burgemeester deze aspecten zo verbindt dat verdraagzaamheid en insluiten in plaats van uitsluiten weer meer democratische kernwaarden mogen worden (zeker ook in Almelo).

20

En dan voorzitter, nog een paar woorden over uw vertrek naar Almelo want daar moeten we ons, heb ik begrepen, op gaan instellen. Inderdaad, dit valt ook onder mijn highlights. Ik heb bij mijn CDA-collega's in de Almeloëse raad geïnformeerd.

Een paar tips:

25

Een Almeloër is nogal gematigd in de uitdrukking van z'n gevoelens. Als iets geweldig goed is, zegt de Almeloër: ik vind het niet slecht.

Of uitermate gezellig feest: het was niet ongezellig.

Dat belooft wat met de participatie aldaar.

30

Ook een advies aan de burgemeester, zo zei men, is dat het wel handig is om in de politieke debatten kennis te nemen van een paar vertalingen.

Voorbeeld: 'ja' is 'joa', 'nee' is 'joa joa'.

'Ik peins er niet over' heet: 'ik zal 't nog wa's bekiek'n'.

'Ik overleg het nog even': 'Xa wasseen'.

35

Dat heb ik toch aardig geoefend, vindt u niet?

Over de veelzijdigheid van de stad haalde hij Herman Finkers aan: "Het stoplicht staat op rood, het stoplicht springt op groen, in Almelo is altijd wat te doen."

40

Herman Finkers, ik noemde zijn naam al. Via via ben ik met hem in contact gekomen. Hij mailde me voor mooie teksten van mij voor de nieuwe burgemeester: er zijn mooie werken van mij in de handel tegen een schappelijke prijs. Daar kan men heel goed in neuzen.

Bijvoorbeeld: In "Liefde is vreemd" (onlangs weer uitgebracht) staat een mooi verhaal, "Ich bin ein Almeloër".

45

Wij hopen dat u aan ons mooie Ridderkerk blijft denken, ook in dat verre Almelo.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Onderdelinden. Mevrouw Nooijen.

Mevrouw Nooijen: Dank u wel, voorzitter.

50

Goedemorgen allemaal. Allereerst wil de fractie Lokaal Sociaal de heer Martin Dijkhuizen van

harte beterschap toewensen en we hopen met u dat hij snel weer in ons midden zal zijn. Ik heb een beterschaapskaart voor hem meegebracht, maar de griffie was mij al voor. Dus deze blijft nog even in de koffer.

5 Voorzitter, als ik zo alle bijdragen van de algemene beschouwingen lees, verschillen we niet eens zo veel van mening, alleen de ene partij legt haar accenten anders dan de andere partij. Ook de fractie Lokaal Sociaal wil eerst dat er kerntakendiscussie gevoerd wordt voordat er, op voorhand, bezuinigd wordt op onderdelen die nog besproken moeten worden. Zeker nu dit college er nog maar vier maanden zit, vinden wij dat je op dit moment niet te veel overhoop moet halen.
10 Eerst de kaders stellen dus.

Daarnaast vinden wij een verhoging van de woonlasten met 1%, zijnde de inflatiecorrectie, correct. Iedereen kan begrijpen dat we met zijn allen een bijdrage moeten leveren om de kosten ook in de toekomst te kunnen dekken. Doe je dat niet en verlaag je nu de woonlasten, dan zit je volgend jaar met een verhoging van misschien wel meer dan 5% en daar zitten we ook niet op te wachten.
15

In een motie zullen wij het college verzoeken de contacten met de voedselbank te intensiveren met als doel tot intensieve samenwerking te komen en de krachten te bundelen in de strijd bij het armoedebestrijding. Door intensievere samenwerking kun je gebruikmaken van elkaars kennis en ervaring en krijg je de doelgroep die gebruik maakt van de voedselbank en ver onder de armoedegrens moet leven beter in beeld waardoor er meer maatwerk geleverd kan worden.
20 Ook vragen wij het college de formulierenbrigade beter te faciliteren, de uren te bundelen en meer privacy te bieden bij het invullen van de formulieren. Laat ik duidelijk zijn, voorzitter, dat het initiatief op zich natuurlijk prima is, maar of het op de manier zoals het nu gaat zo efficiënt is, is voor Lokaal Sociaal de vraag. Wellicht kunt u de formulierenbrigade ook inzetten bij de voedselbank, dan sla je twee vliegen in één klap en snijdt het mes aan twee kanten. Hoe kijkt het college hier tegenaan?
25

Daarnaast wil de fractie Lokaal Sociaal blijvend aandacht vragen voor alle vrijwilligers in Ridderkerk. Iedereen weet dat het steeds moeilijker wordt om vrijwilligers aan je te binden, iedereen heeft het druk, druk, druk. De combinatie van werk, vrije tijd en privéaangelegenheden laat steeds minder ruimte voor het vrijwilligerswerk. Lokaal Sociaal is nog steeds voorstander om een vrijwilligersaanmeldingsformulier te ontwikkelen en breed uit te zetten in de samenleving. Ook op basisscholen zou aandacht aan het vrijwilligerswerk besteed kunnen worden. In onze algemene beschouwingen zijn wij daar uitgebreid op ingegaan. Hoe denkt het college hierover?
30 Voorzitter, zoals we allemaal weten, is de communicatie tussen het gemeentebestuur en de inwoners van Ridderkerk nog steeds niet goed. Dat baart ons grote zorgen, niets is zo belangrijk als dat je elkaar begrijpt en weet wat je van elkaar mag verwachten. Nu bestaat daar nog te vaak onduidelijkheid over. Dat wekt alleen maar irritaties en desinteresse op en dat is niet de bedoeling. We moeten oppassen dat straks de inwoners van Ridderkerk niet de handdoek in de ring gooien omdat zij helemaal geen vertrouwen meer hebben in het lokale bestuur, zij van inspraak niets meer moeten hebben en ook niet meer gaan stemmen omdat zij er niet meer in geloven. Om dit te voorkómen zal het college de komende vier maanden hier heel hoog op in moeten zetten, om de inwoners van Ridderkerk te blijven motiveren om met ons mee te denken en te doen. Uiteindelijk kunnen we niet zonder elkaar en hebben we elkaar hard nodig. Nu voelen zij zich vaak niet serieus genomen.
35

Tot slot, voorzitter, wil Lokaal Sociaal een lans breken voor het behoud van de buurtbus in Rijsoord. Het feit dat Rijsoord tot het buitengebied van Ridderkerk behoort, mag niet betekenen dat wij de inwoners van Rijsoord buitensluiten als het gaat om een goede, voordelige verbinding met de rest van Ridderkerk, waar zij toch voor een belangrijk deel op aangewezen zijn wat betreft de zo broodnodige voorzieningen. Natuurlijk hangt daar een prijskaartje aan, maar wat Lokaal Sociaal betreft, zijn we bereid die prijs ook te betalen.
40
45
50

Rest ons nog iedereen te bedanken die aan de begroting van dit jaar zo hard gewerkt heeft, daarbij de griffie zeker niet te vergeten, en u allen een vruchtbare dag toe te wensen.
Dank u wel.

5

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Nooijen. De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter.

De overheid dient zich terughoudend op te stellen en inwoners niet te betuttelen, maar mensen de vrijheid te gunnen hun eigen leven in te richten op een manier zoals men het zelf wil. De overheid moet zich daarom beperken tot kerntaken. Veiligheid bijvoorbeeld. Voor de VVD-fractie dé kerntaak van de overheid. Daar moet maximaal op worden ingezet. Naast gelijkwaardigheid, verdraagzaamheid en sociale rechtvaardigheid zijn vrijheid en verantwoordelijkheid bij alle vraagstukken leidraad voor de VVD. Vrijheid die altijd is gekoppeld aan het dragen van verantwoordelijkheid.

15

En nu we het toch over het nemen van verantwoordelijkheid hebben: het is tijd om als Ridderkerkse politiek de verantwoordelijkheden op het gebied van het milieu naar ons toe te trekken. Al jaren schrijven we rapporten en klagen we 'ach en wee' dat ze op een stapel blijven liggen; we nemen elkaar de maat over details en futiliteiten, en we kibbelen over en weer dat er niet genoeg gebeurt. En uiteraard geven we elkaar daarvan de schuld. En wat bereiken we vervolgens per saldo? Bar weinig. En dat stemt de VVD-fractie droef. Dus laten we in Ridderkerk stoppen elkaar op dit punt te pas en te onpas vliegen af te vangen, maar laten we eensgezind met elkaar optrekken en een vuist maken richting de provincie en het Rijk om de situatie ten goede te keren. En daarom, mijnheer Van Houcke, fijn te zien dat u goede sier maakt van het VVD-idee over een lokale milieutop, maar omdat u eerder dan wij met het voorstel kwam - we gaan daar niet over kissebissen - zullen we dat initiatief graag steunen.

20

25

De insteek van het college om de gemeentelijke belastingen voor alle inwoners, en niet voor deelgroepen, te laten dalen, vinden we in deze moeilijke tijden een prima opzet met besef van oprechte sociale rechtvaardigheid. De gevolgen van de crisis zijn immers voor de meeste inwoners al lastig genoeg. Vooral bij de middengroepen wordt de verschraling hard gevoeld. Zij leveren als hardwerkende mensen een grote bijdrage aan de maatschappij, maar dreigen bij iedere tegenwind als melkkoe te worden gezien, terwijl ook zij dagelijks de pijn van de crisis in hun portemonnee voelen. En dus horen ook die middengroepen maar eens een keer een beetje ontzien te worden.

30

35

We blijven het keer op keer zeggen: besturen is ook lastige beslissingen nemen. Lastige beslissingen durven nemen. Politiek is niet voor bange mensen en napraters! In de aanbiedingsbrief staat dat het college met het oog op de financiële situatie nu al met een pakket bezuinigingsmaatregelen komt en dit niet voor zich uit schuift naar de volgende raadsperiode. En zo hoort dat ook, want was het te veel op de pof willen leven niet een van de oorzaken van de huidige financiële malaise? Bezuinigen doet niemand graag en bezuinigingen zijn altijd pijnlijk. Maar, we moeten nu keuzes durven maken die gericht zijn op de toekomst en in het belang van Ridderkerk. De VVD-fractie durft die keuzes te maken.
Dank u wel, voorzitter.

40

45

De voorzitter: Dank u zeer, mijnheer Van der Spoel. Het woord is aan de fractie van Leefbaar Ridderkerk. De heer Los.

50

De heer Los: Dank u wel, voorzitter.

Bestuurders komen en bestuurders gaan, de vraag is echter wél of de autonomie van Ridderkerk in de toekomst wel blijft bestaan.

5 Zonder ophouden leggen Den Haag, de provincie en de regio, beurtelings of gezamenlijk, een claim op de ruimte in Ridderkerk of in aangrenzende gemeenten. Steeds weer is de economie een belangrijke reden, steeds minder is in beeld of de leefbaarheid nog op een aanvaardbaar niveau zal blijven.

10 De stormachtige opmars van de economie in Europa heeft haar invloed op onze gemeente niet gemist.

De drukste rijksweg van Nederland gaat er dwars doorheen, met alle nadelige effecten voor het leefmilieu in Ridderkerk.

Maar daar blijft het niet bij, de spoorwegen lopen weliswaar niet door Ridderkerk, maar het grote rangeerterrein Kijfhoek is een dreigend gevaar voor Ridderkerk.

15 Nog onlangs bleek dat de veiligheid op het spoor nog veel te wensen over laat, twee goederentreinen botsten.

Risicovolle lading, samen met een onveilige verkeerssituatie op het spoor, met ook nog eens een overheersende westelijke windrichting, resulteren in een welhaast onaanvaardbaar risicoprofiel.

20 Maar ook daar blijft het niet bij, de voorgenomen opslag van CO₂ in Barendrecht kent voor Ridderkerk risico's vergelijkbaar met het rangeerterrein.

Alsof dat nog niet genoeg is, vinden de zogenaamde hogere overheden dat er nog wel een schepje bovenop kan. Nieuw Reijerwaard wil men vol zetten met industrie en ons college

25 vindt dat we eraan mee moeten werken, want dan hebben we nog invloed! Ook blijft Bolnes-Zuid op deze wijze buiten schot, dat is mooi meegenomen, aldus het college.

Hoe ver moet het nog komen om de rem eens aan te trekken, hoe ver moet het nog komen om aan te geven dat het genoeg is geweest.

30 Genoeg is er bijgedragen aan een reusachtige infrastructuur, de slagader van de economie, die de gemeente in tweeën deelt. Genoeg is bijgedragen in het verdragen van alle bijwerkingen, maar het is zeker ook genoeg met de risico's die ons worden opgedrongen. Waar blijft toch het college dat het aandurft om Ridderkerks te zijn, waar blijft toch het college dat de strijd durft aan te binden met al die Haagse en regiokolder.

35 Maar vooral, waar blijft het college dat het aandurft om de trend te zetten in plaats van met een zogenaamde benchmark slaafs de hogere overheden te volgen.

Ja, hoe ver moet het komen.

De kredietcrisis heeft intussen al een andere vorm aangenomen.

40 Het ziektebeeld in de samenleving heeft intussen ook al andere gebieden aangetast, steeds weer komen er toch nog onverwachte symptomen.

Toch, als je er goed naar kijkt, bestaat er wel degelijk een grote gemene deler, iets wat in grote delen van de samenleving is geslopen, als het ware een ziektekiem.

45 Waar nog in het recente verleden maatschappelijke processen door idealisme werden gedragen, heeft dat idealisme langzamerhand plaatsgemaakt voor belang, vaak financieel belang.

Waar beloningen aanvankelijk nog in relatie stonden tot prestatie, werd ook dat verband langzamerhand losgelaten.

50 Waar democratie steeds het gevoel gaf dat we het samen deden, is zo langzamerhand het gevoel ontstaan van 'wij en zij'.

Waar leiders het geweldige gevoel gaven een rots in de branding te zijn, heeft dat nu plaats gemaakt voor wantrouwen.

Toch zeggen velen in de ivoren bestuurstoren dat alles precies volgens het boekje is gegaan. Of het nu gaat om de commissaris der koningin in Noord Holland, de burgemeesters van Den Helder, Tilburg en Maastricht, bankdirecteuren en toezichhouders, zij hebben de algemene crisis in het vertrouwen nog verder aangewakkerd.

Ja, hoe ver moet het nog komen?

Dank u allemaal!

10 **De voorzitter:** Dank u wel. Het woord is aan de PvdA, aan mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. In onze gedachten zijn wij bij ons raadslid Martin Dijkhuizen, maar zeker ook bij oud-raadslid Inge Nuis, na het onverwachte overlijden van zijn vrouw, gisteravond. Ik ga over naar mijn bijdrage.

15
Ieder mens mag er zijn
Ridderkerk is helemaal geen slechte gemeente, de meeste mensen wonen hier naar hun zin. De meeste mensen hebben nog oog en respect voor elkaar, ook al wordt de toon in onze samenleving harder en zelfzuchtiger. De roep om een normen-en-waardendiscussie wordt
20
luid, ook landelijk. Zijn alle deelnemers aan de discussie ook bereid om hun eigen set tegen het licht te houden? Anders blijft het vooral een ander de maat nemen. Desalniettemin. Een start in de goede richting begint met de eerste stap. Dus die eerste stap is minstens zo belangrijk als de laatste van het proces, misschien zelfs wel belangrijker.

25 **Participatie en besluitvorming**
Inwoners mogen meedoen en meepraten, maar de bestuurlijke molens draaien niet altijd begrijpelijk. Er is blijdschap en trots, maar ook veel onduidelijkheid, teleurstelling en gebrek aan respect.

30
Op basis van opgedane ervaringen en onze motie is er al veel ingezet op verbetering van de participatie. Maar de bestuurskrachtmeting liet zien dat het een doorlopend proces is: geen rechte weg, maar een rotonde.
Wij onderstrepen dan ook de oproep tot het tonen van lef en daadkracht, zeker ook in complexe dossiers. Stroperigheid, gekunsteldheid en onduidelijke communicatie komen
35
niemand ten goede, dus keuzes durven maken voor een goed gevoel van bestuurlijke betrouwbaarheid.

Ruimtelijke ordening
Idealisten als we zijn, willen wij een uitdagende omgeving voor onze kinderen, een gezond
40
klimaat voor onze gezinnen en een waardige oude dag voor onze ouderen. Ieder mens mag er zijn. Elke wijk levensloopbestendig en voor elk inkomen toegankelijk. Veilige, passende, bereikbare duurzame woningen. Ridderkerk wordt ouder en krimpt. Dus hebben we niet alleen gebouwen nodig voor dynamische leefvormen van ouderenconcept Humanitas, maar ook woningen voor starters en jonge gezinnen.
45
Laten we dus niet te snel opgeven bij de 3%-norm voor speelruimte, maar inzetten op behoud en uitbreiding van de groene ruimte. In de wijk, door de wijk en rondom de wijk.

Verbeteren van het milieu heeft de aandacht. Dat kan Ridderkerk niet alleen, maar
50
Ridderkerk kan wel doen wat mogelijk is. Dus steunen we de groene moties van D66/GL en het CDA.

Welzijn, werk en school

Sociale uitsluiting ontstaat het snelst bij gebrek aan gezondheid en gebrek aan geld.

5 Voor het welzijn van Ridderkerk moeten we dus blijven inzetten op een goed armoedebeleid, bereikbare voorzieningen en goed gebruik van het participatiefonds.

En blijven inzetten op preventie en een goede uitvoering van de Wmo. De zorg schreeuwt om medewerkers en stagiaires. De PvdA fractie pleit daarom voor het naar Ridderkerk brengen van een mbo+-zorgopleiding.

10 Werk dat goed is voor jonge en oude mensen. Net als het opstarten van het project "Find Your Workmate", winnend project van een creatief offensief tegen jeugdwerkloosheid. Het project koppelt 'zeer ervaren' aan 'jong', vanuit een praktisch en duurzaam perspectief.

Door een voortvarende Ridderkerkse ondernemer werden overigens ook al leerwerktrajecten aangeboden in het nog te verwezenlijken Scheepsbouwmuseum. Beetje te snel, maar zeer positief. School en werk zijn immers de beste vorm van armoedebestrijding.

15 Laten we daarom nog meer en creatiever de strijd aanbinden tegen taalachterstand. Geen VVE-geld terug naar het Rijk.

Vrijwilligers

20 Eind vorige eeuw werd als blijk van waardering voor vrijwilligers door de PvdA de Jaap van de Graafprijs ingesteld, later is deze opgegaan in het Gala der Giganten. Waardering is er nog steeds, maar ook zorg.

Vrijwilligers en verenigingen lijken wel het eerste antwoord te worden op maatschappelijke en bestuurlijke vraagstukken.

25 Verenigingen binden de sociale lagen. Vrijwilligers lossen het wel op.

De vrijwilliger is veranderd. En de belastbaarheid van deze groepen staat op meerdere manieren onder druk.

Omwille van de kwaliteit en continuïteit moet er meer aandacht komen voor de grenzen aan de inzet en belastbaarheid van de vrijwilliger en voor de meest adequate ondersteuning.

30 Graag de toezegging van het college om de notitie "Uit vrije wil" uit 2008 snel uit te werken en zo nodig een bureau als Movisie in te schakelen ter ondersteuning. Laten we als raad onze waardering voor verenigingen en vrijwilligers ook meenemen in de kerntakendiscussie.

35 Een aardig instrument dat stimulerend kan werken op het aantrekken of aanblijven van vrijwilligers is de vrijwilligerskaart. Een kleine pas met grote voordelen bij lokale bedrijven en ondernemers, aangekocht voor een klein bedrag. Zie onze motie.

Financiën

40 Op basis van 'zero base' wordt nu strak begroot. Plooiën in budgettering zijn gladgestreken. Het strategisch investeringsbudget verandert echter bijna in een nieuwe plooi en daarom dienen wij mede een motie in voor een goed gesprek op dit punt.

Het begrenzen van de investeringsvolumes zal genomen raadsbesluiten bij overschrijding terug de politieke carrousel in brengen. Of dit besturen verbetert, moet blijken.

45 De fractie van de PvdA stelt voor om 'zero base' en de systematiek van de investeringsvolumes eind volgend jaar te evalueren.

Van de begroting en dan vooral van de keuzes die er zijn gemaakt ten aanzien van de lokale lasten en het dekkingsvoorstel werd de PvdA-fractie verdrietig.

50 Er worden kleine groepen mensen, bijvoorbeeld groenwerkers en leerlingen, direct geraakt. Geen verdeling van de lasten naar sterkste schouders. Geraakt voordat de kerntaken zijn bepaald. Dit verdriet is gebundeld in een amendement dat ingediend wordt samen met de

SGP, CDA, D66/GL, Leefbaar Ridderkerk en Lokaal Sociaal.

Inzet van de kerntakendiscussie is leefkwaliteit en betaalbaarheid voor nu en later. Dus mensen centraal, dan blijven de wijken vitaal.

Samen werken is een keuze. Samen sterk voor welzijn, wonen en werk.

5

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Ripmeester. Dan is nu het woord aan de heer Smit van de SGP.

De heer Smit:

10 Mevrouw de voorzitter, minder welvaart, meer welzijn?! Vraagteken, uitroepeten, om met collega Onderdelinden te spreken. Ik kom daar nog op terug.

15 Mevrouw de voorzitter, ook ons land zit inmiddels volop in een economische crisis en daarvan zal iedereen de gevolgen merken of nog meer gaan merken. Ook de gemeente Ridderkerk moet gelet op de 'lokale schatkistcrisis' bezuinigen, fors gaan bezuinigen zelfs. Daarvoor gaan raad en college – een volgende raad en een volgend college – een kerntakendiscussie voeren.

20 De SGP onderkent de noodzaak daarvan en ondersteunt dat voornemen, hoe moeilijk en pijnlijk de keuzes ook zijn zullen. Maar dan komt het er des te meer op aan een referentiekader te hebben. Het thema van onze algemene beschouwingen, "Minder welvaart, meer welzijn", biedt handvatten daarvoor. Ik noem er vijf.

25 Voorspoed, rijkdom, economische groei, etc. zijn zowel voor individuen als voor gemeenschappen van groot belang, maar het immateriële welbevinden vindt de SGP belangrijker. Meer welzijn dus!

30 Hebzucht, egoïsme, de drang naar steeds meer, steeds luxer, steeds groter, wie zal dat ook bij zichzelf niet herkennen? Het bevorderen van normbesef, van fatsoen, van verantwoordelijkheidsgevoel, allemaal belangrijke zaken om samen te kunnen leven. De SGP waardeert het dat het formuleren van waarden en normen wordt betrokken in een project voor het opstellen van een burgerhandvest. Meer norm- en verantwoordelijkheidsbesef dus! Collega

35 Dijkhuizen heeft het gebrek daaraan aan den lijve moeten ondervinden. De overheid moet als een schild zijn voor de zwakkeren in de samenleving. Geen overheid die primair verantwoordelijk is voor welvaart en welzijn, wel een overheid die er is voor degenen die het écht nodig hebben (werklozen, chronisch zieken, (licht) gehandicapten, etc.) en ook op de momenten dat zij het nodig hebben. En dan wel zodanig dat die mensen op een verantwoord 'basisniveau' kunnen leven en functioneren. Oog voor de zwakkeren in de samenleving dus!

40 De overheid moet niet te veel verantwoordelijkheden overnemen van burgers. Er moet gestreefd worden naar minder overheid en meer maatschappij, naar een nieuw evenwicht tussen collectieve en individuele verantwoordelijkheid. Waar de grenzen precies liggen, zal in een kerntakendiscussie helder moeten worden. Minder overheid dus!

45 Goed rentmeesterschap betekent wat de SGP betreft ook dat schulden niet onnodig worden doorgeschoven naar de toekomst. Natuurlijk is ook daarin een goed evenwicht nodig tussen enerzijds het laten oplopen van schulden en/of het interen op reserves en anderzijds het verhogen van lasten en/of het negatief beïnvloeden van de economie. Rentmeesterschap dus!

50 Mevrouw de voorzitter, in het licht van de begin volgend jaar te houden gemeenteraadsverkiezingen wordt nieuw beleid terecht overgelaten aan een nieuwe raad en een nieuw college. Noodzakelijke bezuinigingen worden vooruitgeschoven. Gelet op de bijna demissionaire status van dit college kan de SGP dat billijken. Ook de SGP is van mening dat bezuinigingen

van enige omvang op basis van een integrale afweging moeten plaatsvinden. Een kerntakendiscussie dus. Maar wees daarin dan wel consequent. Natuurlijk moet er een sluitende begroting 2010 komen, maar met het inboeken van de voordelen van de diverse zero-basedreserveringen (€ 337.500,-), het voordeel rente op kort geld (€ 400.000,-), de stoelmassage personeel (€ 22.000,-) en de nieuwe eindstand van de begroting (€ 528.200,-) is al voor 85% voorzien in het te dekken tekort voor 2010. Voor de resterende € 235.000,- kan bijvoorbeeld de vrije reserve, zoals tot nu toe veelvuldig door het college toegepast, zorgen voor een sluitende begroting of een (extra) taakstellende bezuiniging in 2011 en volgende jaren.

Bij de komende kerntakendiscussie moeten alle beleidsterreinen onder de loep worden genomen. De SGP kan daarom niet instemmen met de voorgestelde werkwijze van het college om daar nu al een voorschot op te nemen. Vooruitschuiven is niet goed, prematuur en selectief bezuinigen evenmin. Om dat laatste te voorkomen dienen wij samen met PvdA, CDA, D66/GL, Leefbaar Ridderkerk en Lokaal Sociaal een amendement in.

Mevrouw de voorzitter, minder welvaart, meer welzijn! Wat de SGP betreft geen vraagteken, maar een uitroepteken.

De SGP wenst het college van burgemeester en wethouders, de raadsleden, de ambtelijke organisatie en allen die op wat voor manier dan ook betrokken zijn bij het reilen en zeilen van en in de gemeente Gods zegen toe in de drukke, vele en ook zeer verantwoordelijke bezigheden en hoopt dat die inderdaad het welzijn van onze inwoners zullen mogen bevorderen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Smit. Dames en heren, daarmee zijn wij aan het einde van de eerste termijn van uw raad. Voordat ik het college het woord geef, gaan we over tot het nummeren van de moties en amendementen. Er is al voorwerk gedaan door de griffie. Waarvoor dank. Op de lijstjes ziet u de nummers staan. Zijn daar vragen over? Dat is niet het geval. Wij hanteren deze nummering. Ik schors de vergadering voor enkele minuten.

[Schorsing]

De voorzitter: De vergadering is heropend. We beginnen aan de eerste termijn van het college. Ik begin als voorzitter van het college, dan wethouder Blesgraaf, wethouder Van den Berg, wethouder Den Boef en ten slotte wethouder De Koning.

De burgemeester, voorzitter van het college: Geachte leden van de raad. Zoals in alle gemeenten in Nederland, staat in Ridderkerk ook deze begroting in het teken van de aanval op de economische crisis en vooral de effecten ervan. Zij staat in het teken van noodzakelijke bezuinigingen. Bezuinigingen zijn altijd ingewikkeld en pijnlijk, en in die zin heb ik zeer veel begrip voor uw zichtbare worstelingen. Echter, noodzakelijke bezuinigingen hebben naast negatieve ook positieve bijwerkingen. Ze nodigen ons immers uit tot noodzakelijke debatten met elkaar en met de samenleving over waar wij als overheid van zijn.

Wat moeten wij tot onze taak rekenen? Waar faciliteren bij zelfwerkzaamheid van de samenleving? Wat is het exclusieve domein van de burgers?

Daar zullen straks de kerntakendiscussies over gaan. Ik stelde voor om bij deze discussie ook de uitkomsten van de bestuurskrachtmeting en de al ingezette doorontwikkeling van de participatie te betrekken.

Straks graag meer daarover.

Er is een aantal vragen gesteld binnen mijn portefeuille. Ik probeer ze gebundeld te beantwoorden.

5 Eén van uw fracties heeft vooral gewezen op betrokkenheid van de gemeenteraad bij de politie. Dat is goed. Dat is zelfs noodzakelijk. In het licht van de ongetwijfeld aanstaande
bezuinigingen op de politie is het goed om met elkaar nog nadrukkelijker te spreken over onze
eigen partnerbijdrage aan de veiligheid. Daarbij ga ik ervan uit dat veiligheid onze
corebusiness is, maar primair een eigen verantwoordelijkheid van de burgers. Daar waar de
10 burger niet of onvoldoende in zijn eigen veiligheid kan voorzien, is de overheid aan zet. En
het is goed om hier naar aanleiding van het aanstaande districtjaarplan te spreken in
commissieverband. Dat is ook toegezegd. Dit kan ook georganiseerd worden in de vorm en
inhoud van het breed overleg waar de ChristenUnie om vraagt. Op dit moment zijn wij er in
het regionaal college in geslaagd om de bestaande begroting op niveau te houden door het
15 aanspreken van eigen vermogen. Ook met forse maatregelen. De bezuinigingen zullen
echter zo fors zijn dat er een fundamenteel gesprek noodzakelijk is om te bezien wat nog wel
en niet geleverd kan worden.

De besluitvorming is in Den Haag echter nog niet rond.
In dit licht is het absoluut noodzakelijk om te blijven werken aan de sociale cohesie en goed
20 en verantwoord burgerschap. De fractievoorzitter van de ChristenUnie wees hier ook op.

Er is een vraag gesteld over veiligheidshuizen. Die discussie geven we nog voor het einde
van het jaar een flinke aanzet. In het regionale college zijn we er nog niet helemaal uit hoe
we als regiogemeenten aanhaken bij de veiligheidshuizen in Rotterdam, Schiedam. Wij willen
in Ridderkerk op het niveau van het college eerst de discussie voeren over het
25 doorontwikkelen van ons zorgnetwerk zodat het nog effectiever en adequater wordt. Daarna
komen we weer terug bij u. Wij lopen met alle zorgnetwerken in Ridderkerk bekoorlijk voorop
in de regio.

De Wet veiligheidsregio ligt nu voor bij de Eerste Kamer. Dit is een hele strijd, al dan niet
30 politiek ingezet. Wanneer de wet door de Eerste Kamer wordt aangenomen, is volstrekt
onduidelijk.

Onze regio ligt echter op schema. De samenwerking in onze regio was overigens ook al veel
langer aan de gang. Terecht hebben nut en noodzaak zich onlangs nog eens nadrukkelijk
bewezen bij de treinbotsing in Barendrecht. De samenwerking kwam in de regio als vanzelf
35 op gang.

De realisatie van de uitbreiding van het aantal ambulances zal per 1 januari 2010 een feit zijn.
Met betrekking tot community safety is de inzet van het algemeen bestuur van de
40 veiligheidsregio geweest om alle gemeenten in de regio te laten deelnemen aan het nuttige
en noodzakelijke project. Dertig vanuit het perspectief van preventie. Uiteindelijk bleef alleen
Ridderkerk als enthousiaste gemeente over als basis om op dit moment mee te gaan in dat
project. Het veiligheidsbeleid biedt in Ridderkerk voldoende kansen om toch bezig te zijn met
innovatie op het terrein van brandweezorg en veiligheid. Ridderkerk is als een van de
45 pilotgemeenten aangeboden en het ook geworden.

Dames en heren, over de participatieparadox zijn gesprekken gestart met
vertegenwoordigers van de diverse platforms in Ridderkerk. Gisteravond heeft het eerste
gesprek daarover plaatsgevonden. Over het vervolg van de bestuurskrachtmeting hebben we
50 met elkaar tijdens de raadsconferentie volgens mij adequate afspraken gemaakt.

De motie over informatieplicht staat zoals met u is afgesproken geagendeerd in het raadsteam Koudekerke.

Over het vuurwerkbeleid wil ik het volgende opmerken. Het college maakt maximaal gebruik van de bevoegdheden en het succesvolle instrument van vuurwerkvrije gebieden. Wij zijn
5 overigens een van de weinige gemeenten die dit instrument succesvol toepassen.

Nog deze maand zult u van ons een geactualiseerde bestuurlijke planning krijgen waarop alle toezeggingen, ook uit de begroting voor dit jaar, een plaats krijgen.

Tegen de SGP-fractie zou ik willen zeggen dat Hare Majesteit in ons midden is, ze ziet op ons
10 toe.

Dames en heren, geachte raadsleden, dit zullen – zoals zojuist al door de heer Onderdelinden is aangehaald – mijn laatste algemene beschouwingen bij de
15 begrotingsbehandeling in Ridderkerk zijn. Zoals ik ook bij de opening van de vergadering heb gezegd is dit een belangrijk, zo niet het allerbelangrijkste moment, in de hele politieke cyclus. Ik ben bijzonder blij dat ik dit nog mag meebeleven als uw voorzitter en als voorzitter van het college.

Het kabinetsbesluit over mijn benoeming is nog niet geweest, dit wordt volgende week vrijdag verwacht. Daarna zou de transfer worden ingezet.

20 Herman Finkers ken ik goed, niet in de laatste plaats omdat tot vervelens toe onze kinderen – dat weet niemand – zijn ook vertaalde werken van Shakespeare citeerden, zo niet aan de keukentafel. Dat is erg interessant. In het Engels. Maar, als dit door je kinderen in het Twents wordt gedaan, is het wat minder interessant.

25 Dank u wel nog voor uw mooie tips.

Dames en heren, dit zal waarschijnlijk met het oog op het naderende kabinetsbesluit mijn laatste raadsvergadering in uw midden zijn. We zien elkaar nog op een ander moment, maar dit is toch een bijzonder moment dat mij niet zonder emotie laat. Ik ga daarom snel over naar
30 een ander onderwerp.

Dames en heren, er is veel maatschappelijke onrust, niet in de laatste plaats getriggerd door het economische klimaat en de onzekerheden die daarbij horen. Het betreft niet alleen maatschappelijke onrust in Ridderkerk, maar in het hele land. Daar zullen we als bestuur, politiek bestuur, een antwoord op moeten gaan formuleren.

35 Wat mij betreft, kunnen u en wij pas daadwerkelijk grote winst gaan boeken als we met de resultaten van het onderzoek naar de bestuurskrachtmeting in de hand met elkaar en met de samenleving aan het werk gaan om samen een ander bestuurlijk en maatschappelijk klimaat in onze gemeente en daarmee ook in Nederland te gaan vormen. Het is niet alleen uw en onze verantwoordelijkheid. Het is ook de verantwoordelijkheid van de samenleving. Immers,
40 politiek en bestuurlijk leiderschap kunnen niet zonder goed burgerschap. Dat moet hand in hand gaan. Is dat niet het geval, dan leidt dat tot de zoveel genoemde kloof, de recentelijk benoemde participatieparadox, het verschil van inzicht in waarden en normen. Afnemend ontzag voor het gezag, het kattenluikgedrag en tot slot de onnodige en ineffectieve polarisatie in bestuur en samenleving. Dat kan zich dan afspiegelen in besluiteloosheid.

45 Dames en heren, dit komt niet enkel en alleen uit het hoofd en het hart van uw burgemeester of van het college. Het komt ook niet enkel en alleen uit de interpretaties van de uitkomsten van de bestuurskrachtmeting, maar juist gisteren viel bij mij het jongste advies van de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling met als titel “Polariseren binnen onze grenzen” op het bureau. Ik heb het bij me. Ik zeg u toe dat u allen een exemplaar ontvangt in het kader van

de kerntakendiscussie en het debat over de bestuurskrachtmeting dat we met elkaar gaan voeren.

5 De Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling zegt in het rapport dat polarisatie uiterst nuttig kan zijn in het debat om duidelijke keuzes te kunnen maken, mits er constructief gebruik van wordt gemaakt. Dat wil zeggen om te komen tot het delen van belangen. Als polarisatie gebruikt wordt om verschil in posities en macht in stand te houden, of zelfs te vergroten, dan is het effect negatief.

10 De adviesaanvraag van het kabinet aan de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling luidde als volgt: "Wat betekent polarisatie voor de participatie van burgers en de stabiliteit van de samenleving? Op welke wijze kan gezorgd worden voor constructieve polarisatie in het maatschappelijke, politieke en juridische domein?"

Ik denk dat dit advies uiterst behulpzaam kan zijn bij het verstevigen en funderen van de vele positieve bewegingen die er in Ridderkerk zijn.

15 We hebben met elkaar afgesproken dat we een antwoord willen geven op de vragen en opdrachten die uit de bestuurskrachtmeting zijn gekomen. We hebben met elkaar afgesproken dat we het gesprek over waarden en normen, gevoegd bij de discussie over verantwoord burgerschap, willen voeren. We willen het participatie-instrumentarium verder ontwikkelen. Daarbij ervaar ik dat er in Ridderkerk sprake is van grote betrokkenheid van de
20 samenleving. Wij zijn dan ook bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken opgevallen door de grote betrokkenheid bij het gesprek over verantwoord burgerschap in ontwikkeling naar het burgerhandvest. Daar hebben wij met een grote groep vol mensen uit Ridderkerk een interessant gesprek over gevoerd. Dat zal worden voortgezet. We zetten dat in Ridderkerk voort met de deelnemers die met ons mee zijn gegaan naar Rotterdam, ook om daarmee een
25 begin te hebben met sleutelfiguren in de samenleving om in al onze wijken het gesprek voort te zetten. Het is echter niet voldoende om bussen vol betrokken Ridderkerkers te organiseren. Dit moet verder. Wat de samenleving nodig heeft of waar de samenleving zelfs recht op heeft, is een bestuur, een college en een raad, die vanuit hun positie – leiderschap – leven en keuzes maken. Dat is uw en ons bestaansrecht. Het is niet zoals door een aantal
30 fracties wordt gesuggereerd het exclusieve domein van het college. Het kan ook niet zo zijn dat u wacht op personele en politieke wisseling van de wacht. Dan doet u zichzelf tekort. U bent nu, vandaag, aan zet. Niet alleen voor de dag van morgen, niet alleen voor 2010, niet alleen voor de effecten binnen deze bestuursperiode. Keuzes moeten vandaag gemaakt worden met zicht op de lange termijn. Die verantwoordelijkheid kunt u niet doorschuiven. Het
35 college is dan ook niet in de demissionaire stand gegaan. Zoals u in de aanbiedingsbrief hebt kunnen lezen, heeft het college zijn verantwoordelijkheid genomen door nu met een pakket bezuinigingsmaatregelen te komen en dit niet vooruit te schuiven naar de volgende raadsperiode.

40 Geachte leden van de raad, u helpt de Ridderkerkse samenleving juist in deze economische en sociaal onrustige tijden door het maken van heldere keuzes en beslissingen. Het kan. Wij willen u als college daar graag bij helpen. Vorige week mocht ik op uitnodiging van de VNG een lezing houden voor een groot aantal vrouwelijke leiders uit ontwikkelingslanden. Een van hen maakte in het debat daarop de volgende treffende opmerking: "Politics and government is leadership by example." En zo is het maar net. Het is aan u en aan ons. Vandaag bent u
45 aan zet. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Blesgraaf.

50 **Wethouder Blesgraaf:** Dank u wel. Voorzitter, geachte leden van de raad.

Ik zal een aantal onderwerpen aandacht geven. Ik begin met het vrijwilligersbeleid. Ridderkerk heeft veel vrijwilligers, voornamelijk bij de sportverenigingen, KPF, SER, u weet het zelf ook. Het is het college heel wat waard om dat zo te houden. U weet dat er ook ontwikkelingen zijn op dat terrein: de gemiddelde vrijwilliger ontwikkelt zich van iemand die langdurig aan een vereniging is verbonden tot iemand die incidenteel werkzaamheden verricht.

Er zijn op dit moment eigenlijk twee richtingen. Het college is op dit moment in gesprek met het platform van vrijwilligers, om te kijken wat de nieuwe inhoud kan zijn en de rol en functie van het platform daarbij. Ten tweede wordt op dit moment de fusie tussen SRS en Dynamiek gevormd en als alles klopt, zal deze fusie in januari een feit zijn. Het Steunpunt Vrijwilligerswerk valt onder de regie van Dynamiek. Hangende de fusie is de vacature van de directeur nog niet opgevuld. Er zijn dus nog enkele punten waarover wij met de nieuwe directie in gesprek zullen gaan. Daaronder bevinden zich ook de zaken die u naar voren hebt gebracht. Zoals de genoemde regeldruk bij vrijwilligers. Het college deelt uw mening dat vrijwilligerswerk een groot beslag op mensen kan leggen, het college streeft er daarom naar om de regeldruk bij deze vrijwilligers zo klein mogelijk te houden. Daarnaast biedt de gemeente ondersteuning, bijvoorbeeld door het aanbieden van een aansprakelijkheidsverzekering. Aan de andere kant is het ook een gemeentelijke taak om te zorgen voor een goede wet- en regelgeving en uitvoering. Het college zoekt balans tussen beide.

Het is daarom goed om blijvend het gesprek aan te gaan met het beleidsplatform vrijwilligerswerk over de knelpunten die vrijwilligers ervaren en te bekijken of verbetering mogelijk is.

Het werven van vrijwilligers gebeurt door het steunpunt, maar vooral ook door instellingen en organisaties zelf. Over de voortgang heeft de gemeente tot nu toe vooral met Dynamiek overlegd. Daarnaast biedt de gemeente hulp door het nut van vrijwilligerswerk waar mogelijk onder de aandacht te brengen. Bijvoorbeeld door aandacht in De Combinatie, het organiseren van het Gala der Giganten en de bestuurlijke inbreng bij markten voor maatschappelijke stages. Natuurlijk ook bij de volgend jaar startende maatschappelijke stages.

Er is gevraagd naar een onderzoek over het verbeteren van het Steunpunt Vrijwilligerswerk. Ik heb zojuist al gerefereerd aan de fusie tussen SRS en Dynamiek en opgemerkt dat in 2010 ook een kerntakendiscussie zal plaatsvinden. Daarin zullen ook meegenomen worden de kerntaken van de nieuwe organisatie. Als ik het goed begrepen heb, zal deze organisatie gaan werken onder de nieuwe naam Sport en Welzijn. We willen u voorstellen om daar op dit moment niet op vooruit te lopen. Dit zal mede afhankelijk zijn van de uitkomst van die gesprekken.

Verder over de suggestie dat er extra rijksmiddelen beschikbaar zijn voor vrijwilligerswerk, daar zijn wij niet van op de hoogte. Wij zullen u daarover informeren.

Over het invoeren van een vrijwilligerskaart wil ik op dit moment zeggen dat ik dit straks wil bespreken met het beleidsplatform op het niveau van de nieuwe organisatie om samen te bekijken wat de mogelijkheden zijn. Ook in het kader van de kerntakendiscussie. U moet zich wel realiseren dat we spreken over duizenden vrijwilligers in Ridderkerk. Dus dat kan niet zonder financiële gevolgen zijn. Ik zal dit in ieder geval meenemen in de bespreking met het platform en het steunpunt.

Over het onderwijs, het volgende. Allereerst het IHP. De planning en financiën daarvan. De stand van zaken vandaag is dat er een eerste bijeenkomst is geweest met alle betrokken partijen. Deze is positief verlopen. Volgende week wordt een tweede bijeenkomst gehouden. Ook daar zullen alle bestuurlijke partijen bij aanwezig zijn. Wij hopen die slag te maken
5 waarbij we komen tot een IHP voor de periode van 2010-2014. Ik denk wel dat we de combinatie zullen zoeken met een uitgebreider accommodatiebeleid. U moet denken aan onderwijs, sport en wijk (buurt). Dit zal er mogelijk toe leiden dat dit niet in december, maar in de raad van januari 2010 wordt aangeboden. Dat is in de tijd verder geen probleem. De jaarschijf 2010 hebt u bij uw stukken aangetroffen. Deze is leidend voor volgend jaar.

10 Over de financiële positie: dit doet niets af aan de zorgplicht voor activiteiten die vallen onder de werking van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs. Als uit het overleg van 11 november of anderszins verzoeken bij de gemeente binnenkomen voor wensen, waarvan de technische noodzaak ontbreekt, dan zal een politieke afweging gemaakt moeten worden. Dit
15 betreft investeringen met een horizon naar 2010, omdat er nog geen plannen op dit terrein zijn uitgewerkt.

Over de brede school het volgende. In het collegeprogramma is afgesproken om te komen tot een aantal van drie brede scholen in 2010. In Slikkerveen is een aantal jaren geleden een pilot van start gegaan. Die is uitgegroeid tot dat wat nu de brede school Slikkerveen is. Er is een
20 structureel aanbod van activiteiten voor leerlingen van de participerende basisscholen. In Slikkerveen is daarmee een brede school met de door ons vastgestelde criteria gerealiseerd. Voor de overige vestigingen acht het college realisatie van nog twee brede scholen in 2010 reëel. Uitbreiding van het concept brede school naar Bolnes is een eerste initiatief dat vorm krijgt.

25 De partners hebben hiervoor een intentieverklaring getekend. De activiteiten kunnen in 2010 starten. Op dit moment beraadt het college zich over de meest praktische wijze waarop een aantal randvoorwaarden voor een verdere uitrol over heel Ridderkerk moeten worden uitgewerkt. Het gaat dan over sturing, de rol van de bredeschoolcoördinator, de rol van de partners en de definitieve werklocatie. Onze inspanningen zijn erop gericht om ook de derde
30 brede school in deze raadsperiode te realiseren.

Over de vragen met betrekking tot 3Primair het volgende. De vertraging van de nieuwbouw van De Reijer, basisschool. Het bouwheerschap ligt bij 3Primair. In oktober jongstleden is de procesplanning definitief vastgesteld. Aan het schoolmanagement is aangegeven dat een
35 verdere vertraging van het bouwproces niet wordt geaccepteerd. Er moet nu snel overgegaan worden tot realisatie. In een brief aan het schoolmanagement is onder andere duidelijk gemaakt dat als de besteding van de bouwbudgetten niet in 2010 - 2011 plaatsvindt, de beschikking over geldmiddelen komt te vervallen. Als er op korte termijn geen duidelijke signalen zijn dat de nieuwbouw gestart kan worden, zullen wij het schoolbestuur en andere betrokkenen uitnodigen voor een bestuurlijk overleg.

40 Over de vorderingen van 3Primair het volgende. Het gaat over € 424.000,-. In een reactie op de brief van de gemeente van 5 oktober 2009 laat 3Primair weten het niet eens te zijn met de vordering. Het schoolbestuur is van mening dat de overdracht van het geldbedrag aan de reserves en voorzieningen inclusief het bedrag was van ruim € 400.000,-. Daar gaat de
45 discussie over. De gemeente is stellig van mening dat een onverschuldigde betaling gedaan is, omdat er laten we zeggen al geldmiddelen aanwezig waren. Met een bepaalde bestemming op de rekening van 3Primair. Die zijn alsnog een keer overgemaakt en moeten dus terugkomen. Wij gaan er overigens van uit dat de gemeente Ridderkerk recht heeft op deze middelen. Het gesprek zal volgen en u zult op de hoogte worden gehouden.

Er is een vraag over tekortkomingen in het openbaar onderwijs bij 3Primair, zoals in Barendrecht. Daar heeft 3Primair ook scholen staan. Ik moet zeggen dat dit op basis is van één artikel van een verontruste heer, die kinderen op een school in Barendrecht of Zwijndrecht heeft. Dus de breedte van de opmerking moeten wij enigszins relativeren. De kwaliteit van het onderwijs wordt getoetst door de onderwijsinspectie. Jaarlijks worden de scholen onderworpen aan een onderzoek. Deze rapportages voor de scholen in Ridderkerk dateren van één school van november 2008. Van de overige vijf scholen van januari 2009. Bij alle rapportages wordt voor Ridderkerk de volgende tekst gehanteerd: “De school heeft het vertrouwen van de Inspectie van het Onderwijs en er vindt in principe voor de periode van één jaar geen verder toezicht plaats. De inspectie heeft geen aanwijzingen dat er belangrijke tekortkomingen zijn in de kwaliteit van het onderwijs.” Deze informatie is openbaar en kan gelezen worden op de website van de onderwijsinspectie.

Dan de visie op het peuterspeelzaalwerk en de kinderdagopvang. Daar is sprake van grote ontwikkelingen op dit moment. Deze gaan spontaan. Desalniettemin is het zo dat het gaat om landelijke ontwikkelingen die streven naar harmonisatie tussen peuterspeelzaalwerk en de kinderopvang. Op dit moment is nog niet bekend hoe zich dat gaat vertalen in regelgeving. Ook niet wat de gevolgen hiervan voor Ridderkerk zijn. Wel is bekend dat de staatssecretaris in deze Kamerperiode aan dit onderwerp aandacht wil besteden en er ook iets aan wil doen.

Er zijn ook opmerkingen gemaakt over taalachterstand. De gemeente is bezig om het opheffen van taalachterstand te stimuleren. Dit doen we bijvoorbeeld via het onderwijsachterstandenbeleid, volwassenenonderwijs, inburgering en re-integratie. Onderwijsinhoudelijk zijn de basisscholen zelf verantwoordelijk voor het voorkomen van taalachterstanden.

Dan de hbo-vestiging. Het overleg hierover loopt. Er zijn meerdere partijen bij betrokken. We doen dat samen met Barendrecht en de onderwijsinstelling INHolland, die zich in eerste instantie positief heeft opgesteld. We moeten daarbij niet denken aan een nieuw gebouw en een nieuwe school. Meer aan een soort samenwerking, ook met het bedrijfsleven op het gebied van agrobiologie. Hierover zijn dus hoopvolle geluiden te melden.

Er is een vraag gesteld over het segregatieonderzoek. Dit onderzoek is in 2007 geweest en wordt gewoon weer herhaald. De uitslag daarvan was toen bemoedigend. Het resultaat van het nieuwe onderzoek wordt weer besproken in het OOGO.

Er zijn vragen gesteld over de mogelijke financiële problemen bij sportverenigingen. Vanaf het najaar van 2009 worden combinatiefunctionarissen ingezet. Een onderdeel van hun taak betreft het ondersteunen van vrijwilligersorganisaties, zoals sportclubs. Voor leden van sportclubs die om financiële redenen niet kunnen deelnemen aan de activiteiten of moeite hebben hun contributie te betalen, hebben wij het participatiefonds. Het college denkt ook na over de wijze waarop dit fonds meer aandacht kan krijgen.

Tot slot over de SV Bolnes. Gevraagd werd hoe het zit met de betalingen. Als ik eerlijk ben, wordt er altijd wel betaald, maar we moeten er wel altijd achteraan. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Blesgraaf. Het woord is aan wethouder Van den Berg.

Wethouder Van den Berg: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, leden van de raad. Het college heeft een aantal ingewikkelde keuzes moeten maken bij de begroting 2010. Volgens sommigen zijn er te weinig keuzes gemaakt, maar ze zijn in ieder geval gemaakt. Daar zullen we vandaag heel goed over spreken. En terecht! Een aantal bezuinigingsvoorstellen doen
5 gewoon pijn.

Toch heeft het college ook bewust op een aantal onderdelen niet bezuinigd. Dat betreft voornamelijk de onderwerpen waar ik iets over kan gaan zeggen, op het gebied van zorg, sociale zaken, jeugd, omdat het college in het bijzonder vindt dat daar een taak van de
10 overheid ligt als het gaat om kwetsbaren in onze samenleving.

Armoedebestrijding

Het jaar 2009 heeft op een aantal punten niet gebracht wat we ervan verwacht hebben. Vanwege de economische crisis is een aantal ambities niet gehaald. We zien een toename van het aantal cliënten van de voedselbank, een toeloop op het aantal projecten voor
15 schuldhulpverlening, druk op de zorgstructuren, een toename van de behoefte aan maatschappelijk werk en het sociaal raadsliedenwerk.

Ik wil beginnen met de voedselbank. Ook in de maand september hebben we hier, naar aanleiding van vragen van de PvdA-fractie, over gesproken. Toen hebben we afgesproken
20 dat het inderdaad tijd wordt om een meer persoonsgebonden aanpak op te zetten, voor cliënten van de voedselbank die al meer dan vier jaar gebruikmaken van deze tijdelijke hulpverlening. Deze afspraken lopen inmiddels in goed contact met ons lokaal zorgnetwerk, met bijvoorbeeld de initiatiefnemers van de voedselbank, het interkerkelijk diaconaal beraad en met de vrijwilligers die elke week de pakketten uitdelen en voor ons oren en ogen zijn. Ik
25 heb vorige week een lunch met hen gehad en gevraagd wat zij nu zien en of zij weten waar de behoefte ligt. Men is erg tevreden over het feit dat de gemeente elke week aanwezig is op het moment dat de pakketten worden uitgedeeld: er is een klantmanager aanwezig. We zijn er nog niet, we hebben een gezamenlijke uitdaging en daar blijven we in de komende tijd samen aan werken.

Binnenkort krijgt men de uitkomsten van het KWIZ-onderzoek, naar het bereik van onze voorzieningen op het gebied van bijzondere bijstand. Dat onderzoek wordt op dit moment afgerond. De resultaten stemmen ons niet geheel tevreden en wij zullen daarover praten. Zoals mijn collega Blesgraaf al aangaf, zullen wij het debat moeten blijven voeren over de
30 wijze waarop we de voorzieningen bij de groep krijgen die het ook echt nodig heeft.

In mei jongstleden hebben we gesproken over de brief naar aanleiding van de economische crisis. Bij een aantal sectoren hebben we tijdelijke maatregelen ingezet. Er is een daadwerkelijk-aan-de-slag-dag geweest en in de derde monitor zullen wij verantwoorden wat er is gebeurd en wat naar de mening van het college nodig is om volgend jaar door te gaan. De ambitie ligt vooral op het gebied van de sociale dienst en op het aanbod van sociaal
40 raadsliedenwerk.

Schuldhulpverlening

Wij krijgen van het Rijk extra geld voor schuldhulpverlening. Dit is niet bedoeld voor de trajectbegeleiding, daar hebben wij onze reguliere gemeentelijke budgetten voor. Het Rijk
45 heeft ons de opdracht gegeven om in het bijzonder in te zetten op preventie. Het totale bedrag daarvoor weten wij nog niet. Afhankelijk van die informatie zullen wij u informeren over de wijze waarop wij denken dit bedrag te zullen gaan besteden. Wij willen in ieder geval inzetten op jongeren, omdat we kritische factoren zien. In samenwerking met de scholen willen we nagaan op welke wijze we jongeren preventief kunnen benaderen zodat ze niet in
50 de schuldhulpverlening terechtkomen.

Zorg, Wmo

Het jaar 2010 wordt een spannend jaar op het gebied van de Wmo. Onze nieuwe verordening gaat in en daar zit een aantal spannende elementen in. We hoeven daar niet meer uitvoerig bij stil te staan, want dat hebben we op 15 oktober jongstleden al gedaan.

Het volgende spannende punt betreft de aanbesteding per 1 januari 2010. Er zijn enkele problemen bij de procedure. Wij hopen u binnenkort te informeren over ons voornemen tot gunning. Dan wil ik u graag nader informeren over wat er de afgelopen maanden is gebeurd. Dat kan ik op dit moment nog niet doen, omdat we in de afronding van dat proces zitten.

In elk geval wordt begin 2010 een Wmo-conferentie gehouden. Deze conferentie is belangrijk, omdat we vanuit deze conferentie ons actieplan 2010 zullen opstellen.

Tegelijkertijd zullen wij een tussenbalans opmaken van de Wmo-nota die wij twee jaar geleden hebben vastgesteld. We zullen dan ook met elkaar de discussie aangaan over de vraag of we de goede afwegingen gemaakt hebben.

Een aantal fracties vraagt terecht naar het Wmo-budget. Het is duidelijk dat een grote druk op dit budget ligt. We krijgen nog eenmalig compensatie van het ministerie, deze is in de begroting opgenomen. Maar na deze compensatie, die wij krijgen omdat we nadeelgemeente zijn, houdt het op en zijn we dus zelf aan bod en moeten we zelf keuzes maken. Een kritische groep is de groep mantelzorgers. Ik denk dat we in de verordening daarvoor goede voorzieningen hebben getroffen. Het is nog wel de vraag of de voorzieningen rond respijtzorg inderdaad ook echt gaan werken, maar ik heb daar alle vertrouwen in.

Daarnaast voeren we een aantal projecten uit om in het bijzonder kwetsbare groepen te ondersteunen. Daarbij denk ik aan het Alzheimer Café, dat aanstaande maandag een jaar bestaat. Deze voorziening voorziet in een behoefte en wordt druk bezocht, mensen voelen zich echt verder geholpen in de situatie waarin zij zitten.

Tegelijkertijd hebben wij nog te maken met de gevolgen van de bezuinigingen op het gebied van de AWBZ (ondersteunende begeleiding). Wij kunnen niet garanderen dat niemand erop achteruit gaat. Bepaalde mensen raken hun indicatie kwijt. Met die constatering moeten we het doen. Tegelijkertijd moeten we natuurlijk zoeken naar wat we via het gemeentelijk welzijnsbeleid kunnen betekenen voor de groep die zijn indicatie kwijtraakt. Voor het afgelopen jaar hebben we daar twee keuzes gemaakt. Binnenkort hebben we daar een vervolgesprek over. Dan bespreken we hoe we dat vanaf 2010 gaan doen. We hebben allerlei maatwerkafspraken gemaakt voor de groep kwetsbare gezinnen die thuis begeleiding kregen via subsidie of via opvoedingsondersteuning via het Centrum voor Jeugd en Gezin. Deze afspraken lopen op dit moment. In het bijzonder voor de tweede groep, de groep dementerenden, is MEE aan zet. MEE moet deze groep begeleiden en wordt daarvoor gecompenseerd door het Rijk. Wij hebben contact met MEE om na te gaan of het de mensen op de goede plek kan krijgen.

Wat we zien, vanuit de groep geïndiceerden voor dagopvang, is dat mensen aan de ene kant hun indicatie kwijtraken en na heel veel gedoe hun indicatie weer terugkrijgen. Dit levert veel frustratie op, maar lukt uiteindelijk wel. Het grote beeld is op dit moment nog niet te geven.

Binnenkort spreken wij met Pameijer verder.

Met de Wmo-adviesraad zijn goede samenwerkingsafspraken. De samenstelling van deze raad bepaalt hij zelf. Ik zal uw zorgen, die u zojuist hebt geuit, aan hem overbrengen. Wij hebben geen invloed op de samenstelling van deze adviesraad.

Zorgstructuren. De burgemeester heeft zojuist iets hierover gezegd. Er zijn inderdaad in Ridderkerk goede zorgstructuren. Ik begreep uit uw verhaal dat nog niet iedereen weet dat we in Ridderkerk een lokaal zorgnetwerk hebben, dat functioneert inmiddels al ruim een jaar. Dit is het vervolg van het klachtennetwerk, waarin we met elkaar afspraken maken over mensen die echt in de problemen zitten. Het zijn goede afspraken. We zien bijvoorbeeld dat het aantal huisuitzettingen is verlaagd, omdat we eerder met mensen met huurproblemen afspraken kunnen maken over oplossingen. Het is drukker dan verwacht. Dat heeft alles te maken met de omstandigheden waarin we leven. Daarom stelt het college voor om in 2010 extra geld beschikbaar te stellen zodat we dit lokale zorgnetwerk zijn werk kunnen laten doen. Tegelijkertijd moeten we nadenken over de samenwerking tussen de verschillende zorgstructuren. Daar willen we als gemeente wat nadrukkelijker op gaan sturen. Het is een kwestie van goede afspraken maken over wie op welk moment aan zet is. De instelling van de veiligheidshuizen zal ons wellicht daarin verder helpen.

Sociale dienst. In het afgelopen jaar hebben we veel en uitdrukkelijk gesproken over de uitstroom van ons klantenbestand. De ambities zijn nog steeds hoog. In de begroting wordt daarvoor een aantal voorstellen gedaan. Wij willen hard aan de uitstroom blijven werken. We zijn met Barendrecht en Albrandswaard volop bezig met de uitwerking van ons regionale arbeidsmarktbeleid. De planning volgens de startnotitie die wij in mei hebben vastgesteld is dat er in elk geval in dit jaar een bestek klaar is voor onze nieuwe WSW-trajecten, dat er een notitie over regionaal arbeidsmarktbeleid ligt en dat we de regiefunctie WSW verder vormgegeven hebben. Het is een ingewikkeld proces, vooral ook om met de drie gemeenten beleidsmatig op één lijn te komen en elkaar op alle punten te vinden. In Barendrecht en Ridderkerk was de startnotitie al in mei vastgesteld. Dat was een extra moeilijkheid. De startnotitie is pas vorige maand in Albrandswaard besproken en de raad heeft deze startnotitie aangehouden. Dat is geen reden om niet door te gaan. Maar, op een aantal onderdelen heeft men zorgen. Dat vraagt om nieuwe afstemming en morgen komen we daarvoor als portefeuillehouders bij elkaar. We bespreken dan wat het aanhouden van de notitie door Albrandswaard betekent. Vooralsnog houdt Ridderkerk vast aan de gemaakte afspraken en mocht het veranderen, dan kom ik bij u terug. Ridderkerk gaat zelfstandig door met de ambities die we hebben. Komende maand spreken wij over de WIJ, de Wet investeren in jongeren, waardoor we middelen krijgen om jongeren echt aan het werk of naar school te krijgen. We zijn bezig met de uitvoering van ons convenant jeugdwerkloosheid en we zijn heel actief bezig met de sluitende aanpak voor de onzichtbare jongeren tussen 23 en 27 jaar. Dit laatste is een onderwerp dat de portefeuillehouder Onderwijs en ik samen oppakken. U bent via een brief geïnformeerd over wat we inmiddels allemaal doen. Alle jongeren zijn aangeschreven. Er zijn inmiddels 450 reacties binnen. Met een groep van 50 jongeren gaan we binnenkort samen met het Albeda College een avond organiseren om te kijken hoe zij daadwerkelijk verder geholpen kunnen worden. Van de groep van 50 jongeren hebben 15 jongeren geen baan. Daarnaast wil een aantal mensen geholpen worden in het traject naar ander werk.

Drechtwerk wil ik toch graag noemen. Dit is het eerste jaar waarin geen vragen over Drechtwerk gesteld zijn. Het is nog wel een instelling waar heel veel mensen uit Ridderkerk werken en daar ook tevreden over zijn. We hebben inmiddels goede uitvoeringsafspraken gemaakt. Tegelijkertijd zijn we bezig met onze contacten met anderen SW-bedrijven. Binnenkort spreken we daar verder over. Wat mij betreft, is Drechtwerk een van de partijen waar we in de toekomst afspraken mee kunnen maken, maar onder dezelfde condities als we ook met andere bedrijven doen.

We zijn op dit moment zeer actief bezig met de punten uit het actieplan om WSW en Wmo samen te brengen, bijvoorbeeld op het gebied van het groenbeheer en op een aantal andere gebieden, en om te kijken wat leerwerktrajecten ons daarin kunnen bieden.

5 Ik moet daarbij ook de langdurigheidstoeslag benoemen. Het college stelt voor om dit iets anders te doen dan waar u in mei voor gekozen hebt. Een regeling voor werkenden was tot nu toe een rijksregeling waarbij mensen in een uitkeringssituatie eenmaal in de vijf jaar een extraatje zouden kunnen krijgen voor bijvoorbeeld de aanschaf van dure gebruiksgoederen. U hebt gelijk als u zegt dat het college nu alweer heel snel een ander voorstel doet. Wij
10 hebben die destijds gedaan in een ander financieel perspectief, omdat we graag wilden aansluiten bij het totale armoedebeleid. We zien nu aankomen dat we dit op termijn niet meer kunnen betalen. Het lijkt het college socialer om dat nu bij te stellen, in plaats van mensen eerst aan een regeling laten wennen en deze dan over twee jaar af te laten nemen. Ik hoop dat u dat steunt. De verordening moet sowieso aangepast worden. In de wet wordt expliciet
15 de groep 65+ uitgesloten. Op basis van wat we nu in de verordening hebben staan, kan dat niet. Dit vraagt enig juridisch onderzoekwerk. Daarover komen wij nog met u in gesprek.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin. Het is inmiddels een halfjaar open. Het Centrum voor Jeugd en Gezin is nooit het toverwoord geweest voor alle problemen in de jeugdzorgketen.
20 Dat is nooit gezegd.

Het moet wel een bijdrage gaan leveren aan het werkelijk doorbreken van grenzen tussen de verschillende instanties en het toewerken naar het ene plan voor het ene gezin en het ene kind. We zijn daar hard mee bezig. U hebt gelijk dat er nog wel wat te doen valt om het
25 Centrum voor Jeugd en Gezin bekender te maken. Er ligt in het bijzonder een prioriteit bij het ontwikkelen van het netwerk van het Centrum voor Jeugd en Gezin. Dat betreft de relatie met scholen en met huisartsen, sportverenigingen. Het Centrum voor Jeugd en Gezin moet een logische partij worden. Ook de voedselbank, overigens.

We zijn koplopergemeente van de stadsregio. Daar zijn we trots op, maar dat betekent dat
30 we op alle punten zelf moeten ondervinden wat werkt en wat niet werkt. Daarom lopen we tegen zaken aan die nog niet goed werken. Ik hoop dat we eind volgend jaar meer resultaten kunnen melden. Gelukkig is er bij de partners veel eensgezindheid om deze weg te gaan vervolgen. Dat zie ik ook bij de medewerkers van het Centrum voor Jeugd en Gezin. Zij gaan erin geloven dat ze dit niet alleen kunnen, maar elkaar nodig hebben bij de ontwikkeling.
35 Daarbij zijn ook andere voorwaarden belangrijk. We hebben enkele maanden geleden gesproken over één gezondheidszorgorganisatie. Daar wordt hard aan gewerkt, samen met de GGD. Het is belangrijk om het Centrum voor Jeugd en Gezin daarbij te betrekken als middel om de jongeren in beeld te hebben en te kijken wat nodig is.

40 Ik eindig met de drank (hilariteit): in het afgelopen jaar hebben we gesproken met ouders en jongeren over de risico's van alcoholgebruik op jonge leeftijd. Het eerste halfjaar hebben we vooral gebruikt voor leerlingen van de basisschool, dit halfjaar gebruiken we voor het voortgezet onderwijs en de sportverenigingen. Daar willen we in 2010 mee doorgaan, zo staat ook in de stukken. De suggesties die in uw bijdragen zijn gedaan om te kijken of er nog
45 andere instrumenten nodig zijn om daadwerkelijk resultaten te boeken, zijn wat mij betreft zeer welkom. Daarover kunnen wij verder in gesprek gaan.

De voorzitter: Dank u zeer, wethouder Van den Berg. Het woord is aan wethouder Den Boef.

Wethouder Den Boef: Voorzitter, ik denk dat veel onderwerpen en antwoorden uit mijn portefeuille vanuit de structuurvisie beantwoord kunnen worden. Ik ben er trots op dat we de structuurvisie hebben vastgesteld. We hebben daarin gekozen voor wijken, verbinding van het landschap, sociale samenhang en heel veel onderwerpen die nu aan de orde zijn, gaan er eigenlijk over. Als we beginnen met het onderwerp 'spelen', de norm van 3%, dan kan ik u aangeven dat we daar heel druk mee bezig zijn. Als ik kijk naar Bolnes of Rijsoord, dan zie ik dat de buurtsportlocatie goed gebruikt wordt. Deze floreert geweldig. Mevrouw Ripmeester wijst erop dat kinderen ook gewoon moeten kunnen peuren met een stokje in een plas. Gewoon bezig zijn in de ruimte om de woning. Dat geldt niet alleen voor kinderen in de leeftijd van nul tot zes. Want dat is ons eerste doel. Maar het geldt van nul tot tachtig. Het speelbos komt er aan. Volgend jaar gaan we de eerste fase van het Waalbos inrichten. En dan zal het speelbos hopelijk met de ijsbaan in gebruik genomen gaan worden.

De buurtwinkels. Natuurlijk zegt de heer Japenga terecht dat wij het mooiste centrum van de regio hebben. Maar, buurtwinkels zijn daarbij ook nodig. Waar wij kunnen, zullen we dat steunen. In Slikkerveen-Zuidoost hebben we dat ook ruimtelijk mogelijk gemaakt. Natuurlijk moeten de ondernemers wel zelf het initiatief nemen. Wij hopen dat door het gezondheidscentrum dat daar komt, de loop erin komt.

Wat betreft de woningbouw in Oostendam, vraagt u of het verstandig is dit door te zetten in deze tijd van crisis. Er is een projectontwikkelaar bezig. Dit is de woningbouwlocatie die in de notitie "Woningbouwlocaties" van een aantal jaren geleden staat. Ik denk dat deze locatie een goede invulling kan geven aan het gevarieerde aanbod. We doen dat in overleg met het wijkoverleg. Als je naar de structuurvisie kijkt, wordt er gezegd dat we ons water bereikbaar moeten maken. In Oostendam zie je dat het nauwelijks mogelijk is om bij de Waal te komen. Deze woningbouwlocatie gaat daar verandering in brengen.

De Crezéepolder. Intussen is er een vastgesteld bestemmingsplan en we kunnen erop rekenen dat daar een prachtig gebied ontstaat. Ik ben er enthousiast over, want waar hebben we nog een zoetwatergetijdengebied. En dan nog wel zo dicht in de buurt van dichte bebouwing. Tegelijkertijd weten we dat we daar moeten onderhandelen met de gebruikers. Dat doen we niet zelf, dat doet de Dienst Landelijk Gebied. We hebben daar regelmatig contact over. We hebben ambtelijk en bestuurlijk aangeboden om te voldoen aan enig verzoek om mediation. Tot nu toe is dat afgewezen. De laatste stand van zaken is wel dat de pachtrechter de gebruiker in het ongelijk heeft gesteld. Er schijnt hoger beroep ingesteld te zijn. Dus, dat gaat nog even duren.

De scouting en het productiebos in Slikkerveen. Over de invulling van het productiebos is overleg met het wijkoverleg. We zijn bezig met een haalbaarheidsonderzoek over het samenstellen van de gemeentewerf. En dan kunnen we de scouting daarheen verplaatsen. Het resultaat van het haalbaarheidsonderzoek zal in januari 2010 worden meegedeeld. Dat zal best lastig worden, omdat dit een groot financieel offer zal vragen. In januari 2010 weten we daar meer van.

Flitsvergunningen. Ik kende het woord niet. Wij hebben wel een lichte bouwvergunning. Dit betekent dat men zich voor eenvoudige bouwvergunningen bij het GSC kan melden. Binnen een tot twee weken heb je dan een bouwvergunning. De Wabo komt er aan. Als die er is, zijn wij gehouden aan een basisperiode van acht weken. We doen er alles aan om dit zo snel mogelijk in te voeren.

In dit kader moet ook het stimuleringsfonds starters worden genoemd. Er is nog voldoende geld, dus we kunnen starters nog steeds daarop bedienen.

5 Dan een belangrijke opgave: de woningbouwopgave. In de structuurvisie hebben we gezegd dat we moeten kijken naar jonge gezinnen, vergrijzing, enzovoort. Dat is goed. In het verlengde van de structuurvisie hebben we afgesproken een woonwensenonderzoek te gaan doen. Het woonwensenonderzoek is aan de gang. Samen met Woonvisie. Het is goed dat we hierin samen optrekken. Tegelijkertijd ligt daar de opgave tot 2010: die wordt opgeleverd op 1 januari 2011. Het is belangrijk dat alles wat tot 2010 is afgesproken, begonnen is voordat het nieuwe college aantreedt. Dat is nodig omdat we op 1 januari 2011 moeten leveren. Maar met de nieuwe afspraken wachten we eerst het onderzoek af en dan gaan we pas afspraken maken met de regio. Er komen wel grote opgaven op ons af. Regiobreed gaat het nog altijd over 65.000 woningen, waarvan 25.000 in de herstructureringsopgave. Het zou zomaar kunnen dat als wij ons woonwensenonderzoek afgerond hebben en de structuurvisie gaan uitwerken, de vraag die vanuit de regio op ons afkomt anders zal zijn dan de uitkomst van het woonwensenonderzoek.

15 U begrijpt dat het college dan met de regio in overleg zal moeten treden om daar op een goede manier uit te komen.

20 Het milieu. Er is opgeroepen om het gekissebis achter ons te laten. Dat is mij uit het hart gegrepen. Ik denk dat het goed is om een stap te maken en om te kijken hoe we samen kunnen optrekken om in deze gemeente verder te komen. Ik heb het al voorgesteld. U stelt een lokale klimaatop voor. Ik noemde het een workshop. Ik denk dat we hetzelfde bedoelen. Laten we er een gezamenlijk succes van maken.

25 In het verlengde hiervan is gevraagd naar de stand van zaken over CO₂-opslag. Ik denk dat het goed is dat Barendrecht hierin het voortouw neemt. Wij hebben ons voortdurend aangesloten bij de bezwaren van Barendrecht over CO₂-opslag. Op dit moment is er nog geen uitkomst over hoe het verder gaat. In eerste instantie heeft de minister het verzoek om de opslagruimte elders te zoeken afgewezen. Er wordt wel onderzoek naar gedaan en binnen 30 twee weken zal er meer duidelijk zijn. Tegelijkertijd denk ik dat het goed is dat wij het voortouw nemen in het onderzoek naar de overkapping van de snelwegen en dat wij kijken of we aansluiting vanuit Albrandswaard en Barendrecht kunnen krijgen. En wellicht ook vanuit Zwijndrecht. Bij zulke dossiers sta je samen sterker.

35 Dan de 80 kilometerzone. We hebben al meerdere keren een verzoek hiertoe ingediend. Ik denk dat het nu goed is om onze pijlen te richten op de overkapping, maar wij nemen dit ook mee in ons overleg. Ook wordt gevraagd naar bomen langs de snelweg. Het college onderzoekt mogelijkheden en kijkt welke soorten dan nodig zijn. Ik denk dat ik u voor het einde van het jaar kan meedelen dat we een plan voor bomen hebben en welke kosten daaraan verbonden zijn.

40 In dit kader ook de communicatie over de milieu-indicatie. Bezuinigen betekent dat je soms pijnlijke keuzes moet maken. Dat geldt ook voor mij.

45 Voorzitter, nog een onderwerp: ook in de structuurvisie hebben wij iets gezegd over Nieuw Reijerwaard. Ik weet zeker dat als de invulling wordt zoals het college zich dat voorstelt er kansen zijn voor de ontwikkeling van de agrologistieke bedrijvigheid en ook voor de ontwikkeling van de groene zone om onze gemeente. De laatste keer heb ik gezegd dat het college het voorgenomen besluit niet gaat invullen, want wij vinden dat als wij de ontwikkeling gaan steunen, Bolnes-Zuid uit de overeenkomst moet. U weet ook dat de provincie daar niet voor te porren was. Afgelopen weken hebben bestuurders en ambtenaren niet stilgezeten.

50

Er is grote druk uitgeoefend op de provincie om een ander standpunt in te nemen. U weet ook dat als wij niet meewerken er geen moment van juichen is. RR2020 blijft gewoon bestaan. De agrologistieke bedrijvigheid zal zoeken naar uitbreiding. Dat is belangrijk voor de werkgelegenheid. Niet alleen voor de werkgelegenheid op laag niveau, maar ook voor de

5

werkgelegenheid op hoog niveau. Het gaat om gelden voor inpassing. Groene inpassing die zo ontzettend hard nodig is. U hebt mij allen gevraagd om op de tuinders te letten. Natuurlijk is dat ook onze zorg. Het eerste gesprek heb ik inmiddels achter de rug, maar toen stond ik met lege handen. Op dat moment had ik niet veel te bieden. Inmiddels is duidelijk dat de druk op de provincie zo groot is dat de provincie heeft besloten om Bolnes-Zuid uit de overeenkomst te halen. Ik denk dat het goed is dat u en wij onze poot stijf gehouden hebben. Dit moet nog bestuurlijk worden onderschreven. Volgende week gaat dat gebeuren en als dat allemaal duidelijk is, is voor het college de weg weer open voor de volgende stap.

10

Dank u wel.

15

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Wethouder De Koning.

Wethouder De Koning: Dames en heren, vorige week mocht ik in mijn hoedanigheid als voorzitter van het Regionaal Platform Verkeersveiligheid samen met mijn collega's uit de regio Haaglanden en Rijnlanden de opening verrichten van Totally Traffic.

20

Helaas hebben we er nog geen Nederlands woord voor kunnen vinden.

Dit is een project waarbij leerlingen uit de lagere groepen van het voortgezet onderwijs vertrouwd worden gemaakt met het verkeer in zijn algemeenheid. In het bijzonder met het aspect verkeersveiligheid. In Ridderkerk doet het Gemini College mee, ik hoop dat het Farelcollege daarbij snel aansluit want zo'n project gericht op jongeren, de kwetsbare groep verkeersdeelnemers, en verkeersveiligheid, is een project naar mijn hart. De jonge fietsers en voetgangers vormen de meest kwetsbare groep in het verkeer. Ik vind dat we alles uit de kast moeten trekken om de verkeersveiligheid voor die groep in het bijzonder, maar ook in het algemeen zo hoog mogelijk te laten zijn.

25

Verkeer is mensenwerk. En dat blijft het ook. Dat hebben we niet in de hand. Maar, faciliteiten creëren hebben we wel in de hand. Voorlichting, lessen op school, campagnes voeren en de juiste verkeersmaatregelen nemen. Ons beleid is gericht op het verbeteren van de verkeersveiligheid enerzijds, maar ook op de verhoging van de beleving daarvan door inwoners in het algemeen en omwonenden van die verkeersmaatregelen in het bijzonder.

30

Iedere inwoner heeft immers verstand van verkeer. Iedere inwoner heeft verstand van verkeersmaatregelen. Iedere bewoner heeft ook zijn of haar eigen belangen. Vaak vindt men dat die belangen zwaarder moeten wegen dan het algemene belang: de verkeersveiligheid dus.

35

Laat ik dan maar duidelijk zijn: bij elke verkeersmaatregel die wij in Ridderkerk nemen, is de verkeersveiligheid het zwaarst wegende belang. Natuurlijk proberen we rekening te houden met al die andere belangen. Uiteraard. We proberen die zoveel mogelijk in te bouwen. Laat het duidelijk zijn: voor de verkeersveiligheid, geen concessies. Niet in de Sint Jorisstraat, niet op het Dillenburgplein en niet op de Rijksstraatweg.

40

Hoe vul je dat beleid nu in? Ik geef een paar korte voorbeelden.

In de Sint Jorisstraat en op het Dillenburgplein staat al een aantal maatregelen op stapel. Er komen meer fietsbeugels, in de hoop dat dit het langzaam verkeer bevordert. Het doorsnijden voor fietsers van druppels in de Oranjestraat is een verzoek dat vanuit de inwoners bij ons is gekomen. We hebben er nog veel meer. Ook mijn portefeuille wordt gehinderd door bezuinigingen.

45

Elke maatregel wordt genomen in overleg met de inwoners. Dit doen we in het wijkoverleg. Daar gaan we heen. Wij geven het wijkoverleg adviezen. En die adviezen lijken welkom. De besluiten nemen we hier, meestal in deze zaal. Telkens met inachtneming van de aspecten die ik zojuist heb genoemd. Verkeersveiligheid. Natuurlijk hebben we de boodschap uit
5 Rijsoord begrepen. Natuurlijk moeten we nog duidelijker voor het voetlicht brengen wie waar staat en wie waarover beslist. Daarover gaan we met elkaar in gesprek. Dat is vorige week zo afgesproken. Dan weten we tenminste wat we aan elkaar hebben.
Een ander voorbeeld is dat bij verschillende basisscholen het project "School op Seef" van start gaat. Dat is eigenlijk de voorloper van Totally Traffic. Een aantal basisscholen in
10 Ridderkerk is heel actief op het gebied van verkeersveiligheid. Wij hopen dat de andere scholen volgen, daar blijven we achteraan zitten.

Komende zaterdag is het project "Jonge Autorijders". Daar leren de jongelui die net hun rijbewijs hebben hoe het is om een noodstop te moeten maken en rekening te houden met
15 dergelijke situaties. U kunt komen kijken, zaterdag bij de Groenpost.
Er is grote belangstelling voor.
Een 80 kilometerzone draagt bij aan veiligheid op de snelwegen. Maar er zijn ook andere aspecten die daarin meespelen.

Voorzitter, dan maak ik nu de stap naar het tweede onderwerp in mijn portefeuille: TramPlus. Het betreft vragen die gesteld zijn vanuit de ChristenUnie en de SGP.
Ik wil niet het hele traject nog een keer schetsen. Ik kan wel vertellen hoe het op dit moment loopt. Er wordt een voorlopig ontwerp gemaakt. Dat gaat om het eerste deel van de tramlijn, tot aan het centrum. Er is een bijeenkomst geweest met de projectgroep en bewoners. Ik heb
25 ook begrepen dat niet alle bewoners van Bolnes daar helemaal tevreden mee zijn. Uiteraard doen we daar ook wat mee. Zodra het voorlopig er ontwerp is, komt het uiteraard ook naar u want ook dan gaan we weer met de inwoners praten, met het wijkoverleg en met u. En ook beslissen.

De volgende stap betreft de bestemmingsplannen. Er komen twee bestemmingsplannen:
30 een voor traject A en een ander voor traject B. Het concept van het eerste bestemmingsplan is al vrij ver klaar. Dat wordt voorgelegd aan de wettelijke gesprekspartners. Wij volgen alle procedures en de verwachting is dat dit bestemmingsplan halverwege volgend jaar ter inzage gelegd kan worden. Het tweede bestemmingsplan komt daarna aan bod. Ik wil nu niet precies aangeven hoe het proces tot de volledige realisatie er uitziet. Als u dat precies wilt weten, zet
35 ik dat liever op papier. Laten we het erop houden dat als de procedures gaan zoals we willen en we niet te veel tegenslagen hebben, eind 2012 of begin 2013 de eerste schop de grond in gaat.

Dan de opmerkingen van de SGP. De SGP geeft in haar bijdrage aan dat er nog raadsfracties zijn die menen dat er een besluit is genomen over TramPlus. De bestuurlijke besluiten zijn in
40 deze zaal al genomen. Daar was u bij. De procedurele besluiten en de bestemmingsplannen zijn uitvloeisels daarvan. Natuurlijk zijn deze belangrijk, maar ze vloeien voort uit de bestuurlijke besluiten die zijn genomen. Dan praat je over de ruimtelijke invulling ervan. Ik zou graag willen dat alle fracties die nog steeds twijfel hebben zich niet langer verkeerd laten navigeren in de door henzelf opgetrokken mist. De opmerking van de SGP-fractie is juist, op
45 één letter na: er zijn nog enkele raadsfracties die nog steeds van mening zijn dat er geen besluit is genomen over TramPlus.

Dan ga ik nu over naar de financiën.
Ik denk niet dat ik hoeft uit te wijden over wat er precies aan de hand is. Dat hebben de
50 sprekers voor mij al gedaan. Ik ga direct naar de inhoud.

De heer Onderdelinden vroeg hoe het komt dat wij opeens oplopende tekorten hebben. Hij vroeg zich af of dit komt door de teruglopende algemene uitkeringen. Dat is natuurlijk niet de enige reden. Het is wel de hoofdmoot. Het gaat over miljoenen. De laatste cijfers die wij zien en de bijdragen van mensen die deskundig zijn, wijzen op nog donkerder wolken dan u op de voorzijde van deze begroting hebt gezien. Het schijnt nog erger te worden. Ik probeer straks een bedrag te noemen. Maar dit is niet de enige oorzaak waarom we met oplopende tekorten te maken hebben. Natuurlijk heeft dit te maken met de economische crisis. Maar, het is ook ons eigen beleid. Ik noem een paar voorbeelden en die kunt u straks allemaal nalezen op pagina 125 van het begrotingsboek. We hebben zelf een paar maatregelen genomen, of rechtstreekse gevolgen uit de crisis, denk aan verminderde bouwleges die ertoe bijdragen dat die tekorten oplopen. Ik noem er een paar. Veruit de grootste is het nieuwe beleid op het gebied van de Wmo. Dat kost Ridderkerk vanaf 2011/2012 tenminste € 750.000,- per jaar. Dit gaat nog verder oplopen. U hoorde zojuist van wethouder Van den Berg hoe dit komt. Daarbovenop komt de WVG met nog eens ruim € 200.000,- per jaar. Dit zijn structurele kosten.

Daarnaast hebben we te maken met sociale werkvoorziening, sociaal raadslieden, openbare gezondheidszorg. Dit alles bij elkaar kost ruim € 350.000,- per jaar, structureel. Als we al die bedragen bij elkaar optellen, dan kom ik aan ruim € 1,5 miljoen per jaar. Structureel. En dan spreek ik nog niet over de directe gevolgen van de recessie in onze begroting. Denk aan minder dividend van BNG, van Netwerk, van Eneco. Dat wordt fors minder en het betreft tonnen. Misschien wel een half miljoen structureel per jaar minder inkomsten. Dit alles leidt tot een nog somberder plaatje dan we al kenden. Als we het meest negatieve scenario nemen, dan komen we nog veel meer in het nat.

Wat hebben wij eraan gedaan? Het college heeft eerst in zijn eigen winkel gekeken. We hebben gekeken wat we zelf kunnen doen in de begroting. We hebben gekeken naar 'zero base'. Dat heeft behoorlijk wat opgeleverd. Restant krediet, ongebruikte kredieten, investeringen, boeggolf, weerstandsvermogen, bufferreserve, investeringsvolume, kijkend naar je reserves. Het was een enorme operatie met veel inzet uit de organisatie. Dat deed soms pijn, want er werden budgetten geschrapt. Dat kan wel eens hard aankomen. Als een compliment op zijn plaats is, dan is het wel voor de organisatie die hier heel duidelijk een bijdrage aan heeft geleverd. Ik ben blij dat sommige fracties zich ook daarover hebben uitgesproken. Het gevolg is dat we nu een strakke begroting hebben. Er zit nog een klein beetje ruimte in. Maar, niet veel meer. De meeste ruimte is eruit. Dat kleine beetje ruimte hebben we ook nodig, want er komt nog veel meer op ons af zoals ik al heb gezegd. Tot nu toe zijn we terughoudend geweest met nieuw beleid. We beperken ons eigenlijk tot de meest wettelijke en maatschappelijk gewenste taken. We hebben geen inflatiecorrectie toegepast op de lasten. Dat betekent dat je dat ook niet moet doen bij de lokale baten. En nog waren al die maatregelen niet voldoende om tot een sluitende begroting te komen. Het college heeft daarom zijn verantwoordelijkheid genomen. Wij moeten zorgen voor een fatsoenlijke, gezonde begroting 2010, ook voor 2011, want daarmee kun je dan verder en natuurlijk moet dan een kerntakendiscussie gevoerd worden. Daarover bestaat ook geen verschil van mening.

Het amendement over het niet doorvoeren van een aantal bezuinigingen in afwachting van de kerntakendiscussie. Daar zit een positief kenmerk in. Dat betreft de integrale benadering van het geheel. Dat is een goeie. Maar, helaas zijn er ook andere kenmerken. Het is een nogal theoretische aanpak. De praktijk is nogal weerbarstig. Er zit een financieel-technisch hiaat in dit amendement. In de aanbiedingsbrief staat dat de begroting 2010 sluitend moet zijn. Let wel: structureel sluitend. Dat betekent dat structurele lasten in de begroting niet met incidenteel geld ingeboekt kunnen worden. Als een structurele bezuiniging wordt

doorgevoerd, moet die met structureel geld gecorrigeerd worden. Niet met incidenteel geld zoals nu grotendeels in het amendement gebeurt. Dat kan dus niet. Als u dat wel doet, leidt dit tot een onevenwichtige begroting. Daar heeft de provincie haar middelen voor. Dit leidt tot preventief toezicht van de provincie.

5 De financiering die in het amendement wordt genoemd, vindt ook plaats op basis van bedragen die al in de begroting zijn verwerkt. Je haalt van het ene jaar wat naar het andere jaar. Vergeet niet dat dit als een boemerang terugkomt. Als iets uit 2011 wordt weggehaald en naar 2010 wordt gehaald, komt de klap in 2011 dubbel terug.

10 Het tekort loopt alleen maar verder op. U boekt ook het bedrag van 3Primair in. Het bedrag van € 400.000,- waar collega Blesgraaf iets over heeft gezegd. Het is nog maar de vraag of het geld komt, wanneer het komt en hoe het wordt terugbetaald. Dat mag niet in de begroting worden geboekt. Dat doen we niet in dit gemeentehuis.

15 Kortom, er is nog wel discussie over dit amendement. Nog veel meer technische verhalen die ik nu niet wil houden, maar waar ik u wel een voorstel wil doen.

Straks is er een pauze. Ik wil de meer technische kant van dit amendement met een extra bijeenkomst van de werkgroep KAS bespreken. Dat aanbod wil ik u doen, zodat u op de hoogte bent en we allemaal op hetzelfde financieel-technische kennisniveau zitten.

20 Als uw amendement zou worden uitgevoerd, en daarbij tellen we op de verwachting dat de algemene uitkering nog verder zal afnemen, zeg ik u dat we dan vanaf 2012 een structureel tekort zullen hebben van tussen € 5 en € 6 miljoen.

Tot slot voorzitter, een enkel woord over het amendement van de lokale lasten. Waarom wil het college nu vasthouden aan ons voorstel om de lokale lasten voor inwoners te laten dalen?

25 Niet spectaculair, maar wel enigszins. Daar gaat een signaal van uit. Er is een formele reden. Er is een bestuursakkoord gesloten tussen gemeente en overheid waarin staat dat de gemeente de lokale lasten niet laat stijgen. Daar moeten we ons aan houden.

30 Dan is er de afvalstoffenheffing. Deze daalt. Het tarief is afhankelijk van de uitgave die we doen voor de afvalstoffenheffing. Als nu blijkt dat we minder geld nodig hebben van de inwoners dan we oorspronkelijk dachten, vindt het college het normaal dat we het overbodige geld bij de inwoners laten.

35 De derde reden betreft de recessie. Inwoners merken dit in hun portemonnee. Dit geldt ook voor bedrijven. De bedrijven staan ook synoniem voor werkgelegenheid. De lastendaling die wij voorstellen heeft tot bedoeling om de inwoners enige verlichting te geven en ook hun bestedingen op peil te kunnen houden. Als de besteding op peil blijft, kunnen winkels mede daardoor in staat worden gesteld om door de recessie heen te komen.

40 We helpen niet alleen de inwoners, maar ook bedrijven en winkels. Het is overigens een aloude macro-economische wet van honderden jaren oud dat als je in tijden van recessie zit je je bestedingen op peil dient te houden. Daar moeten de maatregelen op gericht zijn. Doen we dat niet, dan heeft dit een averechts effect. Het werkt werkloosheid in de hand en mensen die afhankelijk zijn van sociale voorzieningen. Dat moeten we niet willen. Dit college vindt dat we Ridderkerk moeten behoeden voor een negatieve spiraal.

Ik hoor in de zaal dat mijn woorden worden begrepen.

45 Voorzitter, er zijn enkele waarderende woorden gericht aan de organisatie. Die zal ik met genoegen aan de organisatie overbrengen.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder De Koning. Dames en heren, dit was de eerste termijn van het college. Ik zie u graag om half drie weer terug.

50

De heer Onderdelinden: Voorzitter, ik wil graag met de fractievoorzitters overleggen. Maar even over de suggestie van de wethouder. Wanneer zullen we met de werkgroep KAS overleggen?

5 **Wethouder De Koning:** U kunt dat op dit moment doen, de ambtenaren staan tot uw beschikking. U kunt dan met de opgedane kennis verder de gesprekken voeren.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, dan hebben we twee agendapunten voor het fractievoorzitteroverleg.

10

De voorzitter: Dank u wel. U regelt het onderling en ik zie u om half drie weer terug.

[Schorsing]

15 *Heropening van de vergadering om 14.30 uur*

De voorzitter: Dames en heren, ik hoop dat u heerlijk hebt gegeten en tijd hebt gehad om met elkaar te kunnen overleggen.

Nu zal het college zijn mening geven over de verschillende moties en amendementen. Het is mogelijk verduidelijkingsvragen te stellen. Het woord is aan wethouder De Koning.

20

Wethouder De Koning: Ik loop de amendementen langs. 85: het college ontraadt dit amendement. Dat geldt ook voor amendement 86, hoewel het sympathiek is. Amendement 87 over de buurtbus wordt ontraden. Wij verwijzen hiervoor naar wat in de begroting hierover is gemeld. Amendement 88 over de 3% speelruimte wordt door het college overgenomen.

25

De moties.

Motie 159 over alcoholgebruik bij jongeren. Dit is ingewikkeld. Ik probeer die mee te nemen. Onderaan, onder de tekst 'verzoekt het college', staan drie streepjes. Het eerst streepje neemt het college over. Het derde streepje neemt het college over met de aantekening dat daar waar staat 'januari 2010' wij daarvoor in plaats graag willen zien: 'eerste kwartaal 2010'. Het tweede streepje nemen wij niet over.

30

Motie 160 gaat over het strategisch investeringsbudget. Aan het college wordt gevraagd nadere voorstellen te doen voor de wijze waarop het geld wordt gebruikt. U hebt inmiddels een notitie met drie opties ontvangen. Aan het einde van die notitie staat hoe met het strategisch investeringsbudget omgegaan zou kunnen worden. Eigenlijk achten wij daarmee de vraag beantwoord. Ons voorstel is om deze motie zo te interpreteren dat zij eigenlijk niet meer nodig is en dat wij willen voorstellen om in de eerstvolgende commissie hierover van gedachten te wisselen. Ik bedoel daarmee van gedachten wisselen over de notitie.

35

40 **De heer Van Houcke:** Ontraadt de wethouder de motie of neemt de wethouder haar over?

Wethouder De Koning: Wij denken dat de motie overbodig is. De notitie waar via de motie om wordt verzocht, ligt er al. En wij stellen voor dit onderwerp met de notitie in de hand te agenderen voor de eerstvolgende commissievergadering.

45

Motie 161 over de lokale klimaatconferentie. Dit is inmiddels toegezegd. Wij nemen haar over.

Motie 162 over aanplant langs rijkswegen is technisch lastig: wij ontraden haar, maar willen er wel iets aan doen door middel van een onderzoek. Tot welke conclusie dat onderzoek dan leidt, is uiteindelijk nog de vraag.

Motie 163 over de formulierenbrigade ontraden we omdat de formulierenbrigade waar het hier om gaat, dan juist niet meer zichtbaar is. Het tweede aspect dat hierbij van belang is, is het tweede punt: de uren te bundelen tot een aantal keren per week. Het is juist een
5 arbeidstraject waarbij mensen uren moeten maken. Daar moeten we dan niet op gaan
bknibbelen.

Het college ontraadt deze motie.

Motie 164 over de voedselbank. Lokaal Sociaal wil het contact met de voedselbank
intensiveren. Het college stelt vast dat deze motie overbodig is omdat we dat al doen.

10 Motie 165 over de vrijwilligerskaart. Het college neemt de eerste bullet over. De tweede niet
omdat het vrijwilligersaspect is dat je het vrijwillig benadert en niet registreert. De derde bullet
nemen wij over nadat dit besproken is met de nieuwe organisatie/SRS.

15 **Mevrouw Ripmeester:** Betekent dit dat u de derde bullet overneemt, maar geen toezegging
kunt doen totdat u met de nieuwe organisatie gesproken hebt?

Wethouder De Koning: Over de derde bullet kunnen we eigenlijk pas iets zeggen nadat we
met SRS en Dynamiek hebben gesproken. We kunnen hem nu niet overnemen.

Voorzitter, dat waren de moties en amendementen.

20 **De voorzitter:** Dank u wel. Tweede termijn van de raad. U hebt vijftien minuten, inclusief
interrupties. Ik wil u allen vragen niet onnodig te interrumpen. Ik hanteer dezelfde volgorde
als in eerste termijn.

25 **De heer Japenga:** Dank u wel, voorzitter. Wij willen onze dank uitspreken voor het
beantwoorden van de vele vragen in eerste termijn. Wij hebben tevredenstellende
antwoorden gekregen. Wij hebben in eerste termijn niet impliciet de ambtelijke organisatie
bedankt. Dat doen wij bij dezen. Wij realiseren ons dat er een berg werk door de ambtenaren
wordt verzet.

30 Vanmorgen zijn wij begonnen met de bejegening van hulpdiensten. De burgemeester heeft
er ook het een en ander over gezegd, ook in relatie met de rol van de burger. Dat vinden wij
belangrijk. Het is niet een zaak van de politie, brandweer of overheid, maar ook van de
burger. Hoe die rol eruit moet zien, is tegelijkertijd lastig.

35 De vraag die bij ons opkomt, is of dit onderwerp verder nog ingebracht kan worden in
gesprekken rond het burgerhandvest. Tevens is er binnenkort een gesprek in de commissie
met de politie. Dit zou een goede plek zijn om in het bijzonder te praten over datgene wat we
met elkaar kunnen doen om de slechte bejegening en het nare gedrag een andere wending
te geven. Dat is niet zo gemakkelijk. Het is moeilijk om mensen aan te spreken op ongewenst
40 gedrag. We zijn het ook een beetje verleerd en het zou goed zijn om elkaar daarover te
bevragen en met elkaar in gesprek te gaan. Daar zijn in de komende tijd mogelijkheden voor.

45 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, volgens mij bedoelt de heer Japenga hetzelfde als
door het CDA naar voren is gebracht, namelijk het traject rond normen en waarden en het
burgerhandvest. Ik vraag mij af hoe de heer Japenga dit precies ziet.

50 **De heer Japenga:** Ik zou deze zaken graag willen koppelen, aan elkaar willen knopen.
Ik ben erg blij met de positieve kijk van de wethouder op de aanpak rond alcoholconsumptie.
Ik werd zojuist wel weer een klein beetje teleurgesteld, omdat onze motie niet werd
overgenomen. Wij zouden graag willen vasthouden aan de oorspronkelijke motie. Je kunt als

gemeente pilotgemeente worden en dan heb je meer mogelijkheden en bevoegdheden om te sturen en om de leeftijd voor verkoop van alcohol op te trekken naar 18 jaar. We willen er alles aan doen om de jeugd op jongere leeftijd minder te laten drinken. Ouders kunnen daar veel in betekenen. Daarbij moeten we bedenken dat er meer dan 1000 jongeren per jaar onder behandeling komen vanwege verslaving. Dat 300 jongeren per jaar in Nederland in het ziekenhuis belanden vanwege comadriken en dat landelijke cijfers aangeven dat 13.000 jongeren in het ziekenhuis belanden vanwege alcohol en aan alcohol gerelateerd geweld. Dat maakt dat wij daarop moeten doorpakken als samenleving en dit kan daarvoor een goed instrument zijn. De gemeente heeft de mogelijkheid om daar een aanvraag voor te doen en het geeft je wat bevoegdheden en mogelijkheden voor de komende tijd om daarmee in de praktijk aan de slag te gaan.

Mevrouw Nooijen (bij interruptie): Voorzitter, hoe denkt de heer Japenga erover als jongeren naar omliggende gemeenten gaan en daar hun alcohol inkopen, dan los je het probleem niet op. Je zou dat dan wel met naburige gemeenten moeten kortsluiten.

De heer Japenga: Dat klopt voorzitter, het is ook zeker de bedoeling om die afstemming te realiseren want anders hebben wij het geregeld en dan zit de naburige gemeente Hendrik-Ido-Ambacht in de problemen. Dat is een prima suggestie en wij willen ook oproepen om dat in de beleidsontwikkeling te betrekken.

De heer Van der Spoel (bij interruptie): Voorzitter, is de heer Japenga ook van plan om afspraken te maken met Rotterdam?

De heer Japenga: Dat is ook een naburige gemeente, mijnheer Van der Spoel. En het is goed dat je met elkaar verder probeert te komen. TramPlus komt ook nog en heeft een eigen dienstregeling.

De voorzitter: Als er alcohol in het spel is, komen de tongen los. De heer Japenga heeft het woord. Gaat u verder, mijnheer Japenga.

De heer Japenga: Ik wilde nu overstappen op het onderwerp van de participatieparadox. Wij hebben in onze algemene beschouwingen ook het een en ander daarover gezegd. Wat wij benadrukt hebben, is de eenzijdigheid waarmee gezegd wordt dat het ligt aan de gemeente. Zo kan het niet zijn. Waar partijen met elkaar samenwerken, moeten partijen ook proberen samen verder te komen en als het even niet loopt, dan moet je daarover met elkaar in gesprek gaan. Als Leefbaar Ridderkerk zegt dat het inmiddels burgertje pesten is geworden, dan weet ik niet of Leefbaar Ridderkerk precies in beeld heeft wat wij allemaal doen met burgerparticipatie. Dat vind ik jammer en het doet tekort aan al het goede wat er wel gebeurt.

De heer Los (bij interruptie): Zoals u weet mijnheer Japenga, maak ik er niet zo heel lang gebruik van, maar ik ben eigenlijk benieuwd of u vindt dat dit geslaagd is? Als je op een goed moment aan burgers vraagt wat zij ervan vinden en dat men zich er vervolgens niet in herkent en dat zelfs wijkoverleggen zeggen: "Wij geloven er niet meer in." Dan kun je toch moeilijk zeggen dat het geslaagd is en dat men het heeft ervaren in de zin van: wat doen wij hier nog. En hebben wij onze arbeid of onze inzet dan niet zomaar te grabbel gegooid? Want die indruk bestaat er nu.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Los. Dat was bijna een tweede termijn. De heer Japenga.

De heer Japenga: Ja, natuurlijk. Wij doen het met elkaar. Zeker als er signalen uit het wijkoverleg komen dat men toch niet tevreden is op een aantal onderdelen. En laten wij zeggen dat het niet voor alle wijkoverleggen geldt. Maar, het komt voor en dat nemen wij serieus en dan moeten wij het proces verbeteren. En ik zeg ook tegelijkertijd: laat men ook eens naar zichzelf kijken. Dus ook wij als raad en dat zou je de informatieparadox kunnen noemen. Want als we heel veel informatie hebben, willen wij nog veel meer. Wij moeten heel goed met elkaar kijken hoe wij dat probleem oplossen. Het zijn ingewikkelde processen en je wordt met elkaar nooit helemaal tevreden. En ga dan maar na, mijnheer Los, hoe je dat kan verbeteren. Daar gaat het over en als je dat versmalt tot burgertje pesten, dan denk ik dat de strijd al verloren is en zo zien wij dat allerm minst. De burgemeester heeft vanmorgen gezegd dat er al een eerste gesprek is geweest en dat toont dan maar weer aan dat men zeker in dit huis bereid is om – ook als het lastig is – ermee aan de slag te gaan. Dat waardeer ik ook in dit college.

Over taalachterstand is ook wat gezegd. Een taalachterstand is funest in het leven van opgroeiende kinderen en natuurlijk ook in de ontwikkeling naar volwassenheid. Taal is de poort naar deelname aan de samenleving. En alles wat daarvoor nodig is, juichen wij ook toe. Wij zijn blij met de beantwoording door wethouder De Koning over TramPlus. Ik zou wel graag de schriftelijke versie tegemoet zien van het proces, zoals toegezegd. Want we willen graag weten hoe het zit en wanneer we wat kunnen verwachten. Leefbaar Ridderkerk gaat in zijn beschouwingen in op de vergrijzing. En wat mij opviel, is dat in de beschouwingen heel veel vragen werden gesteld. Maar er volgden geen antwoorden. En ik denk dat politieke partijen nu juist bedoeld zijn om vragen die er zijn te beantwoorden en van mogelijke antwoorden te voorzien.

De heer Los (bij interruptie): Voorzitter, nog een keer. Ik was eigenlijk benieuwd of u de antwoorden al had? Wij hebben de antwoorden nog niet.

De heer Japenga: Voorzitter, we zijn nu vier jaar bezig met deze coalitie en wij hebben op allerlei fronten antwoorden gegeven en oplossingen bedacht. Dan noem ik de belangwekkendste van dit jaar nog maar even: de structuurvisie en daarbinnen onder meer TramPlus en het openbaar vervoer. Voorzitter, het is een voordurende zoektocht met elkaar naar hoe het zit en wat het beste is voor Ridderkerk. Dat is niet eenvoudig. Dat is een zoektocht. Ook voor ons. Maar op een gegeven moment kom je wel tot een keus. Dat geldt ook voor vergrijzing. Je kunt wel zeggen dat iets een uitdaging is, maar wij zijn benieuwd hoe je het gaat oplossen. De structuurvisie die u heeft afgewezen, door tegen te stemmen, voorzag ook in een aantal oplossingen. Daar gaat het om. Wat ons tegenvalt van de VVD, voorzitter, is toch de financiële houding op dit moment. De VVD is toch de partij van de solide financiële paragrafen. Dan is het toch jammer dat zij die soliditeit niet mee wil onderbouwen in het amendement waar ik zo nog op terugkom.

De heer Van der Spoel (bij interruptie): Voorzitter, ik trek hier de conclusie uit dat de ChristenUnie niet voor een gezonde en solide financiële basis is. Dat is wat hij zegt en ik geloof dat niemand tegen soliditeit kan zijn.

De voorzitter: Dank u zeer. Ik ga naar de fractie van de ChristenUnie

De heer Japenga: Voorzitter, wij zijn voorstander van een goede, sluitende begroting en daar zijn we vanmiddag naar op zoek.

Wat mijnheer Van der Spoel in zijn betoog aanhaalt, is het betuttelen. Dat is nu een woord waarvan ik mij afvraag wat het betekent: 'betuttelen'. Misschien kan de heer Van der Spoel daar in zijn tweede termijn op ingaan, want ik ben het spoor bijster. Ik wil dan kort ingaan op de bezuinigingsvoorstellen waar wij het niet mee eens zijn. Ik noem ze even, het zijn er zes.

5 Wij willen niet ingaan op bezuiniging nummer 7: de raadsnotulen, nummer 13: het leerlingenvervoer, de bezuinigingen op de bibliotheek, de bezuinigingen op de ouderen en de bezuiniging op het minimabeleid.

10 Voor een aantal van deze onderwerpen geldt dat ze voor het komende jaar nog geen gevolgen hebben en daarom passen ze prima in de kerntakendiscussie. Ik wilde nog even het woord geven aan mijn collega Pors over het amendement dat wij hebben ingediend.

De voorzitter: Ik geef het woord aan de heer Pors.

15 **De heer Pors:** Ik wil graag reageren op de eerste termijn van de wethouder. En daarin ligt ook een aansporing naar de collega's die wellicht nog een duwtje nodig hebben. Ons amendement werd ontraden door de wethouder met een drietal argumenten. Te weten dat de afspraak met het Rijk en overheid zou zijn om de lasten niet te verhogen, terwijl in de stukken nadrukkelijk staat dat die afspraak luidt om niet of nauwelijks te verhogen.

20 Dat vind ik wel nadrukkelijk een verschil omdat de 1% die wij voorstellen, valt wat ons betreft absoluut onder de noemer nauwelijks.

Het tweede punt betreft de afvalstoffenheffing, waar wij niet meer geld voor nodig zouden hebben. Dat is helder, daar gaan ook wij niet aan rommelen, maar als gemeente in zijn geheel hebben wij wel meer geld nodig. Dat beeld is ook door de wethouder geschetst voor de langere termijn, een toekomst met donkere wolken enz.

25 Verder heeft hij genoemd dat wij in tijden van recessie, inwoners en bedrijven blij zouden maken met deze verlaging. Dat lijkt mij een vertekening van het beeld als wij ons realiseren om welke bedragen het hier gaat. Nogmaals, het gaat om een lastenverhoging voor deze drie posten van in totaal 1%. Dat gaat bij iemand met een gemiddelde koopwoning om enkele euro's en dat betreft ook net zo goed de ozb waar wij het vanuit willen halen. Als wij daar 2,6% op verhogen, dan heeft iemand met een huis van € 230.000,- met een verhoging van alleen de ozb een lastenverzwaring van € 4,80 voor een heel jaar. Wat ons betreft valt dat absoluut binnen aanvaardbare normen.

30 Ik wil nog even aanhalen dat wij een artikel hebben gekregen van de griffier met de mededeling: 'Het college maakt u graag attent op dit artikel uit Binnenlands Bestuur.' Ik zal mij beperken tot de allerlaatste zin, die ik eigenlijk in zijn geheel zou willen aanhalen. Maar daar staat nadrukkelijk en ik citeer: "dat sommige colleges zelfs de ruimte hebben om de belastingen te verlagen." Met als strekking dat dat in deze jaren en met deze vooruitzichten toch echt niet zou kunnen.

40 Dank u wel.

De voorzitter: Waarbij dat laatste een eigen interpretatie is van u. Dank u zeer, fractie van de ChristenUnie. Ik ga naar de fractie van D66/GroenLinks. De heer Van Houcke. Gaat uw gang.

45 **De heer Van Houcke:** Dank u wel, voorzitter, ik loop op mijn aantekeningen de verschillende fracties even langs om daar een opmerking over te maken als ik dat nodig vind. Allereerst moet ik vooraf vaststellen dat ik het ontzettend plezierig vind dat wij kunnen vaststellen dat het gevoel in de raad op dit moment is dat er voor de milieuzaken echt stappen moeten worden genomen. En tegelijkertijd dat wij met elkaar proberen om vanuit de samenleving
50 zaken op te halen, zoals dat in jargon heet. Gelijk maar een opmerking in de richting van de

heer Van der Spoel. U weet waar het over gaat, u maakte in uw highlightbijdrage een opmerking waarbij u zei, en ik citeer bijna letterlijk: 'dat wij goede sier maken met een idee van de VVD.' Ik heb u daarop aangesproken omdat het erop lijkt dat wij het idee bij de VVD hebben gehaald. U gaf toen ook al aan dat dat niet zo was en daar ben ik blij om. Want ik wil in het openbaar wel zeggen hoe het tot stand is gekomen. Vorige week is er informeel gesproken met verschillende raadsleden en toen hebben wij met elkaar gezegd dat het een goede gedachte is. Ik heb toen aangegeven dat vanuit mijn partij landelijk de suggestie is gedaan om met de fracties te overleggen om te kijken of we raadsbreed konden komen tot een initiatief voor een lokale klimaatop. En dat werd omarmd.

De heer Van der Spoel (bij interruptie): Voorzitter, toen de VVD het voorstel gedaan heeft voor de motie met betrekking tot de overkapping van de snelwegen en daar de aarden wal aan heeft toegevoegd, toen heeft de heer Van den Berg aangegeven dat het slechts een deeloplossing was en dat wij in een breder verband zouden moeten kijken. Dat was daartoe een eerste voorzet. Maar voorzitter, wij gaan het niet hebben over die details zoals in mijn vijfminutenbijdrage aangegeven. We gaan er met elkaar tegenaan en wij gaan elkaar hier niet de maat staan nemen. We stropen de mouwen op en we gaan richting hogere overheden met elkaar de strijd aan. En ik zal het initiatief van harte steunen en ik zie het woord klimaatop graag veranderd in milieutop.

De heer Van Houcke: Dat was een flinke interruptie, mijnheer Van der Spoel, maar ik ben blij dat u dat zegt, want u heeft ook in uw bijdrage gezegd om elkaar geen vliegen af te vangen. Dat lijkt mij een goede gedachte.

De voorzitter: Daar bent u het dan onderling over eens. Dan hoeft u het daarover niet meer te hebben.

De heer Van Houcke: Voorzitter, ik wil iets zeggen over de bijdrage van de ChristenUnie. U hebt uw verhaal gecentreerd over alcoholmisbruik en laat daar geen misverstand over zijn, er is natuurlijk niemand te vinden met goed verstand, die zegt dat het een goede zaak is dat hele jonge kinderen zich in het weekend laten vollopen. Daarover geen misverstand, wel over de manier waarop u daarover praat en dat aanpakt. Ik krijg bij u wel eens meer het gevoel dat u denkt dat als het nu maar repressief benaderd wordt en we gaan daar stevige maatregelen nemen in de sfeer van verbieden en zo, dan komt het wel goed. Ik ben het daar niet mee eens en daarom wil ik er ook op die manier op reageren. Het doel om ervoor te zorgen dat wij in Nederland minder drinken, steunt iedereen en het gaat hier niet alleen om jongeren, maar ook om volwassenen. Maar de manier waarop u insteekt, staat toch haaks op de manier waarop ik denk dat problemen veel breder in onze samenleving ingebed een voedingsbodem hebben.

De heer Japenga (bij interruptie): Ja, voorzitter, dat laatste is waardoor zaken zo kunnen ontsporen als je het loslaat. Overigens ben ik niet voor uitsluitend repressief optreden. Ik heb ook ouders genoemd als belangrijk in de aanpak.

De heer Van Houcke: Voorzitter, het CDA. De heer Onderdelinden meldde dat het buiten nog steeds stormt in overdrachtelijke zin. Ik ben het daar volstrekt mee eens en ik steun dat. Hij heeft het ook gehad over insluiten en niet uitsluiten. Ik denk dat het een gedachte is die ons zeer aanspreekt. De normen-en-waardendiscussie uitmondend in goed burgerschap en de excursie naar Rotterdam waarover u rept. U weet hoe ik daarin sta, dus daar ga ik niet verder op in.

De heer Onderdelinden (bij interruptie): U mag daar best op ingaan hoor, dat zou ik wel fijn vinden.

5 **De heer Van Houcke:** Lokaal Sociaal. De communicatie met bewoners, geeft u aan, is nog steeds niet goed. Het vertrouwen in lokaal bestuur en de overheid is onder de maat. U geeft dat aan en dat geeft ook Leefbaar Ridderkerk aan. Ik kan mij daar volstrekt in vinden. Het probleem is niet dat wij daar grote verschillen van mening over hebben, maar dat wij zo moeilijk de uitweg uit deze problemen vinden.

10 Ik moet zeggen dat ik de heer Los van Leefbaar Ridderkerk wil complimenteren met zijn bijdrage. De manier waarop u de problemen aanpakt, spreekt mij zeer aan. Ik kan mij daar goed in vinden. U trekt de lijn goed door. Wanneer trekken wij eens aan de rem, heb ik hier genoteerd. U relateert dat aan de CO₂-problematiek in de Kijfhoek en als een effect daarvan de botsing bij Barendrecht tussen twee goederentreinen. U heeft het over Bolnes-Zuid. U
15 zegt: genoeg is genoeg. Ik kan mij daar buitengewoon goed in vinden en u trekt de lijn ook door naar mensen die leidinggeven in deze samenleving. U geeft daarbij aan dat het wantrouwen in de samenleving alleen maar toeneemt door het gedrag van deze leidinggevendenden of elite zoals u wilt. Ik ben het daar volkomen mee eens.

20 Dan de SGP. Ik moet u zeggen dat u zegt dat de immateriële zaken belangrijker zijn dan materiële financiële zaken waar wij ons vandaag zo druk over maken. Ik kan mij daar volkomen bij aansluiten. Oog voor de zwakken in de samenleving bij minder overheid, meer rechtvaardigheid en dat lijkt mij bijna een contradictie.

25 De manier waarop zowel bij SGP en de andere fracties in het algemeen, dat is hier zo in onze raad en dat wil ik hier uitspreken, er altijd een sociaal sentiment is. Ik ben daar blij mee en dat wil ik wel een keertje hardop zeggen. Dat heeft te maken met hoe wij naar elkaar en gezamenlijk naar mens en samenleving kijken.

De heer Smit (bij interruptie): Voorzitter, om nog even op die contradictie terug te komen. Ik
30 ben benieuwd naar de visie van mijnheer Van Houcke, dat er een bepaalde relatie zit tussen de twee elementen, verantwoordelijkheid van de overheid, de taak van de overheid en de zelfredzaamheid in de samenleving. En dat je door juist die verantwoordelijkheid te vergroten, die zelfredzaamheid verkleint en andersom. Zit daar niet, ook in uw visie, een bepaalde relatie in? Wij zien die relatie, maar hoe staat u daarin?

35 **De heer Van Houcke:** Als u het zo formuleert, ben ik het met u eens. Ik merk vaak dat in dit soort discussies er een gedachte achter zit, en dat hebt u net beschreven, die ervan uitgaat dat als er nu maar minder overheid is en meer marktwerking in wat voor vorm dan ook toepassen, dan komt het wel goed en dat meende ik even bij u te beluisteren. U gaf aan dat
40 het niet het geval is en daar vinden wij elkaar. Dat zijn de fracties die een bijdrage hebben geleverd.

Ik heb ook over het college een aantal aantekeningen gemaakt.
45 De burgemeester sprak over Veiligheidshuizen. Ik zal blij zijn als u of uw opvolger binnenkort kan melden dat het ook voor Ridderkerk is geregeld. Ik herinner mij dat wij een aantal jaren geleden nog eens een motie hebben ingediend om huiselijk geweld aan te pakken. Daar vonden wij onze splinternieuwe burgemeester zeer aan onze zijde en ik vind het toch wel treffend dat u zich aan het begin en aan het einde van uw verblijf in Ridderkerk met deze zaken bezighoudt.

U hebt ons toegezegd een overzicht van de planning voor de komende periode. Als het anders is, dan hoor ik dat graag van u. Daar zijn wij verschrikkelijk benieuwd naar. Dit geeft namelijk precies het sturingsinstrument dat de raad tot nu toe mist. Dat is geen absoluut instrument waar wij alle problemen mee oplossen, maar als je als raad een sturende rol wilt spelen, heb je inzicht, een planning en overzicht nodig, hoe het allemaal in elkaar zit en wat je te verwachten hebt.

5 Ik vind het toch aardig dat u zegt dat polarisatie, mits constructief gebruikt, scherpheid geeft aan het debat. Ik mag u misschien in ons laatste debat herinneren aan het gesprek, waarbij wij spraken over hoe ik in de raad opereer. Ik heb toen gezegd: 'Ik opereer scherp om het helder te krijgen en daarmee goede besluiten te krijgen.' Ik vind het aardig om te constateren dat wij 10 ons naar mijn inzicht daarin vinden.

Wethouder Blesgraaf heeft enige moeite met de vrijwilligerskaart. Ik heb de motie meeondertekend en ik kan mij voorstellen dat u een beetje koudwatervrees hebt. Het kan een goed instrument zijn om in de krimpende markt van de vrijwilligers, de vrijwilligers niet alleen 15 een hart onder de riem te steken, maar er ook voor te zorgen dat men misschien wat meer bereid is om wat meer vrijwilligerswerk te doen omdat men zich gewaardeerd voelt door de samenleving.

Ik heb een vraag gesteld over het IHP en De Reijer en u hebt daar iets over gezegd. Ik heb uit uw woorden toch begrepen en ook uit de schriftelijke informatie die wij eerder kregen over dit onderwerp dat het op dit moment eigenlijk helemaal bij 3Primair ligt of de zaken binnen een korte termijn kunnen worden gerealiseerd. Dat is 'goed nieuws' voor ons, maar nog niet het nieuws waar wij op zitten te wachten, want De Reijer zit al zo lang te wachten op een goede school. Waar de gemeente in het begin toch wel niet al te snel en niet voortvarend 20 gehandeld heeft, dat 3Primair alles in handen heeft en die bijdrage kan leveren om ervoor te zorgen dat alles binnen de planning gestalte krijgt, want die planning schuift maar al te zeer op....

U noemde de peuterspeelzaal en snelle ontwikkelingen naar de harmonisatie met kinderopvang. Ik heb jarenlang gezegd dat ik vind dat er een dagarrangement moet zijn voor 30 kinderen en hun ouders. En dit forum is er een deel van. In Rotterdam is die ontwikkeling al tien tot vijftien jaar aan de gang en zijn er voorscholen. Ik zie die ontwikkeling hier nu ook op gang komen. Ik ben daar heel blij mee en ik hoop dat wij over een beperkt aantal jaren in Ridderkerk met dagarrangementen werken. Waar de hele kinderopvang en kindercare met goed opgeleide mensen. Waar kinderen komen die als ze er niet mogen komen, 35 tekortgedaan worden.

Ik ben zeer blij met de opmerkingen en het antwoord op mijn vraag over onderwijs. Samen met de heer Meij van het CDA hebben wij verschillende malen daarover gesproken met elkaar. U geeft aan dat u in gesprek bent met INHolland en dat daar wel oren zijn om op de een of andere manier te kijken of er afgeleide hbo-activiteiten hier kunnen plaatsvinden. Ik 40 zou het geweldig vinden en samen met de gedachte, die mevrouw Ripmeester zo-even nog verwoordde ten aanzien van mbo. Als je dat kan clusteren op de een of andere manier, kan dit voor Ridderkerk een extra body geven in een structuurversterking van onze gemeente.

Wethouder Van den Berg zit een beetje in een spagaat met de voedselbank, want toen u 45 aantrad, zei u dat er over vier jaar geen voedselbank meer zou zijn.

Ik wilde u nog stimuleren met een motie om dat in een jaar voor elkaar te krijgen. Na vier jaar hebt u dat niet voor elkaar en ik neem u dat niet kwalijk. Ik weet dat u eraan getrokken hebt en dat wij met zijn allen de vinger aan de pols hebben gehouden. U heeft ons ook steeds geïnformeerd over de gang van zaken. Dat stel ik zeer op prijs en ik hoop wel dat in het 50 komende jaar en de komende jaren de inspanningen van het college door blijven gaan. De

5 motie van mevrouw Nooijen van een hogere inspanning en het samen bundelen van krachten vind ik eigenlijk overbodig. Ik begrijp uw gevoelens daarbij, ik kan mij dat helemaal indenken en tegelijkertijd heb ik ook de vorige keer tegen de wethouder gezegd: het is een particulier initiatief en ik ben er niet zo voor om elk particulier initiatief in het zwarte gat van de overheid te trekken.

Het wordt er lang niet altijd beter van. Het is wel zo dat wij dit soort krachtige initiatieven die uit de samenleving voortkomen, wel zo goed mogelijk moeten faciliteren, maar niet moeten overnemen.

10 **De heer Japenga (bij interruptie):** Ik stel een korte vraag. Vier jaar geleden dachten wij inderdaad dat het snel over zou zijn. Heeft de heer Van Houcke enig idee hoe het er met de voedselbank voorstaat op de middellange termijn?

15 **De heer Van Houcke:** Ja, dat zijn niet zo heel positieve ideeën, maar misschien heeft u diezelfde gedachten, mijnheer Japenga. Ik vind dat wij er zo goed mogelijk aan moeten trekken om die zaken boven water te krijgen. De wethouder gaf daarnet al aan hoe verdraaid moeilijk het is om zicht te krijgen op de mensen die echt onderaan de samenleving zitten. Generatie op generatie bijna onzichtbaar armoede lijden.

20 **Mevrouw Nooijen (bij interruptie):** Ja, voorzitter, Mijnheer Van Houcke, ik vind het lastig als u zegt dat je geen particuliere initiatieven op die manier moet omarmen. Maar als de wethouder vier jaar geleden heeft aangegeven dat wij haar af mogen rekenen op het feit dat er na haar periode geen voedselbank meer nodig is in Ridderkerk, dan denk ik dat je een andere insteek nodig hebt.

25 **De voorzitter:** Mevrouw Ripmeester, een interruptie stapelend hierop?

30 **Mevrouw Ripmeester (bij interruptie):** Nee, in reactie hierop. Wij hebben het wel over het omarmen van de voedselbank, maar ik weet niet of de voedselbank op deze knuffel zit te wachten.

35 **De heer Van Houcke:** Het speelbos. Daar heeft wethouder Den Boef op geantwoord dat het er komt in het Waalbos. Dat weten wij allang, wethouder. Maar mijn vraag ging natuurlijk over mijn motie van een jaar geleden waarin u hebt toegezegd dat u zou onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor het Reijerbos of het Oosterpark en daar heb ik niets op gehoord. Misschien krijg ik daar nog een antwoord op?

40 Ik werd niet erg gerust over uw opmerking over de woningbouwopgave. Het was, zoals ik het begreep, wat verwarrend. Het woningonderzoek zou wel eens dwars kunnen staan op de woningbouwopgave van de regio. Toen dacht ik: dat is dwars op wat u altijd gezegd heeft. U hebt altijd gezegd dat het niet uitmaakt, maar dat we gewoon de afspraken gaan maken. En hoe wij dat gaan invullen, dat zien wij later wel, want dat doen wij zelf hier. Misschien kunt u daar nog wat duidelijkheid over geven. U heeft het over 65.000 nieuwe woningen en 25.000 in de herstructurering. Ik zou graag willen weten of ik dat moet optellen of moet aftrekken.

45 Wordt in de opgave meegeteld hoe wij daarin zitten? Over Nieuw Reijerwaard hebt u een opmerking gemaakt. Wij weten hoe de vlag erbij hangt op dit moment. Ik heb van u gehoord: als de provincie nu maar weer de gedachte over Bolnes-Zuid intrekt, dan kunnen wij met de grabbeltontekst die wij gemaakt hebben met de andere partners, alsnog gaan tekenen en aan de slag gaan. Als dat het geval is, dan denk ik

dat wij nog een keer opnieuw met elkaar moeten praten. Ik heb iets anders in de raad gehoord, wat daar haaks op staat en wat daar helemaal niet mee in lijn is.

5 Nog een opmerking over wethouder De Koning. Hij maakt zich sterk voor verkeersveiligheid en ik vond het plezierig te horen dat u ook de nadruk legt op de beleving van de verkeersveiligheid. Want je kunt wel met cijfers aantonen dat kruisingen uiterst veilig zijn en dat er in twintig jaar geen ongeluk is gebeurd, maar toch gaan ouders dat kruispunt over met de bibber in hun benen. Ik ben blij dat u dat gezegd hebt. Dank u wel.

10 **De voorzitter:** Dank u zeer, mijnheer Van Houcke, uw tijd zit er op helaas. De heer Onderdelinden van het CDA.

15 **De heer Onderdelinden:** Voorzitter, ik heb veel geoefend met Twents, maar ik houd het nu bij Algemeen Beschaafd Nederlands. U spreekt over community safety, dat blijft over voor Ridderkerk toen wij daar in de commissievergadering over spraken. Ik vind het jammer dat u toen zei dat wij mee moesten doen omdat iedereen meedeed. Het is later gebleken dat dat anders ligt. De Veiligheidshuizen, daar heeft u kort iets over gezegd en misschien kunt u dat kort duiden in de tweede termijn hoe dat ligt hier in Ridderkerk. Het gaat om een zorgnetwerk, maar omdat het iets nieuws is, kunt u dat misschien nog kort toelichten wat daaronder kan
20 worden verstaan. U sprak verder nog over polarisatie en met name als het constructief is, zou dat met name wel eens heel goed kunnen zijn ook in het maatschappelijk debat over waarden en normen en maatschappelijke verantwoordelijkheid. Dat zal zo zijn, maar het lastige is dat dat nog maar de vraag is als wij kijken naar Geert Wilders-achtige uitspraken en gedragingen. Dan denk ik dat toch bewezen is dat deze vorm van polarisatie niet altijd zou kunnen werken
25 als door u voorgesteld. Het latente gevaar dat er ook omheen hangt, zien wij zeer zeker.

Wethouder Blesgraaf noemde SRS/Dynamiek. Dat was helder en wij hebben daar eigenlijk geen vragen meer over. Wel een opmerking. We hebben vandaag gesproken over de
30 kerntakendiscussie. Kunt u al aangeven of dat een belangrijke discussie is die ook Dynamiek gaat raken? Terwijl Dynamiek aan het opbouwen is en een heel nieuw gebouw probeert te maken van die nieuwe organisatie. Het is heel ingewikkeld om op korte termijn daar ja tegen te zeggen en daar twee minuten later weer op terug te komen en het open te moeten breken. Hoe ligt dat en kunt u een tip van de sluier oplichten?

35 Dat geldt ook voor het IHP. U heeft daar mooie woorden over gesproken en daar wil ik u ook hartelijk voor bedanken. Ook als het gaat over de bredeschoolontwikkeling in Slikkerveer. Ook als dat gaat over het in de steigers zetten van een tweede en derde initiatief. Daar wil ik u oprecht voor bedanken en dat weet u ook wel. Dat klinkt positief en u bent uw toezeggingen nagekomen op dit punt. Het wordt hooguit een maandje later, maar dat moet kunnen. Ook daar ligt de kerntakendiscussie misschien op de loer, die eraan komt en dat geldt misschien
40 wel voor alle zaken, dat zult u wel vinden, maar als wij ja zeggen op heel korte termijn tegen het IHP, betekent dat dat wij impliciet uitspraken doen over de toekomst voor de komende vier jaar.

45 Bij 3Primair hebt u een beetje dreigend gesproken als het ging over de vertraging van het bouwproces rond De Reijer. U heeft gesproken over bestuurlijk overleg, dat liep eigenlijk niet en kunt u dat duiden? Want daar worden wij weer behoorlijk nerveus van. Gaat er meer achter uw woorden schuil? Bij dezelfde 3Primair sprak u ook over € 400.000,-. De penningmeester zegt: 'dat is allemaal nog niet zo zeker', terwijl er een harde brief ligt die u onderschrijft. Mijnheer Blesgraaf, hoe hard is die? U stelt dat die brief goed is onderbouwd en die hebben wij ook gekregen. Het is een gecompliceerde brief, maar wij geloven wel dat de
50 brief klopt en wij hebben de brief zelfs genoemd in een van de amendementen. Maar u heeft

al laten doorschemeren dat 3Primair daar geen genoeg mee neemt, althans niet mee eens zou zijn. Hoe komt dat?

U hebt ook iets gezegd over 3Primair in relatie tot Barendrecht en dat was voor ons een nieuw geluid en misschien dat u dat voor ons kunt duiden. U heeft ook iets over het hbo gezegd en ook de heer Van Houcke heeft dat opgemerkt. Wij vinden het fijn om te horen en u heeft iets genoemd van samenwerking met het bedrijfsleven op dit punt en dat onderschrijven wij van harte en misschien dat u voor het eind van deze raadsperiode daar iets meer over kunt vertellen. U heeft ook iets gezegd over de sport en onze vraag in de algemene beschouwingen. Hoe ligt het bij hulp aan sportverenigingen in brede zin? Ook verenigingen die in de problemen komen of geraken. U heeft gezegd dat er functionarissen ingezet worden, zogenaamde combinatiefunctionarissen. Hoe ligt dat en hoe kunnen verenigingen die hulp inroepen? Dat is voor ons een beetje onduidelijk.

U hebt iets gezegd over de FC Bolnes. De voetbalvereniging Bolnes en duw- en trekwerk. Kunnen wij ervan uitgaan dat dat niet gaat leiden tot ingrepen waar u het eerder over had?

Wethouder Van den Berg spreekt over de schuldhulpverlening, dat daar in preventieve zin over moet worden gedacht. De vraag is nog in hoeverre de vraag naar schuldhulpverlening toeneemt als gevolg van de financiële crisis. Kunt u daar nog iets over vertellen? Mevrouw Van den Berg heeft ook iets gezegd over KWIZ en dat gaat allemaal nog wel komen. Zij heeft ook iets naars verteld over bijzondere bijstand, die belangrijk is en mogelijk belangrijker gaat worden met het oog op de financiële crisis en de bestrijding van de problemen voor kansarme groepen. Kunt u daar iets over vertellen als dat niet goed gaat, want daar moet politiek gezien waarschijnlijk wel een verhaal achter zitten. Daar wil ik iets meer van weten.

Het is ook lastig als we kortgeleden zo positief gesproken hebben over de BAR-gemeentes en u noemt dat nu als een voorbeeld met het regionaal arbeidsmarktbeleid, dat het niet zo loopt als het zou moeten lopen. Als het gaat om tijdige afstemming, dan lijkt het dat we achter elkaar aanlopen. Dat moeten we voorkomen en blijven zoeken naar de voordelen van de samenwerking. De afstemming tussen de drie BAR-gemeenten moet meer worden gestroomlijnd en de meerwaarde moeten wij ook blijven zoeken, gevoelen en zien.

Wethouder Den Boef sprak in een korte zin over het gezondheidscentrum Slikkerveen-Zuidoost. Ik weet dat het vroeger ook gespeeld heeft en dat het nu weer op de rol is gekomen. Dat is een belangrijke ontwikkeling van Slikkerveen en misschien kunt u dat meer duiden.

U sprak ook over de scouting en ook in onze algemene beschouwingen hebben wij er iets over gezegd. Kunt u, als het gaat over routing en het wijkoverleg en haalbaarheidsonderzoeken, een tipje van de sluier oplichten? Want zij hebben ons weer benaderd en zij zijn heel nieuwsgierig naar de wijze waarop het gaat en naar de routing. Zij kunnen nu relatief snel over, zoals dat heet.

Wonen en woningbouw, mijnheer Van Houcke heeft er ook iets over gezegd. In onze vorige algemene beschouwingen, mijnheer Den Boef, is een vrij uitgebreide passage opgenomen en wij hebben onze zorgen geuit over de aantallen die genoemd zijn. Toen werd al 65.000 genoemd, dat is inclusief de 25.000 voor herstructurering. Maar alsof er geen crisis is, alsof er ook geen woningbouwcrisis is, houdt u dezelfde woningaantallen aan van 65.000. Terwijl wij nog niet weten welke vertaalslag dat zou moeten hebben op Ridderkerk. Waarom is dat helemaal niet bijgesteld of wordt dit nog bijgesteld en is dat woningbouwonderzoek daar nog onderdeel van? Graag uw reactie daarop in tweede termijn.

Rond de klimaatopmotie wil ik opmerken dat wij de klimaatop graag willen ondersteunen en ik heb ook uitgelegd waarom. Wij hebben nog de vraag of de workshop daar ook nog ingevlochten kan worden in het geheel. Wij hopen dat de publiciteit van de klimaatconferentie in Kopenhagen een beetje naar Ridderkerk zal gaan.

5

CO₂ in Barendrecht en CO₂ in Ridderkerk, daar moeten wij van zeggen dat het volgens mij niet de goede kant opgaat. Ik heb vrijwel dagelijks contact met de fractievoorzitter van het CDA in Barendrecht en ik spreek onze zorgen daarover uit, mede op basis van de uitgebrachte rapporten waarbij de minister de beslissing zal nemen en dat neigt niet goed te gaan. Maar misschien kunt u daar het laatste nieuws over meenemen.

10

De heer Van Houcke (bij interruptie): Ik wil vragen of de heer Onderdelinden kennis heeft genomen van het advies van de commissie om de CO₂-opslag niet in Barendrecht te laten plaatsvinden.

15

De heer Onderdelinden: Dat klopt, dat heb ik ook vernomen, gisteravond om 24.00 uur kreeg ik daar nog een e-mail over, dat klopt helemaal. Alleen het onderliggende rapport op grond waarvan de minister gaat beslissen, van het RIVM, dat gaat verkeerd. Ik hoop dat Provinciale Staten daar behoorlijk tegenaan kunnen schurken

20

Voorzitter, over Nieuw Reijerwaard hebben wij kortgeleden gezegd dat het amendement daarover leidend is.

Ten slotte naar wethouder De Koning, de motie en de reactie van de heer Los. Wethouder De Koning spreekt over de lokale lasten en wij vinden dat er sprake moet zijn van een structurele vermindering van de woonlasten met 1,5%. Wij zouden op dit moment een mondeling amendement willen indienen op het bestaande amendement van de ChristenUnie. Wij willen dat percentage verlagen van 1,5% naar 0%; dat betekent gelijkblijvende lokale woonlasten.

25

De heer Pors (bij interruptie): Voorzitter, als u mij toestaat om nu te reageren. Mijnheer Onderdelinden, ik hoor dan in uw woorden dat u morgen aan dezelfde gemiddelde Ridderkerker die ik in gedachte neem, wel kunt uitleggen dat straks zijn ozb met ongeveer € 3,- is gestegen, maar niet kunt uitleggen dat zijn ozb is gestegen naar € 4,80. Klopt dat?

30

De heer Onderdelinden: Het is zo dat u denkt in euro's en wij kijken naar het percentage en wij hebben gekeken naar o.a. de argumentering van het college. Nu zegt wethouder De Koning terecht dat je bepaalde zaken die onderdeel zijn van de woonlasten er niet bij moet betrekken omdat die zich autonoom ontwikkelen. Op het moment dat wij bijvoorbeeld bij afvalstoffenheffing overschotten hebben, betekent dat dat wij ook de mindere kosten moeten doorberekenen aan de burgers. Dat betekent dat je die kosten autonoom kunt zien van de overige lasten zoals de ozb. En dan gaat het bij u en bij mij om het saldo. Maar vervolgens komt u uit bij de ozb omdat u denkt dat het de enige belasting is die zou kunnen worden aangepast. Dat betekent dat wij vervolgens kunnen afzakken naar de situatie waarbij wij de kosten op hetzelfde niveau houden. En in deze begroting zou u kunnen zeggen: laten wij dan de inkomsten ozb op hetzelfde niveau houden omdat dat een belangrijke factor is. Zo kwamen wij uit op 0% en daarmee kunnen de hele motie en het amendement in stand blijven en hoeft slechts een percentage te veranderen. U moet er gewoon eens over nadenken en dat doet de heer Van Houcke ook in tweede termijn.

35

40

45

De heer Van Houcke (bij interruptie): Ja, een vraag aan de heer Onderdelinden. Heeft de heer Onderdelinden anders dan ik de indruk dat de salarissen volgend jaar gelijk zullen blijven?

5 **De heer Onderdelinden:** Die indruk heb ik inderdaad. Dat klopt. Daar zullen de werkgevers maximaal op inzetten, maar wat ook een belangrijk punt is, is dat de uitgaven ook op hetzelfde niveau zijn. Daar heeft wethouder De Koning dan weer een punt. Dan zou je daarna de lijn door kunnen trekken naar je inkomsten. Daar zit een verband tussen.

10 **De heer Pors (bij interruptie):** Ik ga graag mee met de heer Onderdelinden als het gaat om het percentage waar wij over praten. Ons amendement leidt slechts tot 1% voor de totale woonlasten en de drie projecten daarin. Laat dat ook nu precies de norm zijn, het getal dat de CPB heeft gehangen aan de verwachte inflatie voor 2010. Dat lijkt mij toch meer dan redelijk.

15 **De heer Onderdelinden:** Voorzitter, heel kort nog. Bij de motie over alcohol hebben wij ons vooral laten leiden door de enquêtes en onderzoeken rond de gezondheidssituatie in Ridderkerk, die slechter was dan in omliggende gemeenten. Dat onderzoek heeft ons aanleiding gegeven om de motie mede te ondertekenen.

20 Tot slot een opmerking naar wethouder De Koning toe. Ik heb hem vanmorgen nog even gesproken over de problematiek die voor ons lag met betrekking tot de dekking voor 2010. Daar liggen twee voorstellen voor die nu aan de orde zijn. Het ene voorstel is om het overschot voor 2011, eigenlijk moet ik zeggen de extra dekking uit het gemeentefonds voor 2010, erbij te betrekken. Feitelijk gaat het om € 190.000,-. Dat is een bekend bedrag. Mocht dat allemaal technisch niet haalbaar zijn in verband met incidenteel/structureel, dan, dat verhaal kennen wij, heb ik geopperd om tijdelijk structureel tot het moment dat de kerntakendiscussie is gevoerd, om die in te zetten om in ieder geval 2010 sluitend te krijgen. Dank u wel.

25 **De voorzitter:** Dank u zeer, mijnheer Onderdelinden. Ik ga naar mevrouw Nooijen van Lokaal Sociaal.

Mevrouw Nooijen: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel voor het beantwoorden van onze vragen uit de algemene beschouwingen. Er zijn nog enkele vragen blijven liggen en die zou ik alsnog graag willen stellen. Er is vorig jaar een proef gestart om uitkeringsgerechtigden in te zetten als vrijwilliger bij projecten in hun eigen omgeving. Hoe is de stand van zaken op dit moment en wat zijn de resultaten en verdient het wellicht uitbreiding? Een andere vraag was: hoe worden de clubs en de verenigingen op de hoogte gebracht van het feit dat er uitkeringsgerechtigden ingezet kunnen worden als vrijwilliger en wat zijn de resultaten tot nu toe?

40
45
50 Voorzitter, dan wil ik nog graag heel kritisch met de wethouder in discussie gaan over de voedselbank. Ik heb vanmiddag nog contact gehad met de voedselbank. Om te vragen of mijn informatie nu wel helemaal juist was. Van de wethouder krijg ik een heel andere indruk. Want sinds wanneer onderhoudt het college intensieve contacten met de voedselbank en wat verstaat u daar dan onder? Voor zover ons nu bekend is, komt er eens in de veertien dagen iemand van de Sociale Dienst om te kijken of het aanmeldingsformulier om voor een voedingspakket in aanmerking te komen goed is ingevuld. Dat gaat naar Rotterdam en er moet daar een stempel op gegeven worden. En dan pas kunnen zij in aanmerking komen voor een voedselpakket. Wat is de status van die mevrouw bij de voedselbank? En wat is

haar taak en wat betekent dit voor het armoedebeleid? Welke preventieve werking heeft dat voor de instroming bij de voedselbank? Er is voor het eerst vorige week een uitgebreid gesprek geweest en twee maanden geleden is de wethouder bij de voedselbank gaan kijken. Wat ons betreft is van intensieve contacten nog geen sprake. Er liggen bij de voedselbank 5 geen formulieren voor het aanvragen van voorzieningen in het kader van het armoedebeleid. Er liggen geen formulieren voor het aanvragen van schuldhulpverlening. En zij worden ook niet gewezen op de mogelijkheden van budgetbeheer.

10 **Mevrouw Ripmeester (bij interruptie):** Wij delen samen met Lokaal Sociaal de zorgen rond de voedselbank, alleen wij hebben ook contact opgenomen met zowel de voedselbank Ridderkerk en Rotterdam, met de vraag of zij tevreden zijn over de contacten hoe ze nu zijn. Zij zijn zeer te spreken over de contacten zoals die er nu zijn. Zij zijn zeer te spreken over de betrokkenheid van de wethouder en de gemeente Ridderkerk in het bijzonder. Het gaat om de kwaliteit van de samenwerking. Zij zijn ook blij met hun autonome positie en zij zijn over 15 de samenwerking, zoals die nu ingevuld wordt op deze wijze, meer dan content.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Nooijen.

20 **Mevrouw Nooijen:** Een vraag aan mevrouw Ripmeester. Spreekt u nu over de voedselbank in Rotterdam of in Ridderkerk?

Mevrouw Ripmeester: Ik spreek over Ridderkerk. En ook hebben wij gevraagd of hetzelfde probleem speelt in Rotterdam. Wij zijn graag breed geïnformeerd.

25 **Mevrouw Nooijen:** Nu, wat ons betreft heeft onze motie tot doel om inderdaad te komen tot die intensievere samenwerking waar de wethouder het in eerste instantie al over heeft. Maar ik denk dat wij toch iets anders voor ogen hebben dan er op dit moment al gebeurt: de mogelijkheid voor mensen die van de voedselbank gebruikmaken te wijzen op het bestaan van budgetbeheer. Er is ook geen formulierenbrigade aanwezig om te helpen bij het invullen 30 van welk formulier dan ook. Volgens ons ligt daar een schone taak voor het college.

Mevrouw Ripmeester: De voedselbank verspreidt voedsel voor mensen die geen eten hebben. Dat is een voedselbank.

35 **De heer Japenga (bij interruptie):** Voorzitter, ik heb de vraag zojuist ook aan de heer Van Houcke gesteld. We kunnen wat meer inzoomen op de rol van de voedselbank en dan voor de middellange termijn. We kunnen vaststellen dat het niet gelukt is om de voedselbank op te heffen en wat is nu wel de oplossing en hoe ziet mevrouw Nooijen die oplossing op de 40 middellange termijn?

Mevrouw Nooijen: Mijnheer Japenga, als het college inderdaad die contacten zou intensiveren heb je op dat moment je doelgroep bij elkaar. Je kunt, als je ze goed in beeld hebt, zien waar nog behoeften van hen liggen, die nu nog niet in beeld zijn. Er moet structureel iemand van de gemeente van de Sociale Dienst aanwezig zijn om deze mensen 45 een goede voorlichting te geven. Dat kan preventief werken. De bedoeling is natuurlijk dat zij niet langdurig gebruik moeten maken van de voedselbank

Mevrouw Ripmeester (bij interruptie): Dat ondersteun ik natuurlijk. Mensen moeten niet aangewezen zijn op het gebruik van de voedselbank. Er moet een goed en afdoende

armoedebeleid zijn in Ridderkerk. Maar er is daar nu iemand die voor de punten die u noemt, zijn verantwoordelijkheid neemt.

5 **Mevrouw Nooijen:** Nu, dat is nog maar de vraag, mevrouw Ripmeester. Het is een vraag aan de wethouder, wat de status is van die mevrouw die er nu is en kan zij meer bijdragen dan alleen het controleren van die formulieren? Wat het enige is op dit moment wat zij doet. Ik vind het fantastisch, maar ik wil graag dat de samenwerking wordt uitgebreid.

10 **De heer Japenga:** Ja, voorzitter, in de beantwoording klinkt door dat mevrouw Nooijen vindt dat het in stand houden van de voedselbank komt door de slechte communicatie en een aantal facetten die vanuit dit huis geregeld zijn. Volgens mij, en daar wil ik mevrouw Nooijen graag over horen, zit er ook nog een maatschappelijk probleem achter. Hoe kunnen wij dat beïnvloeden zodat die voedselbank niet nodig is? Dat is mijn vraag.

15 **Mevrouw Nooijen:** Ik begrijp het zeer goed. Het is natuurlijk zo dat er in Ridderkerk een heel goed armoedebeleid gevoerd wordt. Maar dat neemt niet weg dat de toestroom naar de voedselbank hand over hand toeneemt. En natuurlijk ligt daar een maatschappelijk probleem aan ten grondslag. We weten dat er nog te weinig gebruik wordt gemaakt van alle
20 voorzieningen die er juist voor die doelgroep zijn. Ik denk dat daar een goede taak ligt voor het college om die voorlichting daar op die plek aan te pakken. En met betrekking tot de formulierenbrigade, voorzitter. U stelt dat als zij meer privacy hebben, dat zij dan meer
25 zichtbaar zijn. Maar juist deze tak vraagt om wat meer privacy. Niet iedereen wil open en bloot in de hal van het gemeentehuis te kijk zitten. Het kan er emotioneel aan toegaan. U heeft het over urentraining. Maar zij hebben bijna niets te doen. Als je de uren bundelt, doe je evenveel
ervaring op, kost het minder tijd en is het effectiever.

Mevrouw Ripmeester (bij interruptie): Wij hebben gesproken met de mensen van de formulierenbrigade. Nu blijkt het zo te zijn dat als er cliënten zijn die meer behoefte hebben
30 aan privacy, zij gebruik kunnen maken van een spreekkamer indien beschikbaar. Zij zijn voor de rest tevreden met de locatie die zij nu hebben.

Mevrouw Nooijen: Nou, het is hartstikke leuk om dat te horen. Wij hebben met verschillende formulierenbrigadiers gesproken, u heeft met de ene formulierenbrigadier gesproken en wij
35 met de andere formulierenbrigadiers.

Mevrouw Ripmeester (bij interruptie): Wij hebben met meer dan een formulierenbrigadier gesproken, omdat één geen basis is voor meningsvorming.

40 **Mevrouw Nooijen:** Dat geloof ik direct, mevrouw Ripmeester. Maar laat ik gezegd hebben dat het nu lijkt of ik de formulierenbrigade niet van harte ondersteun, want het is een heel goed initiatief. Wij hebben vragen bij de effectiviteit ervan. Ik maak heel vaak een praatje met deze mensen in de hal van het gemeentehuis en dan vind ik het er vaak rommelig uitzien. De mensen hebben niets te doen. De mensen lezen een krantje. Dat kan beter gefaciliteerd
45 worden. Daar wil ik het bij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer, mevrouw Nooijen. Dan ga ik naar de VVD. De heer Van der Spoel.

50 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, zoals in de vijfminutenbijdrage is aangegeven, betekent besturen beslissingen durven nemen. Lastige beslissingen durven nemen. Politiek is niet

voor bange mensen. U hebt in uw bijdrage aangegeven dat daarvoor leiderschap nodig is, dat college en raad samen keuzes moeten durven maken. U zei dat met het maken van heldere keuzes de maatschappij is geholpen. Dat onderstrepen wij van harte.

5 **De heer Japenga (bij interruptie):** Daar begin ik dan maar meteen mee. Politiek is niet voor bange mensen kan ik begrijpen. Ziet de heer Van der Spoel dit soort mensen in deze zaal?

10 **De heer Van der Spoel:** Nee, voorzitter. In dit geval geldt het spreekwoord: 'wie de schoen past, trekke hem aan'. Voorzitter, wij steunen het college om de tarieven en belastingen gelijk te houden dan wel te laten dalen. De wethouder Financiën gaf vanmorgen al aan dat iedereen dat merkt. Door de bestedingen op peil te houden, bevorderen we de lokale economie. In het belang daarvan moet je daarnaar overgaan.

15 Wethouder Van den Berg gaf vanmorgen aan dat bewust niet wordt bezuinigd op zorg, sociale zaken en jeugd. Juist om de kwetsbare groepen te ontzien. Dat spreekt ons aan.

De wethouder Financiën gaf nog eens aan dat structureel veel geld wordt ingezet voor de Wmo, WSW en sociale zaken.

20 Voorzitter, er ligt een amendement voor dat ziet op een bedrag van vier ton waarvan nog niet zeker is of dat bedrag te innen is. Wij willen de huid niet verkopen voordat de beer geschoten is. Ook structurele zaken denkt men te dekken uit de reserves, maar zoals aangegeven, is dat niet aan de orde. Dat mag niet en als we dat wel doen, dan zal de provincie ons onder curatele stellen.

Wij zouden niet willen dat de gemeente op termijn in een soort schuldhelpverleningstraject terecht komt.

25 **Mevrouw Ripmeester (bij interruptie):** De provincie start wel binnen vier weken daarmee. Dat is op zich al een voorbeeldfunctie.

30 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, als de gemeente bezuinigingen opgelegd krijgt, dan past het daarbij ook om de gemeenschappelijke regelingen te vragen daar hun bijdragen aan te leveren.

Als we spreken om de lasten niet te laten stijgen, dan zouden wij het college willen oproepen om zich ook bij het waterschap daar sterk voor te maken.

35 Over het milieu. Het initiatief van de heer Van Houcke is prima. Wij zouden het woord klimaatop willen veranderen in milieutop. Milieu is breder. Klimaat is slechts een onderdeel van het milieu.

40 **De heer Van Houcke:** Mijnheer Van der Spoel, ik begrijp wat u bedoelt. U sluit zich eigenlijk aan bij het idee. Het woord klimaatop sluit zo mooi aan bij dat wat ze in Kopenhagen aan het doen zijn.

De heer Van der Spoel: Ik denk toch dat milieutop voor Ridderkerk iets beter past. Maar over het woord gaan we niet kibbelen.

45 We gaan eensgezind de mouwen opstropen en met de vuist op tafel slaan bij de hogere overheden. Dat hebben we afgesproken. Nog beter: we gaan proactief voorstellen inbrengen.

De motie over de overkapping van de snelwegen en het aanleggen van een aarden wal is daar een prima voorbeeld van.

Voorzitter, ik vind het jammer dat wethouder Den Boef eerst wil inzetten op overkappingen en pas daarna op 80 km op de snelwegen. Het moet beide. Bij de hogere overheden moet men als het ware gaan denken 'oh nee, daar komt Den Boef uit Ridderkerk, hij gaat weer over het milieu beginnen'.

5

De heer Van Houcke (bij interruptie): Voorzitter, ik geloof dat ik de heer Van der Spoel niet heb horen zeggen dat hij het voorstel over de klimaatop, de milieutop, niet wil ondertekenen. Tot nu toe is hij de enige die dit niet heeft ondertekend.

10

De heer Van der Spoel: Wij zullen dit tekenen. Voorzitter, het CDA heeft een motie ingediend over aanplant langs de rijkswegen. Volgens mij gaat de gemeente daar niet over. Ik vraag mij af waarom u alleen spreekt over overkapping en niet over de aarden wal. Wij kunnen erin meegaan als de motie ziet op het in een keer aanbrengen van de beplanting en dat het niet zo zal zijn dat als de aarden wal wordt aangebracht, de beplanting weer weggehaald moet worden.

15

De heer Onderdelinden (bij interruptie): Voorzitter, dit is weggelopen uit de laatste Wijk-Westdag. Ik heb dit zelf besproken met het meetpunt Luchtkwaliteit. In de motie staat ook niet dat wij het gaan betalen. Waar het om gaat is dat het wordt uitgevoerd. Dat is evident. De overkapping is morgen niet gerealiseerd. Het lijkt ons een goed gebaar om de toezegging over de aanplant hier nu te doen, en het moet verder worden uitgewerkt.

20

De heer Van der Spoel: Op een dusdanige wijze dat als er later een overkapping of een aarden wal komt, de beplanting weer moet gaan wijken. Want dan vinden wij dat een ongewenste kapitaalvernietiging. Als we de motie zo moeten lezen, zullen wij daarin meegaan.

25

De heer Onderdelinden: Eens.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, rekening houdend met vergrijzing en om ervoor te zorgen dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig moeten kunnen blijven functioneren in de maatschappij en om te voorkomen dat we ontgroenen, moeten we blijven streven naar instandhouding van het voorzieningenniveau. Liefst nog uitbreiding ervan. Daar horen ook bij: snel beschikbare ambulances, huisartsenposten, buurtwinkels, sportvoorzieningen, scholen, een jongerencentrum en ga zo maar door. Wij wijzen nogmaals op onze zienswijze over de sport- en onderwijscampus die wat ons betreft volop kansen biedt.

35

Bij de woningbouwopgave moeten we zo veel mogelijk bouwen voor Ridderkerkers. Het beleid moet gericht zijn op doorstroming. Het zogenaamde scheefwonen en het verouderen van wijken en buurten zijn mede te danken aan problemen. Wij willen geen tweede Charlois worden.

40

Voorzitter, wij zijn geschrokken van de opmerking van wethouder Van den Berg over het intrekken en toewijzen van indicaties. Dit zorgt voor sociale onrust en het verwondert ons. We moeten dergelijke sociale onrust niet willen. Welke maatregelen worden genomen om dat te voorkomen?

45

Over de verkeersveiligheid willen wij nogmaals benadrukken dat we geen gekunstelde oplossingen wensen. Bij welk verkeersproject dan ook. Wij willen niet dat de verkeersveiligheid van de verkeersdeelnemers in het geding komt.

5 **De heer Van Houcke:** Kunt u dat toelichten?

De heer Van der Spoel: Ik heb begrepen dat een knip in een weg tegemoetkomt aan de wensen van bepaalde inwoners, maar dat dit de verkeersveiligheid in gevaar zou kunnen brengen. Dit heb je bij een verkeersrotonde niet. Ik denk dat het deelbelang van de
10 omwonenden ondergeschikt moet zijn aan het algemene belang van verkeersveiligheid.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, dat betekent dat u zo'n knipvariant toch onveiliger vindt ten opzichte van een rotonde? Ik vraag misschien naar de bekende weg. Je gaat niet iets aanleggen wat verkeersonveilig is.
15

De heer Van der Spoel: Voorzitter, ik heb de wethouder daar vanochtend nog iets anders over horen zeggen. U moet mijn opmerking ook in die optiek van verkeersveiligheid zien. De opmerking dat je niet ieder particulier initiatief moet trekken in het zwarte gat van de overheid deed mij enigszins glimlachen. Ja, mijnheer Van Houcke, daarin herken ik de
20 liberale D66'er in u. Dat doet mij deugd.

De ChristenUnie vroeg wat bedoeld werd met de opmerking over betutteling. Juist uw voorstel over alcohol, de heer Van Houcke maakte daar ook een opmerking over, is daar een voorbeeld van. U pleit ervoor dat de overheid als probleemoplosser vooral op afstand moet
25 blijven, maar vervolgens pleit u ervoor dat de overheid zich moet bemoeien met het runnen van een buurtsuper. Ik denk dat we dan op de verkeerde weg zijn.

De heer Japenga (bij interruptie): De activiteiten in het kader van de buurtsuper worden vooral door de omwonenden, in dit geval in Rijsoord, ontwikkeld. Dat wil ik even benadrukken.
30

De heer Smit (bij interruptie): Voorzitter, op het gebied van betuttelen hoor ik graag een verheldering van de VVD. Zij maken in hun algemene beschouwingen ook onderscheid tussen overlast enzovoort. Daar kan ik mij iets bij voorstellen. Dit pleit voor het afspreken van keiharde regels en ervoor zorgen dat die worden nageleefd. Anders wil de VVD niet
35 betuttelen. Maar het afspreken van de regels is toch een vorm van normstelling, denk ik zo. Is dat wel betutteling of geen betutteling? Hoe zit de verhouding in elkaar?

De heer Van der Spoel: Voorzitter, dat is niet betuttelen. Als u de algemene beschouwingen goed gelezen hebt, wil de VVD voorkomen dat jongeren afglijden. We willen hen eerst de
40 gelegenheid geven om op de juiste weg terug te keren. Doen ze dat niet, dan zullen we hen – mensen die zich niet aan de regels houden – gewoon keihard aan moeten pakken en zeggen dat het genoeg is.

Voorzitter, ik kom tot een afronding. Keuzes maken is lastig, maar de VVD-fractie loopt daar
45 – ook met de verkiezingen in zicht – niet voor weg. Daarom hebben wij vandaag onze bijdrage geleverd, zoals we die geleverd hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Spoel. Het woord is aan de heer Los.

De heer Los: Dank u wel, voorzitter. Dingen zijn soms anders dan ze lijken te zijn. Ik heb net in mijn bijdrage gezegd in een vliegtuig boven Ridderkerk te hebben gevlogen. Ik krijg net de opmerking van het CDA dat zo'n ding toch smerig is. De werkelijkheid is anders. Vliegtuigen zijn vaak schoner dan auto's. Dat dingen soms anders lijken te zijn dan ze zijn, daar kom ik zo meteen nog even op terug.

Wij hebben de discussie over alcohol zojuist beluisterd. Ik ga even de bijdragen van de diverse partijen af. De ChristenUnie heeft zorgen over het alcoholgebruik bij de jeugd. Die zorgen delen wij. Het is een heel groot gevaar. Waar ligt de grens tussen betuttelen en iets de goede kant op drukken? Dat is moeilijk aan te geven en wij hebben daar wel gevoel bij. Ik moet u een kleine anekdote vertellen. Ik zag laatst op een station een poster met een heel goede bedoeling. Daar stond op: 'soms is weinig alcohol al te veel'. Een jong persoon stond daar toen de tekst op te schrijven: 'soms is veel alcohol nog te weinig'. Daar schrik je dan van.

Lastenverlaging in deze tijd. Ik begrijp het, het is moeilijk. De gemeente heeft het lastig om de eindjes aan elkaar te knopen. Aan de andere kant: wat is het waard? Maar wat is een signaal? Een signaal dat de gemeente meer gaat doen met minder is een heel goed signaal, want er komen moeilijke tijden aan. Wij zijn daar bepaald niet door geporteerd om dan toch nog maar iets te doen aan het verhogen van lasten. Wat dat betreft moet ik u teleurstellen.

De heer Onderdelinden (bij interruptie): Voorzitter, daarmee zegt de heer Los dat hij niet voor lastenverhoging is. U weet dat het CDA dezelfde mening heeft. Dat betekent dat de heer Los het mondelinge amendement ondersteunt. Dank u wel.

De heer Los: U bent van de coalitie en wij zijn van de oppositie. Maar één keer zullen we toch volgen wat het college heeft voorgesteld.

De heer Onderdelinden: U sprak over gelijkblijvende lasten, mijnheer Los. Dat is toch 0% verhoging?

De heer Los: Wij hebben het over verlaging van de lasten.

De heer Onderdelinden (bij interruptie): U sprak zojuist in uw tweede termijn over gelijkblijvende lasten.

De heer Los: Voorzitter, we hebben het over verlaging van de lasten, dat is iets anders dan gelijkblijvende lasten. Ik vind dat het signaal meer doen met minder, een heel goed signaal is. De gemeente moet veel doen voor weinig. Dat legt iets op voor de toekomst. Wij hopen daar in de toekomst aan deel te nemen. Wat dat betreft zullen wij dan, als dat aan de orde is, onze verantwoordelijkheid nemen.

De heer Onderdelinden (bij interruptie): Kunt u uitleggen wat u bedoelt met uw opmerking 'daaraan deelnemen'?

De heer Los: Mocht de heer Onderdelinden ...

De voorzitter: Mijnheer Los, u geeft replek, dat is goed, maar dan geef ik toch graag het woord voor een interruptie aan ...

De heer Onderdelinden: Excuses, voorzitter.

De voorzitter: De heer Los.

5 **De heer Los:** Voorzitter, deelnemen aan het bestuur. Wij zijn raadsleden, wij hebben ooit deelgenomen aan de coalitie. We hebben altijd gezegd dat we niet weglopen voor verantwoordelijkheid. Dat heb ik bedoeld te zeggen.

Wat ik nu zeg, is: doe meer met minder. Dat is in ieder geval iets waar wij aan gehouden kunnen worden in de toekomst.

10 **De heer Onderdelinden (bij interruptie):** Vandaar dat ik even schrok.

De voorzitter: Mijnheer Onderdelinden, past u op. Mijnheer Pors voor een interruptie.

15 **De heer Pors (bij interruptie):** Voorzitter, ik wil aan de heer Los iets vragen over het nemen van verantwoordelijkheid. We zien zwaar weer op ons afkomen. Dat is zelfs visueel gemaakt op de omslag van deze programmabegroting. Ik denk dat wij met ons amendement een stukje van de paraplu aandragen en zelfs dat stukje slaat u eigenlijk weg, terwijl dit voorstel door veel mensen heel goed gedragen kan worden. Het gaat niet alleen over 2010, maar ook over de jaren daarna.

20

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Los.

25 **De heer Los:** Voorzitter, ik probeerde zojuist aan te geven dat wij ook na 2010 graag meedoen. U zegt dat ik de paraplu wegsla. Dat zijn uw woorden en zeker niet de mijne. Ik heb gezegd dat het ambitieus is om iets meer te doen en minder te vragen. Dat is de insteek.

30 **De heer Pors (bij interruptie):** Inderdaad is het misschien de vraag of we meer moeten doen met hetzelfde, maar we zullen het met veel minder moeten doen. Dat is vandaag duidelijk geworden. Mijn woorden waren niet dat u de paraplu wegslaat, maar een deel van de paraplu. Dat stukje zullen we hard nodig hebben.

35 **De heer Van Houcke (bij interruptie):** Voorzitter, ik wil aan de heer Los vragen wat hij vindt van mijn opmerking vanmorgen over volksverlakkerij om een lokale lastenverlichting te presenteren en tegelijkertijd het vijftienvoudige weer bij de burgers terug te halen.

40 **De heer Los:** Voorzitter, dat zijn de woorden van de heer Van Houcke. Ik heb het niet nagerekend. We moeten de kerntakendiscussie nog voeren. Het gaat erom wat de gemeente gaat doen. Wat doen we wel en wat doen we niet? Wat kunnen we en wat kunnen we niet? Als de gemeente het goede voorbeeld geeft en aangeeft wat we hebben en wat we kunnen doen, is dat de insteek die ik heb getracht te schetsen.

45 **De heer Van der Spoel (bij interruptie):** Voorzitter, dan wil ik van de heer Los weten hoe ik zijn handtekening moet lezen onder het amendement over het uitstellen van een aantal bezuinigingen. Tegelijkertijd zegt hij dat hij ook lastenverlichting wil. Hoe denkt u daar dekking voor te vinden?

50 **De heer Los:** Daarover hebben wij zojuist samen gezeten. We hebben gezegd dat we de kerntakendiscussie in het volgende jaar gaan voeren. We hebben gezien dat er een enorme uitdaging op ons af gaat komen. Dat zij zo, maar wij gaan hem aan.

De heer Van der Spoel: Legt u de verantwoordelijkheid daarvoor op het bordje van de volgende raad?

5 **De heer Los:** Voorzitter, ik heb zojuist gezegd dat wij trachten deel uit te maken van die volgende raad en het bordje van de volgende raad is dus ons eigen bordje.

De heer Onderdelinden (bij interruptie): Voorzitter, betekent dat dat na het voeren van de kerntakendiscussie de hele lastendruk wordt bekeken en dat u dan weer openstaat voor een redelijke normale lastendruk? Afhankelijk van die discussie. Parkeert u dit tijdelijk?

De heer Los: Voorzitter, waar niets is, verliest de keizer zijn recht. Ik heb wel eens gezegd 'verliest de koning zijn rechten'. Hij gaat over de financiën. Maar het is al te gemakkelijk om te zeggen dat we tekortkomen en dat bij de burger gaan halen. De moeilijkste weg is om te zeggen wat we hebben en wat er op ons bordje ligt en hoe we gaan kijken hoe we dat voor elkaar krijgen. Ik noem dat efficiency. Daardoor kunnen we met weinig veel bereiken. Dat wilde ik schetsen.

De heer Pors (bij interruptie): Ik wil de heer Los vragen om nu al zijn verantwoordelijkheid te nemen. Ik wil u vragen dit amendement te steunen. We leggen daarmee niets bij de burger neer. We doen namelijk niets anders dan het inflatiepercentage volgen. Dat zien wij niet als een extra offer.

De heer Los: Voorzitter, dat had ik al begrepen. De heer Van der Spoel zei net dat politiek niet iets is voor bange mensen. Er moeten keuzes gemaakt worden. Wij maken op dit moment niet de keuze om het op voorhand bij de burger neer te leggen. Deze keer niet. Jammer.

D66/GroenLinks sprak over de klimaatop. Die steunen wij. Ik heb daar met de heer Van Houcke al over gesproken. Wij kunnen input leveren op de factoren die aan de klimaatop ten grondslag liggen. Een lezing. Wij zouden een Ridderkerks boek op dat moment kunnen lanceren. In Ridderkerk wordt een heus boek over het klimaat geschreven. Het is geen verkiezingsretoriek. Helemaal niet. We houden ons daarbuiten. Iedere inspanning voor het milieu is een goede zaak.

35 Het CDA heeft ook problemen met de CO₂-opslag in Barendrecht. Jammer dat dit de verkeerde kant opgaat, zoals de heer Onderdelinden net zegt.

CO₂-reductie: het is misschien wel aardig, mijnheer Onderdelinden, als u het boek over de aarde en het klimaat eens gaat lezen. U krijgt het niet gratis.

40 [hilariteit]

Lokaal Sociaal spreekt over geloof in de politiek. Er moet inderdaad heel veel gebeuren om het vertrouwen te winnen. Zonder vertrouwen heb je helemaal niets.

Ik heb het al gezegd: de heer Van der Spoel zei dat politiek niets is voor bange mensen. Bang zijn, zorgen hebben is natuurlijk iets anders. We hebben het over ons milieu gehad. Het milieu in Ridderkerk is niet iets om trots op te zijn. We moeten keuzes maken. De heer Van der Spoel zegt zorgen te hebben over het klimaat, en tegelijkertijd wil hij de industrie in onze omgeving laten groeien. Wij vinden dat de omgekeerde wereld. Wat dat betreft verschillen wij van inzicht.

De heer Van der Spoel (bij interruptie): Voorzitter, daar gaat de suggestie van uit dat bedrijven en ondernemers niet de wil hebben om maatschappelijk te ondernemen. Als u een goed beeld wilt krijgen hoe economie en ecologie met elkaar samen kunnen gaan, wijs ik u naar de website: www.ronaldwaterman.nl.

5

De heer Los: Daar zullen wij zeker kennis van nemen, mijnheer Van der Spoel. Wij hebben er in ieder geval heel veel aan gedaan om te schetsen hoe het zit. Ik heb u net verteld over een Ridderkerks boek. Ik ben daar zelf bij betrokken. Zeker niet uit gewin, maar uit idealisme. Idealisme is belangrijk: het heeft namelijk niets met geld.

10

De SGP zegt: wat is welzijn, wat is welvaart? Welzijn en welvaart zijn verschillende dingen, maar er is wel een zekere samenhang. Er zijn mensen die weinig tot niets hebben. Er is een voedselbank. Als je dan zover bent dat je niet meer voor je eigen eten kunt zorgen, is het toch wel bedroevend vast te stellen dat dat in onze samenleving gebeurt.

15

Dan heb ik van het college toch ook een aantal dingen gehoord, waar ik nog vragen over wil stellen.

Als eerste over Nieuw Reijerwaard. Ik heb begrepen dat de provincie de keutel heeft ingetrokken en geen claim meer legt op Bolnes-Zuid, waardoor de weg open ligt om de bestuursovereenkomst te ondertekenen. Op basis van welke tekst gaat u de overeenkomst tekenen en wanneer? Of is dat al gebeurd?

20

Wethouder De Koning is duidelijk geweest over het geld. Er komen donkere wolken op ons af.

25

De TramPlus. Deels is de race gelopen. Er komt nog wat op ons af. We zullen zien hoe zich dit gaat ontwikkelen.

Dat was mijn bijdrage, voorzitter. Ik denk dat ik net binnen de tijd ben gebleven.

30

De voorzitter: Ruimschoots, mijnheer Los. Er is nog één interruptie voor u.

De heer Van der Spoel (bij interruptie): Voorzitter, kijkend naar de motie over de buurtbus. Daar heb ik de heer Los niet over gehoord. Vorig jaar is aangegeven dat toen nog een subsidie verstrekt zou worden en dat in de tussentijd door de stichting gekeken zou worden of het mogelijk was de activiteiten elders onder te brengen en in gesprek te gaan met de concessiehouders. Moet ik uit uw motie afleiden dat de uitkomsten van dat gesprek op niets uitgelopen zijn?

35

De heer Los: Dank u wel voor uw voorzet, mijnheer Van der Spoel. Ik had hem anders straks willen toelichten. De buurtbus voldoet aan wat de stadsregio vraagt. De stadsregio zegt dat zevenhonderd passagiers per maand het minimum is. De buurtbus vervoert meer dan duizend passagiers per maand. De buurtbus wordt gedragen door subsidie van de gemeente Ridderkerk en door een bijdrage van de stichting. Dat is natuurlijk geen structurele zaak, maar men sprong in het gat van het OV en wacht op het moment dat het OV dat gat zelf vult. Dat is nog niet het geval. Daarom hebben wij na een evaluatie gezegd dat de busdienst levensvatbaar is. Daar hebben we over gesproken.

40

45

Er is nog iets aan de orde. De verbinding met Barendrecht verdwijnt. Qbuzz rijdt niet meer omdat er gemiddeld één passagier per rit was. Deze dienst eindigt begin volgend jaar. De stadsregio heeft gevraagd om een pilot uit te voeren. Dat is om te proberen met een goedkoop middel de verbinding Ridderkerk-Barendrecht in stand te houden.

50

5 **De heer Van der Spoel (bij interruptie):** Voorzitter, de heer Los geeft aan dat de buurtbus voldoet aan de voorwaarde van minimaal zevenhonderd passagiers en dus mag hij blijven rijden. Maar er staat geen enkele financiële vergoeding tegenover. Is daar die €50.000,- voor nodig?

10 **De heer Los:** Mijn verhaal is nog niet af, mijnheer Van der Spoel. Ik ga nog even verder. De stadsregio heeft er zelf ook geld voor over. Maar het meeste moet bij de gemeente vandaan komen. Er is een andere mogelijkheid. Die mogelijkheid is ons – het bestuur van de stichting Ridderkerk-Rijsoord Bereikbaar – geschetst. Er kan een bus beschikbaar worden gesteld door Qbuzz. Dat gaat dan op rekening van de stadsregio. Daar zou de stichting de bedrijfsvoering van moeten doen.

15 **Mevrouw Ripmeester (bij interruptie):** De wethouder sprak over een motivatie voor het wegvallen van de subsidie in de begroting. Mag ik uw reactie op die motivatie in de begroting?

De heer Los: Ik begrijp u niet helemaal.

20 **Mevrouw Ripmeester:** Wij konden hem namelijk niet vinden en ik hoopte dat u daar goed naar gekeken hebt en daarop kunt reageren.

25 **De heer Los:** Daar heb ik ook goed naar gekeken, mevrouw Ripmeester. Ik was eigenlijk halverwege mijn verhaal en nu moet ik weer schakelen. Maar dat doe ik toch. Het is zo dat voor het jaar 2009 subsidie gegeven wordt. Voor het jaar 2010 is het niet vanzelf gegeven. Het is geen structurele post. Een structurele post kun je niet laten wegvallen. Het college heeft hiervoor gekozen. Vanuit het oogpunt dat we krap in het geld zitten, begrijp ik dat best.

30 Maar dat neemt niet weg dat ik mij opwerp om dit in stand te houden. De argumenten staan in de motivatie en eigenlijk spreekt dat voor zich. Dat het college het niet motiveert, begrijp ik niet.

De voorzitter: Dat was de bijdrage van Leefbaar Ridderkerk. Mevrouw Ripmeester.

35 **Mevrouw Ripmeester:** Dank u wel, voorzitter. We hebben al verschillende keren gesproken over participatie en allerlei mogelijkheden. Er worden allerlei labels aan gehangen als: het deugt niet en het vertrouwen ontbreekt. Maar is het project volledig mislukt als er enkele punten niet goed gaan of wanneer er geen tienden meer gescoord worden? Er zijn wel punten voor verbetering. Daar moeten we ons voor inzetten. Met vertrouwen. Zonder vertrouwen is alles weg.

40 Wij ondersteunen de oproep voor veiligheid en de zorg voor kwetsbare groepen. Wij vinden het optreden naar ambtenaren in functie verwerpelijk. Ook al hebben wij hier niet over gesproken in onze algemene beschouwing, dan betekent dit niet dat wij hierover van mening verschillen.

45 Over alcoholmisbruik zijn de meningen verdeeld. De wethouder was duidelijk in haar beantwoording. Bij de bijeenkomsten over dit thema, waar wij waren, werd eigenlijk nooit gesproken over het verhogen van de leeftijdsgrens. Er werd altijd gewezen op de verantwoordelijkheid van ouders, preventie en proactieve houding. Meer over voorlichting dan over het ophogen van regels.

50

De heer Japenga (bij interruptie): Dat moeten we vooral blijven doen, voorlichten. Maar ik heb cijfers genoemd. Die stijgen nog elk jaar. Er zullen andere maatregelen nodig zijn. Dit is er één van.

5

Mevrouw Ripmeester: Wij zijn geen voorstander van alcoholmisbruik. Wij vragen ons af of dit de goede weg is.

10

Over het woonbeleid en inzetten op leefkwaliteit geeft wethouder Den Boef aandacht aan herstructurering. Die moet er zeker zijn. Verbetering van de leefbaarheid is belangrijk, maar geen enkele herstructurering of inzet op dit punt, of het nu tram is of iets anders, mag een hefboom zijn om bepaalde groepen Ridderkerk uit te jagen.

15

Het college geeft aan het milieu hoog te hebben staan. Maar kennelijk bestaat bij de raad meer behoefte aan daadkracht en zichtbaarheid. We zijn heel blij met de klimaat- of milieutop.

20

Nieuw Reijerwaard. Natuurlijk moeten alle betrokkenen in Nieuw Reijerwaard, ook de niet-tuinders, aandacht krijgen. We gaan graag met de wethouder in gesprek over zijn lege handen.

Het amendement had twee peilers: Bolnes-Zuid en de agrologistieke invulling. We hebben nu iets gehoord over Bolnes-Zuid, maar nog niets over de agrologistieke invulling. We zijn nog steeds op hetzelfde punt.

25

We hebben gesproken over de voedselbank. Wij delen de zorg en zijn van mening dat niemand gebruik zou moeten hoeven maken van de voedselbank. Iedereen moet op eigen kracht of via een goed armoedebelid aan zijn eten kunnen komen.

30

De voedselbank is wel goed bezig. Zij willen hun autonomie graag behouden. Zij waarderen de betrokkenheid van de gemeente. Wij zijn heel tevreden met de persoonsgebonden aanpak van de cliënt.

35

De buurtbus was een duveltje uit een doosje in deze begroting. Eén zin op pagina 41 over de buurtbus. Daarna staat er geen motivatie meer in.

Ik heb begrepen dat er in september jl. een evaluatie is gehouden. De resultaten zijn niet bekend. Wij zijn er benieuwd naar.

40

De heer Los (bij interruptie): Ze staat voor het grootste deel in het amendement. Er zijn natuurlijk onderliggende documenten beschikbaar. Deze kunnen beschikbaar gesteld worden.

Mevrouw Ripmeester: Die zie ik graag tegemoet.

Wij vonden het bijzonder plezierig om te merken dat de VVD naar links trekt. Maakte de fractie eerst melding van het feit richting de PvdA te trekken, nu blijken ze ook overeenkomsten met GroenLinks te hebben.

45

Wij juichen deze ontwikkeling toe.

De heer Van der Spoel (bij interruptie): Voorzitter, ik begrijp dat mevrouw Ripmeester nog nooit van de term GroenRechts gehoord heeft. Dat valt me tegen.

Mevrouw Ripmeester: Wethouder De Koning bracht verkeersveiligheid onder de aandacht. Wij zijn blij dat wethouders hun vakgebied gepassioneerd omarmen. Verkeersveiligheid werd genoemd als het zwaarste belang, zonder concessie. Dat vinden wij een vreemde uitspraak. Er zal altijd gewikt en gewogen moeten worden voor een optimale inpassing.

5 We gaan immers voor het totaalbelang.

We delen de zorg van andere fracties over Kijfhoek en de CO₂-opslag. Wij hebben vernomen dat het niet de goede kant opgaat. Het scenario is al vier maanden geleden geschetst, daar word ik kriebelig van.

10 Graag trekken wij met Leefbaar Ridderkerk en het CDA op om dit punt in Ridderkerk onder de aandacht te houden.

Wij zijn blij dat de SGP onvoorwaardelijk welzijn omarmt. Fantastisch. We gaan een mooie tijd tegemoet. En een fijne kerntakendiscussie.

15

De heer Smit (bij interruptie): Voorzitter, dat was altijd al het geval.

Mevrouw Ripmeester: Ik had de indruk dat daar voorwaarden aan waren verbonden. Die kwamen nu niet meer boven.

20

De heer Smit: We vervolgen de discussie nog.

Mevrouw Ripmeester: De burgemeester sprak over de jaarplanning. Die zou in ieder geval dit jaar nog naar ons toekomen. Wij juichen dit toe. We zouden het fijn vinden wanneer we geregeld gebruik kunnen maken van een bijgewerkte jaarplanning, waarin alle toezeggingen en alle stukken, evaluaties etc. zijn opgenomen. Wij kunnen dan als raad makkelijker sturen.

25

De burgemeester sprak ook over de positieve kant van de bezuinigingen. Het betekent een herijking van de overheidstaken en dan kun je bepalen wat het exclusieve domein is van de burgers. Dat is ook een opmaat naar een bezuiniging. Wij staan een terugtrekkende overheid met een grote groep kwetsbaren niet toe.

30

De burgemeester sprak over het goede voorbeeld geven. Moeilijk, maar noodzakelijk. Ik denk dan ook aan de participatie en onze voorbeeldfunctie in de raad.

De wethouder Onderwijs noemt de mogelijke kosten voor de vrijwilligerskaart. Dat is nog maar de vraag. Er zijn ook voorbeelden dat dit nagenoeg kostendekkend kan. Een onderzoek vinden wij op zijn plaats. Dit zal meer licht op het geheel werpen en kan op korte termijn uitgevoerd worden.

35

Wij hebben nog niet gehoord of de notitie "Uit vrije wil" wordt uitgewerkt. Wel hebben we gehoord dat er al veel dingen in gang zijn gezet. We zouden graag een totaalplaatje zien op basis van de notitie.

40

We missen ook nog een reactie op het verzoek om de mbo-zorgopleiding naar Ridderkerk te halen. Dit naar aanleiding van de schreeuwende vraag naar arbeidsplaatsen in de zorg.

45

Taalachterstanden wegwerken begint niet op school, maar al veel eerder. Het budget kan dan ook ingezet worden bij peuterspeelzalen en kinderdagverblijven. We hebben daarvoor het trainen van pedagogisch medewerkers genoemd.

50

De resultaten van het segregatieonderzoek zien we met belangstelling tegemoet, net als de resultaten van het KWIZ-onderzoek.

5 De Wmo-conferentie komt begin 2010. Gelukkig. Is dan ook het Wmo-factsheet gereed?
Wij zijn blij dat in het welzijnsbeleid prioriteit is gelegd bij de licht dementerenden. Onze zorg is niet weg. Het dak wel, onze zorg niet. Zeker niet na het gesteggel rondom de indicatiestelling. Wij willen in de commissie hierover meer informatie ontvangen.

10 Wij hebben begrepen dat ons Centrum voor Jeugd en Gezin een koploper is in de regio, maar
blijkbaar last heeft van voorsprongvertraging. Toch willen we nogmaals aandringen op een
actievere houding in Ridderkerk. Wij doelen specifiek op de voedselbank en op het onderwijs
als brongebieden.

15 Het schrappen van de langdurigheidstoelage vinden wij niet sociaal. Wij vinden dit
zwabberend. We weten nog niet wat de kosten zijn en we willen dat de proef van één jaar
wordt voortgezet.

20 Wethouder Den Boef spreekt over nieuwe groene gebieden. Maar hij spreekt niet over de
bereikbaarheid ervan. De groene gebieden liggen vrij ver van Ridderkerk. Daarom
ondersteunen wij de oproep voor een speelbos dichterbij. Dus in het Oosterpark of
Reijerpark.

Hij sprak ook over het stimuleringsfonds starters. Er is nog geld en dus kan het uitgebreid
worden door het loslaten van de MGE-voorwaarden. Daardoor wordt meer nieuwbouw
bereikbaar voor onze starters.

25 Met Woonvisie lopen de gesprekken al. Maar nogmaals vragen wij of u meer kunt insteken
op bouwen volgens woonkeur. We hebben een motie aangenomen. We hebben het onder
de aandacht gebracht. We krimpen. Dus graag nogmaals aandacht hiervoor.

Wellicht kunnen we op twee onverkoopbare Van Peltterreinen toch nog een paar woningen
voor jongeren kwijt.

30 Om op te trekken met omliggende gemeenten op het milieubeleid, is natuurlijk prima. Samen
werken aan een overkapping is prima, zolang het maar niet vertragend werkt. We zijn door
verkeerde keuzes in het verleden in dit milieustadium aangekomen.

Het leren over het milieu begint vroeg. Daarom vinden wij een bezuiniging op milieueducatie
niet pijnlijk, maar eerder een beetje dom.

35 Wethouder De Koning schetst een nog somberder toekomstbeeld met verhoging van de
lokale lasten en de crisis.

40 De bestedingen moeten op peil blijven, want oh wee als dat niet gebeurt. Dan daalt de
economie, dalen de consumentenuitgaven, loopt de werkloosheid op, gaan bedrijven failliet,
verpauperen winkelcentra en komen er misschien nog meer nationale effecten.

45 De PvdA krijgt het gevoel dat de realiteitszin ver weg is, omdat dit een reactie is op een
gemiddelde verhoging van de ozb met € 4,80 per jaar. Zouden we dat verminderen met het
voordeel op de afvalstoffenheffing, zoals in de begroting is opgenomen van circa € 3,-, dan
blijft er weinig over om je druk over te maken.

50 Die tijd kunnen we namelijk wel beter besteden. Namelijk aan het terugdringen van de
wateroverlast op de Kerkweg. Het regenseizoen is begonnen. De rioleringen zijn nog niet op
peil, gesprekken met het waterschap lopen nog. Laten we vooral onze tijd en energie hierop
inzetten.

Nog twee opmerkingen. Onze fractie wil de medewerkers bedanken die met de discussie over de boeggolf die overspoeld werd door een bezuinigingsdiscussie met zero-basesystematiek en een investeringsvolumesystematiek, toch nog op tijd een begroting wisten te leveren. Dat vinden wij knap.

5 De twee laatste systematieken zouden wij overigens eind volgend jaar op hun merites willen evalueren.

Wij zijn erg verrast door het snelle vertrek van de burgemeester. Dit is blijkbaar haar laatste vergadering in Ridderkerk. Dat gaat flitsend snel. Wij wensen u veel succes in Almelo. Misschien is de flitsvergunning ook wel iets voor die gemeente.

10

De voorzitter: Misschien vindt u het goed dat ik daar niets over zeg. Zolang Hare Majesteit haar handtekening nog niet heeft gezet, is het nog niet aan de orde.

Dank u wel. Het woord is aan de SGP.

15 **De heer Smit:** Dank u wel, voorzitter. En om met het laatste te beginnen: ze kijkt – in figuurlijke zin – vandaag ook met u mee.

Dank u wel voor de beantwoording van onze vragen.

Voorzitter, het is een genoegen om van de verschillende algemene beschouwingen kennis te nemen. Ze zijn eigenlijk allemaal anders, en toch zijn er ook veel overeenkomsten. De ene

20 bijdrage is vooral beschouwend van aard, de andere bevat vooral veel vragen. Maar dat is slechts de vorm. We constateren dat er qua inhoud meer overeenkomsten zijn dan

verschillen. Bij de aard van het politieke debat worden de verschillen meer benadrukt dan de overeenkomsten, maar ook dit mag wel eens een keer gezegd worden. Wat ons betreft zijn

25 de overeenkomsten en verschillen ook de kracht van de democratie waarbinnen botsende visies ook valide zijn, hoewel niet door iedereen gedeeld. Dat moet ook vooral zo blijven. We moeten daar ontspannen mee omgaan en wat dat betreft sluiten wij ons aan bij de reactie van

de ChristenUnie over wat meer zelfreflectie van derden. Dat geldt ook voor onszelf. Wij denken dat de bestuurskrachtrapportage daar een goed middel voor zal gaan zijn.

30 Zoals gezegd zijn er nogal wat overeenkomsten, maar ook verschillen. Ik wil daar kort op ingaan en hanteer daarbij de sprekersvolgorde.

Ik begin bij de opmerking van de ChristenUnie over het teruglopen van het aantal vrijwilligers bij de brandweer. U zou daar ook de politie nog aan toe kunnen voegen.

35 De fractie van Lokaal Sociaal heeft veel aandacht besteed aan het vrijwilligerswerk.

Trouwens, andere fracties deden dat ook. Wij willen nog eens benadrukken dat, hoe belangrijk vrijwilligerswerk ook is, wij het ook graag willen bevorderen. De andere kant van de

medaille is dat er maar 24 uur in een dag zitten. Daar blijft het bij. In die 24 uur moeten we werken, ontspannen, opvoeden, huishouden doen, we moeten een leven lang leren, we

40 moeten iets aan mantelzorg doen, respijtzorg, kortom: het is heel erg druk. Wat dat betreft is het te begrijpen dat vrijwilligers alle taken moeilijk kunnen combineren. Ook daar willen wij oog en aandacht voor vragen.

D66/GroenLinks pleit, als ik het goed begrijp, voor een heroverweging van Nieuw Reijerwaard nu de zaak op slot lijkt te zitten. Maar ik heb inmiddels begrepen dat dat laatste alweer

45 veranderd is.

Ook voor de SGP is het amendement een next best-oplossing. Wij willen in dit verband graag nog eens nadenken over een meer gefaseerde ontwikkeling die ruimtelijk en financieel te

overzien is. Dit hebben wij al eens meer in uw midden neergelegd. Binnen de mogelijkheden van Ridderkerk, wat op korte termijn ook soelaas kan bieden voor de tuinders die het meest

50 in de knel zitten. Kortom: geen vastomlijnd idee, maar wel een denkexercitie die we nog wel

eens willen doorzetten. Wat ons betreft is het amendement het maximum van wat we willen. Als ik het goed heb begrepen, heeft de VVD in de algemene beschouwingen iets gezegd over schuifruimte voor Donkersloot. Wij denken niet dat dit binnen het amendement past. Dit is niet de richting waarin de SGP denkt. Het gevaar van de huidige situatie is dat de provincie eerst

5 de taart vergroot heeft door Bolnes-Zuid erbij te betrekken, om vervolgens in het proces van geven en nemen dan uit te komen bij Ridderkerk, u, Bolnes-Zuid en wij, provincie, Nieuw Reijerwaard, maar dan wel havengerelateerd.
Laten we daarvoor op onze hoede zijn. Het amendement, ik kan het niet vaak genoeg

10 benadrukken, is wat ons betreft leidend. Het gaat dus wat ons betreft om AGF-bedrijvigheid en geen andere.

De aandacht van het CDA voor de aanrijtijden van ambulances is natuurlijk zeer terecht. Over Nieuw Reijerwaard heb ik het nodige gezegd.

15 De motie over het groen bij de rijkswegen ondersteunt de SGP-fractie. Zeker voor degenen die collega Lagendijk in de laatste commissievergadering hebben gehoord. We moeten wel goed aandacht besteden aan de soort bomen die geplant worden, want anders ontstaat er weer een pluizenprobleem. Daar hebben we in deze raad ook wel eens iets over gehoord.

20 Hetzelfde geldt voor de motie over de lokale klimaatop. We moeten er denk ik wel voor waken dat ondanks herkenning en erkenning van de urgentie, allerlei moties en ideeën over elkaar heen gaan buitelen. Het kan ook van belang zijn dat we structuur in dit proces krijgen en sturing op inhoud. Beide dus. Misschien is van beide de laatste jaren wel te weinig sprake geweest. Zeker zullen wij in dat verband ook onze aandacht vragen voor het vuurwerk dat

25 vanmorgen door de portefeuillehouder ook in dit verband is gebracht. Maar dan voornamelijk vanwege de veiligheid. Wij zien dit ook heel nadrukkelijk in verband met het milieu, overlast en andere dingen die daarmee samenhangen en overigens ook nog met vandalisme. De problematiek is breder dan het veiligheidsterrein.

30 Lokaal Sociaal sprak over het overbodig maken van de voedselbank. Er is al veel over gesproken. De SGP-fractie pleit ervoor om ook oog te hebben voor de keerzijde van de medaille van de voedselbank, namelijk een goede plek voor voedseloverschotten, het particuliere initiatief en voor de problematiek van de bezoekers van de voedselbank dan alleen het gebrek aan financiële middelen. Denk aan schuldenproblematiek en dat soort zaken. De SGP vindt dus dat van de voedselbank geen, ik noem het maar kwaliteitskeurmerk

35 gemaakt moet worden, maar wel heel nadrukkelijk dat de problematiek die eraan ten grondslag ligt, binnen de mogelijkheden van de lokale overheid moet worden aangepakt. Nu we de wethouder gehoord hebben, twijfelen wij daar niet aan.

40 Vanmorgen heeft ze nog iets gezegd over de persoonsgerichte aanpak. Wij waarderen dat en wij zouden dat graag willen aanmoedigen. Volgens ons zit het college wat dat betreft op het goede spoor.

45 De VVD. Ik heb nog een puntje staan. Dat gaat over het fulmineren, zou ik haast zeggen, tegen het kattenluikje met eenrichtingsverkeer. Maar tegelijkertijd mag Ridderkerk niet het afvalputje worden van Rotterdam. Let wel: dit zijn niet mijn woorden. Iedereen weet dat de SGP graag de Ridderkerkse inwoners koestert, maar is niet gericht op het buitenhouden van anderen. Bouwen voor Ridderkerkers zelf moedigen wij aan. Maar laat Ridderkerk vooral zichzelf blijven. Geen Charlois, maar ook geen Kralingen wat ons betreft.

De aandacht voor Nieuw Reijerwaard van Leefbaar Ridderkerk delen wij.

De openingszin onder het kopje welzijn over het welbevinden van mensen spreekt ons erg aan.

5 Hetzelfde geldt uiteraard ook voor het pleidooi van de PvdA voor meer aandacht voor kwaliteit dan voor kwantiteit. Ook in deze beschouwing zijn veel overeenkomsten te vinden met die van de SGP. Natuurlijk spreekt ook de chocoladeduit in het zakje van de PvdA ons aan. Dat smaakt goed.

10 Het openhouden van de groene buffers rondom Ridderkerk wordt gelukkig ook door de PvdA voorgestaan. Geweldig dat de opvatting van de SGP over het koesteren van Ridderkerkse inwoners, het relatief dorpse karakter en ook het openhouden van de randen rondom Ridderkerk inmiddels hun weg hebben gevonden naar de structuurvisie en inmiddels ook is terug te vinden in de verschillende algemene beschouwingen. Zojuist is door mevrouw Ripmeester ook nog genoemd de aandacht voor welzijn en zelfredzaamheid. Ook daar kunnen wij elkaar redelijk vinden.

15 **De heer Van der Spoel (bij interruptie):** Voorzitter, ik begrijp dat de heer Smit spijtoptant is en de structuurvisie omarmt. Of heb ik dat verkeerd begrepen?

20 **De heer Smit:** Bij de behandeling van de structuurvisie hebben wij gezegd dat daar een heleboel hele goede dingen in staan over wonen, werken, groen, verbindend landschap. Maar helaas staat er ook een heel stuk uitgewerkt element in over de TramPlus wat wij niet delen. Dat was voor ons dermate zwaar en als zodanig was de structuurvisie daar voor ons gevoel aan opgehangen, dat we de balans hebben laten doorslaan naar tegenstemmen op dat moment. Maar dat neemt niet weg dat daar een aantal hele goede elementen in staan.

25 Die helderheid wil ik ook nu nog een keer bieden als u daar prijs op stelt.

30 Wat voor de SGP nog wel onduidelijk is, is de mening over Bolnes-Zuid. Misschien heb ik de passage niet goed gelezen, maar het lijkt wat opengehouden. Ik mag aannemen, ook naar aanleiding van het pleidooi van de PvdA over de open buffers rondom Ridderkerk, dat ook de PvdA vindt dat Bolnes-Zuid open moet blijven.

35 Voorzitter, een reactie op hetgeen het college naar voren heeft gebracht. Het college bevindt zich uiteraard niet in een demissionaire status. Dat heb ik niet als zodanig gezegd. Ik heb gesproken over een bijna-demissionaire status. Wat mij betreft is het juist een compliment aan het college dat men rekening houdt met het feit dat de horizon van deze raad en dit college bijna bereikt is. Dat er aan de ene kant gewerkt wordt en dat er ook in de begroting voorstellen worden gedaan en aan de andere kant ook heel nuchter is gesteld dat we een kerntakendiscussie moeten voeren en dat we dat in de lijn van de raad gaan doen. Wat ons betreft is dat geen verwijt, maar een compliment. En een constatering dat op vier maanden na het college demissionair is.

40

45 **De heer Japenga (bij interruptie):** Ik wil nog even terug naar het begin van deze lange zin. Over de demissionaire staat c.q. bijna-demissionair. Het is demissionair of niet. Het was kennelijk een beeld dat u gebruikte of hoe moet ik dat zien? Kunt u dat toelichten?

De heer Smit: Het is zoals ik het heb gezegd.

De voorzitter: Volgens mij heeft de heer Smit het gecorrigeerd.

50 **De heer Smit:** Bijna-demissionair. Dat staat letterlijk in mijn bijdrage.

Mevrouw Ripmeester (bij interruptie): Ik hoorde de heer Smit over de kerntakendiscussie in de volgende raad. Dat lijkt mij vooruitschuiven van het probleem. Ik dacht dat we die discussie in januari of februari zouden beginnen, om vooral duidelijkheid te hebben.

5

De heer Smit: Voorzitter, het lijkt mij heel goed dat de voorbereidingen voor de kerntakendiscussie zo snel mogelijk van start gaan. Tegelijkertijd denk ik dat het onvermijdelijk is, gezien de ingrijpendheid van de maatregelen die daar ongetwijfeld uit zullen voortvloeien, dat de nieuwe raad zich daar ook nadrukkelijk over uitspreekt.

10

Mevrouw Ripmeester (bij interruptie): Zodra de nieuwe raad aantreedt, zullen zij zich natuurlijk hierover uitspreken. Ik denk niet dat we de hele discussie bij de nieuwe raad moeten onderbrengen. Ik vind dat we hen wel een goed handvat, een uitgesproken handvat, moeten meegeven.

15

De heer Smit: Ik denk dat we het met elkaar eens zijn. Tegelijkertijd denk ik dat het in het kader van de democratische legitimatie heel goed is dat nieuwe maatregelen zijn effecten zullen hebben in de nieuwe raadsperiode en dat de nieuwe raad minstens zijn licht daarop moet kunnen laten schijnen. Dat neemt niet weg dat er al heel wat voorbereid kan worden.

20

Mevrouw Ripmeester (bij interruptie): En dat de discussie gevoerd kan worden voor maart 2010. Zodat de nieuwe raad op basis van zijn democratische legitimiteit alle aanpassingen zou kunnen doen die de raad zou willen doen, zonder het hele proces nog te moeten doorlopen. Anders zijn we pas na de zomer van 2010 klaar. Dan moet de nieuwe begroting er al zijn.

25

De heer Van Houcke (bij interruptie): Ik heb behoefte om aan te sluiten bij mevrouw Ripmeester. Er is niet over gesproken vandaag, maar ik denk dat dit wel belangrijk is. De heer Smit roert dit nu aan. U reageert hier naar mijn mening terecht op.

30

De heer Smit: Voorzitter, die discussie gaan we gewoon voeren. Dat zal zonneklaar zijn. In het kader van die discussie is vandaag voorgesteld een aantal maatregelen uit te stellen. Dat is helder. Desalniettemin blijf ik vinden dat het van belang is dat de nieuwe raad daarnaar moet kunnen kijken en daar discussie over moet kunnen voeren. Het zou niet verstandig zijn van deze raad om onomkeerbare besluiten daarin te nemen.

35

Over vuurwerk heb ik al een opmerking gemaakt. Wethouder Den Boef sprak over Oostendam. Het is interessant om te weten wanneer hierover bestuurlijke besluitvorming heeft plaatsgevonden. De notitie "Woningbouwlocaties" heeft daarin geen status. Zij is ook niet door de raad vastgesteld. In ieder geval pleit de SGP voor voldoende ontsluiting van dat gebied. Dat kan nog ingewikkeld worden. Desalniettemin begrijpen wij dat er allerlei gesprekken en overleggen gaande zijn met exploitanten, terwijl de raad zich daar nog niet over heeft uitgesproken anders dan dat het een van de mogelijke locaties zou kunnen zijn.

40

Over de Crezéepolder is opgemerkt welk moois ervoor terug gaat komen. Eerder heeft onze fractie opgemerkt dat daar ook het nodige verloren zal gaan.

45

De woningbouwopgave in relatie tot het woonwensenonderzoek. Het woonwensenonderzoek wordt afgewacht. Daarna zal een gesprek met de stadsregio gaan plaatsvinden. Dat vinden wij terecht, in relatie met Oostendam overigens. In het

50

5 woonwensenonderzoek staat ergens dat Oostendamtrajecten langzamer uitgevoerd gaan worden in verband met de economische crisis. De woningen moeten ook nog verkocht worden. Ook in dat verband zou ik graag een pas op de plaats willen maken en daar nog eens verder met elkaar over willen nadenken voordat zo'n nieuwe locatie als Oostendam onder handen wordt genomen.

Het regionaal arbeidsmarktbeleid gaat de goede kant op, wat ons betreft.

10 Wethouder De Koning werd geprikkeld door een opmerking over de TramPlus. De ChristenUnie heeft opgemerkt benieuwd te zijn naar de uitlijning van de besluitvorming. De SGP-fractie is daar ook heel benieuwd naar.

15 Wij wijzen er nog op, zoals we ook in onze algemene beschouwingen hebben gedaan, dat er nog bestemmingsplannen moeten worden vastgesteld met wettelijke inspraakprocedures en die moeten natuurlijk niet op voorhand illusoir gemaakt worden, want dat zou pas echt het gevoel opleveren zoals dat bij mevrouw Ripmeester ontstond bij de CO₂-problematiek. We moeten dat met elkaar serieus nemen. Ik wijs dan nog maar even op een artikel in De Combinatie van 4 februari 2009, waarin de projectleider blij gaf van een hele nuchtere kijk op de zaak. Hij zei toen in het krantenartikel dat een raad kan terugkomen op een eerdere
20 beslissing. Dat is democratie. Feit is dat je een project als dit nooit binnen een raadsperiode realiseert. Het risico dat het allemaal voor niets zal zijn, moet ons niet weerhouden om er gewoon aan te beginnen.

De heer Van Houcke (bij interruptie): Voorzitter, ik heb behoefte om daarover een vraag te stellen aan de heer Smit.

25 Denkt hij nu werkelijk dat het democratisch is als er besluiten zijn genomen en als er ook al werkzaamheden verricht zijn die geld gekost hebben, dat we daarna – we hebben dus het besluit genomen – als raad zeggen dat we bestemmingsplannen zodanig gaan vaststellen dat het vorige besluit niet door kan gaan?
30 Daar wil ik zijn reactie op hebben.

De heer Smit: Voorzitter, er is een besluit genomen over een advies aan de stadsregio voor het eerste deel. En er is een besluit genomen in de zin dat een visie is vastgesteld, namelijk de structuurvisie. En dat vergt nog verdere uitwerking. Zoals we ook ooit een besluit genomen hebben in de vorige raadsperiode over de Kuyperschool en het jongerenwerk. De nieuwe
35 raad en het nieuwe college zeiden toen dat er een politiek nieuw feit was, waardoor het heel anders gaat worden. Dat is onze nuchtere constatering zoals dat is gegaan. Volgens mij is daar helemaal niets mis mee.

Mevrouw Ripmeester (bij interruptie): Dat was toen geen besluit.

40 **De heer Japenga (bij interruptie):** Voorzitter, het moet wel helder blijven dat er een bestuurlijk besluit ligt. Dat er nu nog procedurele besluiten volgen, is juist. Het gaat om een bestemmingsplan. Het gaat er niet meer om of die tram er komt. Het gaat erom hoe hij ingepast kan worden en hoe de burger en bedrijven in hun belangen worden beschermd.

45 **De heer Van Houcke (bij interruptie):** De heer Smit gaat om de vraag heen. Hij geeft geen antwoord. Vindt hij dat het bestemmingsplan straks een instrument is om eerdere besluiten te blokkeren?

5 **De heer Smit:** Voorzitter, eerder genomen besluiten worden niet geblokkeerd. Het bestemmingsplan is juist het ultieme moment van belangenafweging. Dat is het instrument dat burgers bindt, waartegen bezwaar en beroep mogelijk is, waar een wettelijke inspraakprocedure aan vast hangt. Bestemmingsplannen zijn in dit land het ultieme moment van belangenafweging. Dan wordt de zaak vastgelegd.

10 **De heer Van Houcke (bij interruptie):** Voorzitter, u gaat eromheen, mijnheer Smit. U geeft geen antwoord op mijn vraag. Dat is uw goed recht. Het is mijn recht om aan u te vragen of u vindt dat het bestemmingsplan het instrument kan zijn in een volgende raadsperiode om een besluit uit de vorige raadsperiode te blokkeren.

15 **De heer Smit:** Voorzitter, er is geen besluit genomen anders dan ik zojuist heb gezegd, een advies aan de stadsregio over het eerste deel waarover we overigens nooit meer iets van de stadsregio gehoord hebben. En er is een besluit genomen in het kader van de structuurvisie, maar dat is een visie die voor de burgers niet bindend is en dit moet zijn uitwerking krijgen in de vervolgen, zoals we ook in die structuurvisie dingen hebben gemeld over de afwaardering van de Rotterdamseweg en hele andere zaken. Ook dat zal een keer zijn weg moeten gaan vinden. Dat is opnieuw een afwegingsmoment.

20 **De heer Japenga:** Voorzitter, het gaat er dan niet meer om of de tram er wel of niet moet komen, maar hoe deze planologisch en juridisch in het bestemmingsplan wordt opgenomen. Daar kunnen mensen zienswijzen op indienen. De rechter bepaalt als mensen in beroep gaan, of de gemeente zich aan de regels heeft gehouden. Als we voortdurend mist blijven opwerpen, dan navigeren wij onszelf weg. Dat kan niet de bedoeling zijn. Daarom heb ik in mijn algemene beschouwingen gepleit voor extra aandacht voor communicatie over dit onderwerp zodat iedereen weet hoe het wel zit.

25 **De voorzitter:** Dank u wel. De heer Smit is nu weer aan het woord en daarna sluit ik dit debatje.

30 **De heer Smit:** Voorzitter, zoals gezegd: het bestemmingsplan is de ultieme afweging van alle belangen.

35 **Mevrouw Ripmeester (bij interruptie):** Ik begrijp dat de SGP de discussie over de tram opnieuw probeert open te breken. Natuurlijk is dat niet meer dan legitiem en logisch dat de fractie alle mogelijkheden aangrijpt om het standpunt naar voren te brengen. Delen van deze discussie zijn al gevoerd en besloten. De gemeente Ridderkerk heeft zijn woord gegeven. Afspraak is afspraak.

40 **De voorzitter:** Waarvan akte. Dank u wel. Dames en heren, we zijn aan het einde van de tweede termijn van de raad.

45 **De heer Pors (bij interruptie):** Voorzitter, u wilt de SGP toch niet de mogelijkheid ontnemen om nog even op ons amendement te reageren?

De voorzitter: De SGP heeft daar een kans voor gehad, maar er kennelijk niet voor gekozen. De termijn van de SGP in tweede instantie zit er nu op.

50 De tweede termijn van het college. Ook dat doen wij in dezelfde volgorde als de eerste termijn. Daarom neem ik als eerste het woord.

De burgemeester, voorzitter van het college: Op de eerste plaats de inbreng van de ChristenUnie, die sprak over de bejegening van hulpverleners. Ieder deelt die zorg. U wijst nadrukkelijk op de rol van de burgers om het gesprek op gang te brengen, gaande te houden en een verandering tot stand te brengen. Ik ben het met u eens dat mogelijk het gesprek dat we in Ridderkerk gaan voeren over het burgerhandvest, kan helpen. Ieder gesprek hierover kan helpen. We moeten met elkaar hierover willen communiceren. Communicatie is niet het unieke domein van het college. Als je het wilt verkopen aan politiek leiderschap, waar ik in eerste termijn over sprak, hoort dit ook bij u en bij ons. Het is goed om in de commissie bij de behandeling van het districts- en korpsjaarplan hierover te spreken.

Dit heeft te maken met het punt dat ik in mijn eerste termijn naar voren heb gebracht over polarisatie. Ik heb een poging gedaan om hier in nuances naar te kijken. De Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling zegt dat polarisatie uiterst nuttig kan zijn om scherpte te krijgen in het debat. Daar vinden wij elkaar helemaal, dat heb je ook nodig, mijnheer Van Houcke, om te komen tot evenwichtige besluitvorming. Doe je dat niet, dan loop je de kans dat er sprake is van óf terugpakken van genomen besluiten óf uitgestelde besluiten. Waardoor u duidelijke keuzes kunt maken, mits het constructief gebruikt wordt. Dat zegt de RMO. Daarmee bedoelt de raad dat als je wilt komen tot gedeelde belangen, je dit bovenaan moet zetten. Als je eenmaal het scherpe debat hebt gehad en duidelijk is hoe iedereen erin zit, moet je ook over je verschillen kunnen heenstappen en je achter zo'n democratisch genomen besluit scharen. Daarmee help je de samenleving om zich te verbinden aan een heel lastig besluit.

De onderzoeksvraag van het kabinet aan het RMO heb ik u genoemd. Het kabinet wil echt zicht krijgen op de betekenis van polarisatie in positieve en negatieve zin voor de participatie van burgers en stabiliteit van de samenleving. Dat haakt ook weer aan op mijn allereerste inzet bij de beschouwing, dat ik hoop dat we in Ridderkerk de wijze waarop we met elkaar omgaan en participatie proberen vorm te geven in ontwikkeling. Want het is een leerproces, mijnheer Los, dat hebben we met elkaar afgesproken toen we het avontuur van participatie aangingen. Dat we ook voortdurend met elkaar in gesprek blijven en tegelijkertijd goed leiderschap en goed burgerschap blijven ontwikkelen.

Dat de participatieparadox lastig verloopt, daarvan zegt de ChristenUnie dat het niet eenzijdig de schuld is van de gemeente. Ik denk ook dat we daar niet zo naar kijken. We hebben ons ook kwetsbaar opgesteld. U en het college. Door het aangaan van de participatie. We wisten van tevoren dat het een ontwikkelproces is. Je weet dat als je participatie vorm wilt geven, je de samenleving oproept om kritisch te kijken naar de inzet van de gemeente, maar dat is het niet alleen. We zijn participatie niet aangegaan om het spreekwoordelijk bij de burger over de schutting te gooien, maar vooral in vertrouwen in de samenleving een aantal taken in de samenleving absoluut bij zichzelf te moeten en kunnen houden om het daar ook weer neer te leggen.

De opmerking van de PvdA kan ik daarbij gebruiken. Mevrouw Ripmeester maakt zich zorgen dat de herijking van overheidstaken op verschillende niveaus zal gaan leiden tot een terugtrekkende overheid. Welaan, het bezighouden met de kerntakendiscussie is toch wel heel precies kijken naar wat je nu als overheid moet gaan doen en wat je weer kunt gaan terugleggen in de samenleving. Wat heb je te veel naar je toegetrokken? Per definitie betekent dit dat je een andere positie inneemt als overheid. Waarbij ik ook in het begin heb gezegd dat je goed moet kijken hoe je dat doet. Wat leg je terug in de samenleving en waarin wil je de samenleving faciliteren en wat vind je het unieke domein van de overheid? Daar zal de kerntakendiscussie over moeten gaan.

50

Mevrouw Ripmeester (bij interruptie): Deze opmerking kwam voort uit onze zorg dat herijking en het vertalen van het exclusieve domein van de burgers vaak bepaald worden aan de hand van de harde eisen: veiligheidseisen, economische eisen en dat vooral welzijn en het onderwijs en multi-interpretabele terreinen een gemakkelijke inzet zijn voor terugtreden.

5

De burgemeester, voorzitter van het college: U koppelt het in uw inbreng in tweede termijn ook aan bezuinigingen. Natuurlijk. Met behulp van gedwongen bezuinigen komt het ook niet zuiver op tafel. Maar ik zou het u met elkaar gunnen dat u, voordat u gaat schrappen, eerst een fundamentele discussie met elkaar gaat voeren over de rol van de overheid in onze Ridderkerkse samenleving. Hoe moeten wij het doen, hoe zou het welzijnsbeleid eruit moeten zien? Welke richting willen wij geven aan de samenleving? Wat kan de rol en betekenis van de overheid daarbij zijn? Daarbij voorkomt u een bijna wiskundige operatie. Dat moet u zich als raad en ook de samenleving niet gunnen.

10

Het Veiligheidshuis. Daarop is door twee fracties gereageerd. Mijnheer Van Houcke is blij dat het ook geregeld is. We hebben er ook veel aandacht voor gehad, in eerste instantie aangevlogen vanuit het huiselijk geweld. Daar heb ik mooie dingen van gezien in San Diego. Dat komt in de vorm van een verslag nog naar u toe.

15

Ik heb aangegeven dat, weliswaar door het kabinet opgelegd, voor eind 2009 overal een Veiligheidshuis moest zijn. In onze regio is daarin voorzien, we voldoen daaraan. Dit ontslaat ons als regionaal college en aangesloten gemeenten niet van het beantwoorden van de vraag hoe zich dat verhoudt tot de lokale opgave en de lokale wensen die we daarin zouden willen brengen. Afgezien van de positie die we zouden willen hebben in financieel opzicht of in het afnemen van diensten die daar geboden worden.

20

De vraag hoe wij de zorgnetwerker die wij inmiddels al goed hebben in Ridderkerk zelf kunnen verstevigen en waar het Veiligheidshuis het verschil voor Ridderkerk zou kunnen maken, komt volgende week ter sprake in het college. Als wij weten wat we nog nodig hebben om ons lokale zorgnetwerk in te richten, kunnen we dat ook gericht afnemen bij het Veiligheidshuis. Daarbij loopt ook nog de discussie of we met elkaar subregionaal Veiligheidshuizen willen hebben, die al dan niet samenwerken met het Veiligheidshuis in Rotterdam. Het regionaal college zit er ambitieus in, maar we gaan met elkaar het objectieve gesprek in over regionale verdeling van Veiligheidshuizen. Het college stelt zich voor dat wij ook met de BAR-collega's hierover spreken.

25

30

De heer Onderdelinden: Op dit punt had ik een vraag, voorzitter. U denkt daarbij niet aan een soort VOED (veiligheid onder een dak), maar aan samenwerking tussen bestaande instellingen die met het zorgnetwerk bezig zijn en dat die bij elkaar moeten klonteren om de hogere veiligheidsgraad te bewerkstelligen?

35

De burgemeester, voorzitter van het college: Het is bijna net zoals bij een brede school. Voor het organiseren van een brede school heb je ook niet een fysiek gebouw nodig, maar het is het organiseren van de samenwerking. Zo moet u dit in eerste instantie ook zien. Het is aan de gemeente wat je erin wilt onderbrengen en wat je wilt afnemen. Wij denken dat het heel dienstig kan zijn om uit te gaan van de krachten die we in Ridderkerk hebben. Wij willen een integrale aanpak. Daarnaast zijn we bezig om nazorg te plegen op de jeugdige ex-delinquenten. Dit zijn zaken die je handig regionaal kunt regelen, als het gaat om het delen van ervaring en kennis. Zo zijn we bezig met het delen van de liaisonfunctionaris die tussen de gemeenten en de penitentiaire jeugdinstantie De Hakkenborg functioneert, om jeugdige delinquenten voor te bereiden op terugkeer in de gemeente. Dit om te voorkomen dat recidive in stand blijft. Dat is op dit moment 80%. Mevrouw Albayrak zit erbovenop om de recidieven

40

45

te doen slinken. Al dit soort zaken komen in dat samenwerkingsverband van het Veiligheidshuis. Wij komen hier nog met u over te spreken.

- 5 Over community safety heeft de heer Onderdelinden gezegd dat iedereen meedoet en dat Ridderkerk dus ook mee moet doen. Het algemeen bestuur van de veiligheidsregio is ervoor gegaan om regiobreed met community safety aan de slag te gaan. In iedere gemeente. Ridderkerk heeft daarop gezegd dat het een goed plan is dat bij onze participatieve wijze van het teruggeven aan inwoners in de gemeente past om een eigen handelingsperspectief te
- 10 geven als het gaat om het organiseren van de eigen veiligheid. Daar hoort community safety bij. Alleen heeft het merendeel van de aangesloten gemeenten bij de veiligheidsregio gezegd dit nu niet te doen vanwege de financiële situatie. Dat vinden wij jammer. Het is echter niet zo dat wij op Ridderkerkse schaal niet blijven nadenken. Wat we kunnen doen, doen we uiteraard. Ik denk dat we er op het gebied van nazorg bij branden vooral goed inzitten. Dus die diensten nemen wij zelf af.
- 15 Ridderkerk is pilotgemeente geworden in het kader van het project "Veiligheid Voorop". Daarbij moet u denken aan hoe de veiligheid, brandweezorg, zo kan worden georganiseerd dat we met minder mensen zorgen dat de aanrijtiden gehandhaafd kunnen blijven. Het denken is niet stilgezet. We moeten het op onze eigen manier regelen.
- 20 De ChristenUnie wees op de bestuurskrachtmonitor. Ook de SGP deed dit. Ik ben het met u eens dat dit een prima mogelijkheid is om aan zelfreflectie te doen, om in gesprek te gaan met onszelf en met de samenleving. Ik geef het woord graag aan wethouder Blesgraaf.

Wethouder Blesgraaf: Voorzitter, ik zal het kort houden.

- 25 De heer Onderdelinden stelde een vraag over de invloed van de kerntakendiscussie op de fusie van Dynamiek en SRS en op het IHP. Met de nieuwe organisatie zullen wij gewoon productafspraken maken op basis van de beleidsgestuurde contractfinanciering. Dat hebben wij ons voorgenomen.
- 30 Het is aan de raad en het college om daarmee om te gaan zoals dat nodig wordt gevonden. Bij het IHP is het natuurlijk anders. Wij hebben daar een verordening voor. We hebben ook een soort van financiële zorgplicht voor het onderhouden van onderwijsgebouwen. Daar zullen wij onze invloed op blijven uitoefenen, behalve op die zaken die daarbuiten vallen. Alles wat buiten de verordening valt, zou onderwerp van de kerntakendiscussie kunnen zijn.
- 35 Over 3Primair. Gevraagd werd of ik dit nader wilde duiden. Ik heb geprobeerd duidelijk te zijn. Het bedrag staat al vanaf 2007 op de begroting. Ik hoop dat we volgend jaar in ieder geval aan de slag kunnen met de bouw van De Reijer.
- 40 Dan over de betaling aan 3Primair. Ik heb aanstaande maandag bestuurlijk overleg. Of ik daarna ook wat weet, kan ik u op dit moment niet vertellen. Zodra ik iets weet, zorg ik ervoor dat de hele raad hiervan op de hoogte wordt gesteld.

- De heer Van Houcke (bij interruptie):** Voorzitter, ik schrik van de woorden van de wethouder. Hij hoopt dat we volgend jaar aan de slag kunnen met de nieuwbouw van De Reijer. Dat vind ik zo voorzichtig geformuleerd. Ik hoor u eigenlijk zeggen dat het wel 2011 zal worden.
- 45

Wethouder Blesgraaf: Het openbaar onderwijs verkeert in dezelfde positie als het christelijk onderwijs. Zij moeten met hun plannen komen.

- 50 **De heer Van Houcke:** U zegt eigenlijk dat elke vertraging die kan optreden, bij 3Primair ligt.

Wethouder Blesgraaf: Dat is zo.

5 De heer Onderdelinden vroeg naar de relatie met Barendrecht. Dit is een reactie op de algemene beschouwing van Leefbaar Ridderkerk. Dit jaar heeft de onderwijsinspectie nog geen school van 3Primair op belangrijke tekortkomingen betrappt. Er zijn wel klachten van ouders. Het betrof een Barendrechtse school. De vraag rees of het college hiervan op de hoogte was.

10 U hebt een vraag gesteld over de combinatiefunctionaris. Wij zijn dit jaar gestart met een combinatiefunctionaris. Hiervoor ontvangen wij subsidie. Na een jaar wordt geëvalueerd of wij hiermee doorgaan. Het betreft functionarissen die in dienst komen van de nieuwe organisatie, SRS/Dynamiek, en op allerlei plaatsen kunnen worden ingezet. Ook bij sportverenigingen. Als u hier meer over wilt weten, wil ik u op een ander moment daar graag
15 over informeren.

Of de situatie bij SV Bolnes zal gaan leiden tot ingrijpen, hoop ik niet. Tot op heden voldoet SV Bolnes aan zijn verplichtingen.

20 **De heer Onderdelinden (bij interruptie):** Dat betekent dat we dus wel inlopen.

Wethouder Blesgraaf: Dat is het geval. Maar tegelijkertijd kan er aan de andere kant zomaar weer iets nieuws naar boven komen. Het is moeizaam.
Dank u wel, voorzitter.

25 **Mevrouw Ripmeester:** Voorzitter, volgens mij mis ik nog een reactie over de vrijwilligerskaart.

30 **Wethouder Blesgraaf:** Dat is zo. Ook de heer Van Houcke vroeg hiernaar. Er is vanuit het college geen enkele weerstand tegen de vrijwilligerskaart. Op dit moment hebben we nog geen inzicht in de kosten die hiermee gemoeid zijn. Als het kostenneutraal is, zijn we er snel uit. Het college zal dit snel onderzoeken.

35 **Mevrouw Ripmeester:** Dank u wel. Dan onderstreept de wethouder het verzoek naar het onderzoek naar de vrijwilligerskaart.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Van den Berg.

40 **Wethouder Van den Berg:** Dank u wel. Ik begin bij de voedselbank. Ik geloof dat ik zichtbaar geïrriteerd was bij de opmerking van mevrouw Nooijen dat ik twee maanden geleden pas bij de voedselbank was geweest. Inmiddels hebben wij het er in de pauze vandaag even over gehad en hebben wij elkaar bijgepraat. Het is in ieder geval zo dat ik heel snel na mijn aantreden bij de voedselbank aanwezig ben geweest. Dat geldt voor de vestiging in Beverwaard waar klanten uit Bolnes komen en klanten uit Ridderkerk. Ik heb wel afgesproken
45 met de organisatie van de voedselbank dat het niet zoveel helpt wanneer ik daar ga zitten. Het zal eerder een belemmering zijn voor mensen. Ze kunnen een gêne voelen als ze mij daar tegenkomen. Er is in elk geval in de afgelopen tijd heel nauw contact geweest. Dat is al zo vanaf het begin van onze nota "Armoedebestrijding".

Terecht is in de discussie naar voren gebracht dat de voedselbank een tijdelijke, private organisatie is voor tijdelijke hulp. Er is regulier contact over geweest. Bij onze rondetafelconferentie als startpunt voor onze nota "Armoedebestrijding" was de voedselbank nadrukkelijk aanwezig en heeft daar ook gesproken. Daarna hebben we contact gehad met de organisatie, onder andere in het Interkerkelijk Diaconaal Beraad. Op ons verzoek zit de voedselbank in het Sociaal Platform. We spreken elkaar ook op verschillende andere plekken.

Het is wel zo dat ik de vrijwilligers pas vorige week voor het eerst heb gesproken. Dit heb ik gedaan op uitdrukkelijk verzoek om ook eens met hen te praten. Het was een heel goed gesprek.

Wekelijks is een ambtenaar van de gemeente aanwezig bij de voedselbank. Dat was tot een halfjaar geleden slechts om de week. Dat is zo om de aanvraagformulieren van de juiste paraaf te voorzien. Het gaat om een eigen aanvraagformulier van de voedselbank, maar daarbij is het nodig dat wij een inkomenstoets doen. Dan gaat de aanvraag naar Rotterdam en daar ligt de beslissing of mensen recht hebben op een pakket.

De heer Onderdelinden (bij interruptie): Voorzitter, kan het dan zo zijn dat de medewerker van de gemeente een-op-een met de mensen van de voedselbank in gesprek kan gaan om een soort traject waar dat mogelijk is aan te gaan? Niet alleen om een formulier in te vullen, maar om een traject aan te gaan met de cliënt.

De voorzitter: Dank u wel, uw vraag is duidelijk. De wethouder.

Wethouder Van den Berg: Ik begon te zeggen dat dit de eerste taak is waarvoor de medewerker aanwezig is, maar de tweede taak betreft de persoonlijke begeleiding van de cliënten. De prioriteit ligt bij mensen die al meer dan een jaar gebruikmaken van de voedselbank. De medewerker zorgt voor doorgeleiding naar de gemeentelijke voorzieningen en andere systemen. Bijvoorbeeld schuldhulpverlening en naar het lokale zorgnetwerk.

Dan nog even de lijn hoe wij tegen de voedselbank aankijken. Dit heb ik ook aan de vrijwilligers uitgelegd. Ik moet bekennen dat het collegeprogramma op dit punt vragen heeft opgeroepen. Alsof wij wilden aangeven dat de voedselbank niet terecht zou zijn. Dat had te maken met onze opmerking dat de voedselbank overbodig zou moeten worden.

Ik heb uitgelegd dat de lijn van de gemeente is dat de voedselbank niet nodig zou moeten zijn. Wij hopen dat de gemeentelijke voorzieningen voldoende zijn om een minimumbestaansniveau te garanderen. Die lijn werd door alle vrijwilligers onderschreven. Er is uitgesproken dat we elkaar nodig hebben om daar te komen. Misschien is er nog wel een tijdelijke voorziening nodig, maar het mag niet zo zijn dat mensen hier structureel van afhankelijk zijn. Daar is het maatjesproject heel belangrijk voor. De voedselbank is daar heel actief in. Intussen zijn zeven vrijwilligers uit Ridderkerk daar actief mee bezig. Niet alle gebruikers van de voedselbank zitten erop te wachten om aan een maatje gekoppeld te worden. Het is wel de weg om mensen naar structurele systemen te leiden.

Mevrouw Nooijen (bij interruptie): Voorzitter, waarschijnlijk is er sprake van miscommunicatie of enige ruis op de lijn. We hebben inderdaad in de afgelopen maanden heel intensief contact gehad met een aantal vrijwilligers, maar ik blijf erbij dat als we de voedselbank overbodig willen maken, we maatregelen moeten nemen. Blijkbaar is dat nu gebeurd. Als de wethouder kan toezeggen dat zij alle mogelijkheden in het kader van het armoedebeleid breed onder de aandacht van de gebruikers van de voedselbank kan brengen

en als zij wil kijken of en zo ja, hoe de formulierenbrigade daarbij ingezet kan worden, dan zijn wij dik tevreden.

5 **Wethouder Van den Berg:** Het eerste deel heb ik toegezegd. De formulierenbrigade vind ik wat ingewikkelder. De formulierenbrigade is een gevolg van de nota "Armoedebestrijding". Er zijn twee doelen: een beter bereik van onze voorzieningen en om werkervaringsplekken op te doen voor mensen in ons uitkeringsbestand.

10 Zij zitten in de hal van het gemeentehuis. Deze plek is bewust gekozen. Zij zouden ook in een spreekkamer kunnen gaan zitten, maar dan zijn ze totaal onzichtbaar en dit is ook vanwege het veiligheidsaspect niet te prefereren. Nu zitten ze in de hal. We kijken nog even naar een ander plekje in de hal, maar ze zullen in de hal blijven, om volkomen transparant hun werk te kunnen doen. Als er behoefte is aan een persoonlijk gesprek, kan altijd gebruikgemaakt worden van een spreekkamer. Er is altijd een back-upfunctie vanuit De Wijzerplaats. Deze link is essentieel. Daarom weet ik niet of het zinvol is om mensen van de formulierenbrigade

15 bij de voedselbank neer te zetten. Uiteraard de link wel. Als men wordt doorverwezen naar de gemeente en men heeft hulp nodig bij het invullen van formulieren, is er ook voor hen ondersteuning. Ik hecht eraan dat mensen die tot brigadier worden opgeleid, niet maar een ochtend in de week worden ingezet. Het is ook voor hen een traject waarin ze geactiveerd worden, dat ze op reguliere tijden aan het werk zijn. Daarom moeten ze tijdens de

20 openingstijden van de balie van het gemeentehuis aanwezig zijn.

Mevrouw Nooijen: Het is duidelijk en ik ben er blij mee. Ik ben ook blij dat u in de hal van het gemeentehuis wil kijken naar een beschuttere plek: zichtbaar, maar toch in de luwte. Nu zitten zij onder de trap en als je de trap afkomt, kijk je degene die het formulier wil invullen recht aan.

25 **Wethouder Van den Berg:** Dank u. Dan schuldhulpverlening. De vraag van het CDA. Wij zien een toeloop naar deze voorziening. Vooralsnog kan dit binnen de reguliere contacten opgevangen worden. Wel zal er in de derde monitor een bijstelling nodig zijn. Deze is waarschijnlijk structureel, want we verwachten niet dat de toeloop in de komende tijd minder zal worden.

30 Wat we hebben gezegd over preventie en inzetten van gelden vanuit het Rijk kan ik u meedelen dat Ridderkerk waarschijnlijk een pilotgemeente wordt. Een van de belemmeringen van mensen om deel te nemen aan schuldhulpverlening is dat zij hun papieren niet op orde hebben. Dat is in het bijzonder een stapel ongeopende enveloppen. Dat is het kenmerk

35 waarom mensen in de schulden terechtkomen. Dit voortraject moet eerst opgelost worden, voordat je succesvol in het traject van schuldhulpverlening terechtkomt. We kijken of we daarin met Daniël den Dekkers afspraken kunnen maken.

40 Uw volgende vraag gaat over het KWIZ-rapport. Het is inderdaad lastig dat ik daarop vooruitliep, omdat het rapport nog niet helemaal klaar is. Ik vond het ook niet goed om er helemaal niets over te zeggen, want het rapport wordt binnenkort verwacht. Ik zal ervoor zorgen dat het rapport dan zo snel mogelijk in de raad besproken kan worden. Op een aantal onderdelen kan ik u vertellen dat het beleid succesvol is geweest. Op een aantal onderdelen niet en daar zullen we het voornamelijk dan over hebben.

45 De voorzitter van het Klantenplatform heeft aangeboden snel met hen om tafel te gaan zitten om te bespreken of de huidige wijze van communicatie wel de juiste wijze is om de doelgroep te bereiken.

- De Wmo. Bij de verordening is reflectie toegezegd. Het lijkt mij goed dat die beschikbaar is op het moment dat we de conferentie houden. Dat zal een aanvulling zijn van de invulling van de prestatievelden zoals we die hebben gebruikt als basis voor de Wmo-nota in 2007. Dat geeft een goede basis voor het gesprek over de prestatievelden en wat nodig is om wellicht andere keuzes te maken. Wij zorgen ervoor dat dit er ligt voordat de conferentie wordt gehouden. Deze toezegging geldt alleen voor dat deel dat de gemeente moet invullen. Ik kan niets toezeggen over dat deel dat door Dynamiek, SRS en andere zorginstellingen moet worden ingevuld.
- 10 Wij zijn met een aantal zorginstellingen bezig met het samenstellen van een Wmo-wijzer. Dat is een mooie koppeling naar het totale plaatje van wat in Ridderkerk aanwezig is en waar mensen recht op hebben.
- 15 Het Dagactiviteitencentrum is genoemd in relatie met bezuinigingen op ondersteunende begeleiding. Het Dagactiviteitencentrum is niet gesloten. Alleen raakt een aantal mensen dat het DAC bezoekt zijn indicatie kwijt. Dat is inderdaad heel vervelend. Het zijn AWBZ-indicaties en dit gaat buiten de gemeente om. Wij worden daar ook niet over geïnformeerd. Wij hebben MEE de nadrukkelijke opdracht gegeven om contact te hebben met de instellingen die met deze bezuinigingen te maken hebben. In het geval van het DAC is dat de Pameijer. Ook de SWOR komt verschillende mensen tegen die vragen hebben over hun indicatie. Zij krijgen in de meeste gevallen een ingewikkelde brief waaruit ze zelf de conclusie trekken dat hun indicatie doorloopt of niet. MEE wordt daarmee in positie gebracht en wij hebben daarover nadrukkelijk gesprekken met hen.
- 20 In een raadsinformatiebrief van twee maanden geleden hebben wij u geïnformeerd over de gemaakte afspraken. Er is op dit moment niet meer nieuws te melden. Ik wil wel met u in de commissie hierover verder spreken. Daar zijn ook andere organisaties voor nodig, voornamelijk ABWZ-gerelateerde organisaties.
- 25 U hebt opmerkingen gemaakt over de alcoholmotie. Ik wil de reactie van het college, waarom wij een knip doen, toelichten. Wij stellen voor om naar aanleiding van de gesprekken die dit jaar hebben plaatsgevonden, in het eerste kwartaal te kijken naar dat wat nodig is voor het vervolg. Wij willen de stand van zaken graag in de raad delen en bespreken wat nodig is voor het vervolg. De prioriteit van de verantwoordelijkheid ligt bij de ouders en de jonge gebruikers zelf. Dan willen wij het vervolg met u bespreken. Dat kan absolute handhaving zijn. Het college is daar niet zeker van.
- 30 De discussie ging ook over het maken van regionale afspraken. Dat is absoluut het geval. U moet alleen niet de illusie hebben dat als we de leeftijdsgrens ophogen, het probleem op welke manier dan ook ontlopen wordt. Op een van de avonden die we gehad hebben met ouders van leerlingen op de basisschool vertelde iemand dat een vrouw bij Albert Heijn twee kratten bier kocht en deze buiten weer afrekende met een paar jongeren van veertien jaar. Dat gebeurt nu en zal straks ook gebeuren. Wij willen het bredere debat nog even afwachten. Dat was het, voorzitter.
- 35
- 40
- 45 **Mevrouw Nooijen:** Voorzitter, ik had nog een vraag gesteld over de pilot om uitkeringsgerechtigden in te zetten bij verenigingswerk en hoe de clubs hierover geïnformeerd worden.

Wethouder Van den Berg: Die vraag kan ik niet zomaar beantwoorden. De pilot waar we nu over gesproken hebben, betreft de WSW en groenonderhoud. De pilot waar u over spreekt, ken ik niet. Ik wil daar wel navraag naar doen.

5 **De voorzitter:** Dank u wel. Dames en heren, wij zijn toe aan de pauze. Om 19.30 uur is een overleg met de werkgroep Kas in kamer 103. Ik zie u om 20.00 uur weer terug in deze zaal.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, waarom willen wij dat? Wij hebben overlegd. Wij zijn eruit. Dat betekent dat de ambtenaren nog even overleg voeren met het college. Daar
10 hebben wij nog niets van gehoord.

De voorzitter: Dan zit ik even op een verkeerd spoor. Dan is het advies van de ambtenaren om nog even met de werkgroep Kas te overleggen. Wilt u dat advies aanvaarden?

15 **De heer Onderdelinden:** Ja. Dat is een mededeling. Dat kan om 19.45 uur.

De voorzitter: 19.45 uur in kamer 103.

[Schorsing]

20

20.00 uur heropening van de vergadering

De voorzitter: Dames en heren, goedenavond. Ik stel voor dat we de vergadering voortzetten. Inmiddels is ook de heer Van Pelt van de SGP-fractie in ons midden. Hartelijk
welkom.

25 Er zijn nog twee collegeleden die een tweede termijn willen uitspreken en ik geef wethouder Den Boef daarvoor het eerste woord.

Wethouder Den Boef: Dank u wel, voorzitter. De woningbouwopgave. Er zijn vragen gesteld over de getallen van 65.000 en 25.000. Het is de bedoeling dat 25.000 woningen verminderd
30 worden op 65.000 woningen. Dit betekent dat er 25.000 herstructureringswoningen zullen zijn op het totaal van 65.000.

U sprak uw zorgen uit of dit een verstandig getal is in deze tijden van crisis. De commissie Wonen van de stadsregio heeft diezelfde zorg uitgesproken naar het dagelijks bestuur van de stadsregio. Het Rijk houdt in eerste instantie vast aan de opgave van 65.000 woningen
35 voor de periode 2010-2020.

Ik heb ook aangegeven dat als er een discrepantie ontstaat tussen ons woonwensenonderzoek en tussen de opgave die wij van de regio meekrijgen, er overleg plaatsvindt. De heer Van Houcke vroeg zich af of die discrepantie bestaat. Dat is nog
40 helemaal niet zeker, maar door een van de fracties is gevraagd welke situatie dan ontstaat. Het is de situatie van overleg. Ik ga er niet bij voorbaat van uit dat er discrepantie ontstaat.

De heer Onderdelinden (bij interruptie): Voorzitter, is er al een conceptverdeling bekend? Los van het woonwensenonderzoek? Wij zien dit overigens niet los van elkaar.

45 **Wethouder Den Boef:** Er is nog geen conceptverdeling bekend. Net zoals wij, hebben veel regiogemeenten hun handen vol om de opgave in te vullen. Daar is ruimte voor tot 1 januari 2011. Komend jaar gaan we naar de verdeling kijken en welke wens waar wordt ingewilligd.

De heer Onderdelinden: Ik weet dat de aantallen zelfs al voor de crisis, voor 1 oktober 2008, vastgesteld zijn. Het kan toch niet zo zijn dat de crisis van geen enkele invloed is op de aantallen? De hele woonmarkt kreunt en steunt.

5 **Wethouder Den Boef:** Dit is een goede vraag voor de commissie Wonen van de stadsregio. Die vraag wordt zeker gesteld.

Voorzitter, een ander onderwerp over woningbouw is de woningbouwlocatie Oostendam. In het bijzonder is gevraagd naar het opnemen van deze locatie in de nota
10 "Woningbouwlocaties". Daarna is deze woningbouwlocatie opgenomen in het
wijkontwikkelingsprogramma van Rijsoord. Op grond daarvan heeft het college in een
intentieverklaring met een ontwikkelaar afgesproken, waarbij de ontwikkelaar heeft
aangegeven daar op eigen kracht aan de slag te zullen gaan om de ontwikkeling vorm te
15 geven. Ik bedoel daarmee dat de ontwikkelaar met de omwonenden in overleg zal gaan en
zich zal inspannen voor grondverwerving.

De heer Van Houcke (bij interruptie): Voorzitter, in mijn herinnering is afgesproken dat voor
elk project dat aan de orde zou komen, een voorstel aan de raad zou worden gestuurd. Daar
20 hoor ik de wethouder niet over. Ik meen dat de wethouder van mening is dat het op basis van
het wijkontwikkelingsplan mogelijk is om daar aan de slag te gaan. Ik denk dat dat bezijden
de waarheid is.

De heer Smit: Voorzitter, ik denk dat de heer Van Houcke bediend gaat worden bij de
wijziging van het bestemmingsplan.
25

Wethouder Den Boef: Dat is het moment waarop wij uitgebreid met u in gesprek komen. Er
zal ook goed gekeken worden naar de ontsluiting.

De heer Van Houcke: Ik denk dat de heer Smit geen gelijk heeft. Ik denk dat wij een andere
30 afspraak hadden. Dit dreigt tussen wal en schip te komen. Als er een nieuw voorstel komt,
denk ik dat we daarover praten. Het bestemmingsplan is een ander verhaal. Dat is het
sluitstuk.

De heer Onderdelinden: Het bestemmingsplan dat we hebben afgesproken is een
35 uitvoering van het bestuursbesluit. Daar wijken we niet meer op af. Dat hebben we
afgesproken. Met andere woorden: we zitten op hetzelfde spoor.

De heer Hitzert: Mijnheer Onderdelinden, volgens mij hebben we wat woningbouw betreft al
een visie bepaald.
40 Wat wordt er gebouwd en hebben we daar invloed op? Dat is mijn vraag aan de wethouder.

De heer Japenga: De vraag is of we een visie hebben vastgesteld of een besluit hebben
genomen over het bouwen van een aantal woningen op die locatie. Is het impliciet of expliciet
besloten in het wijkontwikkelingsprogramma? Dat is niet helemaal helder.
45 Onze fractie heeft gevraagd om die heroverweging, gezien allerlei andere factoren.

Wethouder Den Boef: Voorzitter, dit heeft te maken met een vastgesteld
wijkontwikkelingsplan. Deze woningbouwlocatie staat daar uitgebreid in genoemd, met een
wensenlijstje. Ik verwijs u daarvoor naar bladzijde 41. Op basis daarvan gaan we in overleg.
50 De ontwikkelaar heeft aangegeven dat hij zo veel mogelijk op eigen kracht, in overleg met de

omgeving, aan de gang wil. Uiteraard krijgt hij daar de ruimte voor. Dit is in lijn met het wijkontwikkelingsplan. Er is een moment waarop ik bij u terugkom, en dat is in het kader van de procedures van het bestemmingsplan.

5 **De heer Van Houcke:** Voorzitter, om het helder te krijgen. De wethouder zegt eigenlijk dat hij het wijkontwikkelingsplan ter vaststelling aan de raad heeft aangeboden en dat de raad het heeft vastgesteld en besloten. Ik herinner mij ook de opmerking van de heer Van den Berg destijds. Hij was toen fractielid van de PvdA. Hij deed toen een voorstel dat bij elk van de
10 projecten die in het woningbouwprogramma 2002-2003 stonden, zou worden aangegeven welk percentage woningen beschikbaar zou zijn voor starters, minima en anderen. Als de wethouder zegt dat het daarin stond, heb ik niet meer zoveel in te brengen. Als dat niet zo is, wil ik dat op een later tijdstip graag van hem horen.

15 **Wethouder Den Boef:** De uitwerking zal nog verder plaatsvinden. Bij het laatste wijkbezoek heeft de wijk mij gevraagd om op te schieten. Men wil de plannen inzien. De plannen zijn nog niet concreet genoeg. Zodra dat zo is, kom ik bij u terug. Dan gaan we de procedure volgen. Het college voelt ruimte om een standpunt in te nemen.

20 **De heer Van Houcke:** Uiteraard, u bestuurt. Wij niet. Maar tegelijkertijd willen wij zeker weten dat in het verleden gemaakte afspraken, namelijk de kaders waarbinnen u opereert, ook naar ons toekomen. Dat hebt u toegezegd. Dus ik ben tevreden.

25 **Wethouder Den Boef:** Voorzitter, de kaders staan in het wijkontwikkelingsplan, op pagina 41. Nu we het toch over woningbouwlocaties hebben, wil ik aan u kwijt dat we met de locatie Van Pelt al veel verder zijn. We hebben dat ook vastgesteld in een bestemmingsplan. De PvdA-fractie had aanvankelijk wat moeite met de aanloop naar de ontwikkeling van dit terrein. Uiteindelijk hebben we het bestemmingsplan vastgesteld. We hebben daarin verwachtingen
30 gewekt. Ik denk dat het nu niet opportuun is om te zeggen dat we iets anders willen. Onder invloed van de crisis loopt het daar matig tot slecht. We hopen en verwachten dat het binnenkort beter gaat. Er komt wellicht een moment waarop we nog eens een afweging moeten maken. Daar is het nu, met alle verwachtingen van de kopers, naar mijn idee nog veel te vroeg voor.

35 **Mevrouw Ripmeester:** Als u maar terugkomt voordat het te laat is.

40 **Wethouder Den Boef:** Een bestemmingsplan duurt tien jaar. Dan hebben we het gehad over het speelbos Reijerpark. Op dit moment doen wij onze uiterste best om het speelbos in het Waalbos vorm te geven. Als de raad ook een speelbos in het Reijerpark wil, wacht ik het initiatief van de raad af. Daar hangt wel een prijskaartje aan en dat zal op dit moment een moeilijke hobbel worden.

45 **De heer Van Houcke:** Dan wil ik uw geheugen nog even opfrissen. Waarschijnlijk bent u vergeten dat er vorig jaar een motie is ingediend en aangenomen, waarin gevraagd wordt om een onderzoek te doen naar de mogelijkheden van een speelbos in het Oosterpark of het Reijerpark.

Wethouder Den Boef: Dan was er nog een vraag over het Woonkeur. Ik kan u vertellen dat we over bouwen volgens het Woonkeur druk in overleg zijn met Woonvisie om te kijken hoe

we daar stappen in kunnen zetten. Dat overleg verloopt op een goede manier. We zijn er nog niet helemaal uit, maar er wordt hard aan gewerkt.

Mevrouw Ripmeester: Wanneer denkt u dat u eruit bent en ons daarover kunt informeren?

5

Wethouder Den Boef: Ik verwacht dat begin volgend jaar duidelijk is of wij volgens Woonkeur verder kunnen.

10 Dan het speelbos. Ik moet inderdaad eerlijk zeggen dat ik mijn handen vol gehad heb aan het realiseren van het speelbos in het Waalbos, dat ik wellicht te weinig aandacht heb geschonken aan uw verzoek om een onderzoek te doen naar mogelijkheden van een speelbos in het Reijerpark of Oosterpark. Ik zal dat alsnog onderzoeken. Ik moet zeggen dat ik het hele Reijerpark al een soort speelbos vind. Maar goed, dat terzijde. U moet mij goed begrijpen, ik bagatelliseer het niet. Ik zou ook graag op veel plaatsen een speelbos willen aanleggen. Maar er hangt een forse prijs aan.

15

20 Dan Nieuw Reijerwaard. Vanmorgen heb ik al aangegeven dat er inderdaad ontwikkelingen zijn. Dat de provincie in de concepttekst die nu voorligt klip-en-klaar aangeeft dat Bolnes-Zuid uit de provinciale structuurvisie gehouden wordt. Mevrouw Ripmeester wees op een ander punt, namelijk de agrologistieke kant. Ook in deze concepttekst staat de tekst opgenomen dat Reijerwaard bestemd is voor vestiging van arbeidsintensieve agrologistieke en aanverwante bedrijvigheid. Pas dan komt het woordje primair aangewezen voor agrologistieke cluster. Dus ook daar is nog meer recht gedaan aan het amendement. Het zijn conceptteksten. Ik zal er volgende week bij het bestuurlijk overleg scherp op toezien dat die in de overeenkomst overeind blijven. Als dat het geval is, is het college bereid om de overeenkomst te tekenen.

25

Mevrouw Ripmeester (bij interruptie): Dank u wel dat u het onderwerp Nieuw Reijerwaard aansnijdt. Ik had uit een aantal telefoongesprekken begrepen dat het college voornemens was om de overeenkomst te ondertekenen. U leest een concepttekst voor, maar dat gaat me te snel. Ik stel voor om ze voor de commissie Samen Leven te agenderen in plaats van dat nu in de begrotingsraad mee te nemen.

30

Wethouder Den Boef: Het onderwerp staat al op de agenda. Ik kan u ook melden dat dinsdagavond voor de provincie de concepttekst een mindere conceptstatus zal hebben. We kunnen in de commissie van dinsdagavond dan ook de tekst zoals die in het bestuurlijk overleg van volgende week donderdag zal worden voorgelegd, bespreken. Voorzitter, daarmee heb ik mijn punten gehad.

35

De voorzitter: Dank u zeer. Wethouder De Koning.

40

Wethouder De Koning: Voorzitter, er liggen drie onderwerpen bij mij. De TramPlus, waarover de heer Japenga van mij wil horen dat er een schriftelijke versie ...

45

Mevrouw Ripmeester (bij interruptie): Voorzitter, ik mis van wethouder Den Boef nog een reactie over het loslaten van de MGE-voorwaarden bij startersleningen.

Wethouder Den Boef: Daar wil ik mij even op voorbereiden, want dat is iets waar ik even in moet duiken. Ik stel voor om dit in de commissie van dinsdagavond te bespreken.

50

De voorzitter: Akkoord. Wethouder De Koning.

Wethouder De Koning: De TramPlus. De heer Japenga vraagt een schriftelijke opgave van de tijdlijn, besluiten en ontwerpen. Dat gaan we doen.

5 Naar de heer Onderdelinden wil ik reageren over het gezondheidscentrum Slikkerveen. Er zijn tekeningen. De besprekingen en voorbereidingen zijn in een vergevorderd stadium. Ik verwacht dat er in Slikkerveen-Zuidoost een gezondheidscentrum gaat komen. In dit centrum op een centrale plek zal een aantal medici samen gaan werken. Dit lijkt mij voor Slikkerveen een aanwinst.

10 Verkeersveiligheid. Mevrouw Ripmeester stelde nog een vraag over de belangen. Zij gaf aan dat het over alle belangen gaat en niet alleen over deelbelangen. Ik heb in mijn eerste termijn geprobeerd duidelijk te maken dat we met een aantal belangen te maken hebben. Voor ons geldt dat het verkeersveiligheidsbelang voor alle andere belangen gaan. Daarmee wil ik niet zeggen dat alle andere belangen weggepoetst zijn. We proberen die daar zo veel mogelijk in te betrekken. Maar leidend is de verkeersveiligheid.

15 **Mevrouw Ripmeester:** Ik ben blij dat u zoveel waarde hecht aan verkeersveiligheid en dit integraal wil bezien. Ik was even bang dat we dit in het kader van de tram gingen verliezen in de mist. De coalitie heeft zich op dit belangrijke punt gevonden. Dat wilde ik even helder houden.

20 **Wethouder De Koning:** Dat klopt. Ik heb vanmorgen aangegeven dat we met bewonersgroepen in overleg gaan over de ontwerpen voor de tracés. Dat hebben we gedaan voor het tracé tot het centrum en we gaan dat ook doen voor het tracé vanaf het centrum. Daarin is uiteraard plaats voor alle belangen, niet alleen verkeersstatistisch, maar ook voor gevoelens.

25 **Mevrouw Ripmeester:** Verkeersveiligheid was lange tijd ook de oorzaak waarom er niets gebeurde op het Dillenburgplein of de Noordstraat omdat het dus verkeersveilig was. Het is maar een beperkt begrip.

30 **Wethouder De Koning:** Wat het Dillenburgplein betreft wordt u bediend. In samenwerking met het wijkoverleg is daarvoor een plan gemaakt. Een deel daarvan wordt nog dit jaar uitgevoerd. Dan kom ik aan de financiële kant van de zaak. Voordat ik inga op de amendementen waarover het college zijn standpunt al kenbaar heeft gemaakt, reageer ik even naar de heer Van der Spoel. Hij is van mening dat we het waterschap moeten aanspreken over de verhoging van zijn heffingen. Vandaag staat in de krant dat de waterschappen hun heffingen volgend jaar met 7% zullen verhogen. U kunt zich voorstellen dat wij in ons reguliere overleg met het waterschap hierover nog de nodige opmerkingen zullen maken. Hoewel het waterschap natuurlijk autonoom hierin is.

35
40 Dan de amendementen en in het bijzonder het amendement ...

45 **Mevrouw Ripmeester (bij interruptie):** Voorzitter, in hetzelfde artikel stond ook dat het waterschap € 150 miljoen heeft bezuinigd op een begroting van € 270 miljoen.

50 **Wethouder De Koning:** Oké. Dan het amendement over de kerntakendiscussie. Er is overleg geweest met de werkgroep Kas. Er is min of meer een afspraak gemaakt dat het amendement, de bezuinigingen, zich zou toespitsen op het jaar 2010 en niet op 2011 en volgende jaren. Daar hoort de financiële vertaling bij dat je dan gebruikmakend van het feit dat je wel het gat dat daardoor in 2010 ontstaat, dekt door een stukje vrije reserve.

Dit ligt dus voor. Ik begrijp ook dat er in de raad zekere consensus over is. Toch heeft het college de vrijmoedigheid om daar nog eens een andere variant naast te leggen. Het college heeft daarbij gekeken naar de kop van het amendement: 'Eerst kerntakendiscussie, dan pas bezuinigen'.

5 Als je dit letterlijk neemt, zou u alle zaken, ook die in uw amendement worden genoemd, waar de kerntakendiscussie straks op gaat voorzien niet in de bezuinigingen moeten meenemen. Dan zou u volgens de kop van uw amendement correct handelen.

De heer Vroegindeweyj (bij interruptie): Stelt u een andere titel voor het amendement voor?

10

Wethouder De Koning: Ik wil even mijn verhaal afmaken, er zit een opbouwende lijn in. Het college heeft naar de lijst van voorgestelde bezuinigingen gekeken en een splitsing aangebracht in de zaken die bij de kerntakendiscussie thuishoren en welke niet. Als we de bedragen optellen die daarbij horen, komen we voor 2010 uit op ongeveer € 165.000,-. Dat
15 betreft zaken die niet bij de kerntakendiscussie thuishoren. De onderwerpen bij de bezuinigingen die binnen de kerntakendiscussie horen, halen we dan uit het amendement. Daar hoeft nu niet op bezuinigd te worden, dan hebben we de discussie zuiver. Als we dat doorrekenen zoals we zojuist hebben gedaan, en zoals ook in de werkgroep KAS is besproken, krijgen we een andere financiële uitkomst. Naar ons gevoel doet u dan recht aan
20 het feit dat alle kerntakenzaken niet in de bezuinigingsfeer worden betrokken. Dat is financieel mogelijk. Je hoeft dan minder uit de reserves te halen. Dan houden we in 2010 een bepaald bedrag over. Je hebt dan in 2011 nog steeds een tekort. Maar de verhouding tussen die bedragen is dan minder en u hebt de kerntakendiscussie zuiver.

20

25

Wat ik zou willen vragen is om een blik te werpen op de uitgewerkte zaken, die straks aan u uitgereikt worden. Dit is een alternatief voor dat wat zojuist is besproken. Zoals gezegd, doet dit alternatief naar onze mening meer recht aan uw amendement. Zover willen wij dan met u meedenken. Hoewel het college van mening is dat het hele amendement eigenlijk ontraden zou moeten worden. Voorzitter, ik stel voor dat we dit zo meteen uitdelen.

30

Dan het amendement over de lokale heffingen. U hebt in de werkgroep KAS gehoord dat de bedragen iets anders liggen dan vanmiddag is gezegd. Ik betrek daarbij ook het mondelinge amendement van de heer Onderdelinden, dat spreekt over 0%. Als u dat er even bij pakt, zou het zo zijn: 0% ozb, 0% rioolbelasting, 0% verhoging afvalstoffenheffing. Dat is volgens mij het voorstel van de heer Onderdelinden.

35

De heer Onderdelinden (bij interruptie): Dat klopt niet, voorzitter. Het is een kopie van amendement 85. Een kopie betekent dat het over het saldo, vetgedrukt en onderstreept, gaat. Het saldo van alle lasten.

40

Dat betekent dat de woonlasten niet omhooggaan en niet omlaag. Ze blijven nul. De hele dag is al gecommuniceerd dat het daarover gaat. Ook door de heer Pors.

Wethouder De Koning: Precies. Het is u bekend dat de berekening berust op interpretatieverschillen. Daar zit een bepaalde afwijking in waardoor er een hele andere situatie is ontstaan. Daar wilde ik met u naartoe.

45

De heer Pors (bij interruptie): Volgens mij moet ik ook dat corrigeren. In de werkgroep KAS is aan de orde geweest dat er geen interpretatieverschillen zijn tussen dat wat we eerder hebben meegekregen en dat wat we vandaag hebben besproken.

Wethouder De Koning: Ik heb niet uitgesproken wie een interpretatieverschil heeft. Alleen maar dat er sprake is van een interpretatieverschil.

Als je ervoor kiest om alle tarieven op 0% te laten staan, komt dit er in feite op neer dat de afvalstoffenheffing ten opzichte van het voorstel van het college teruggaat naar nul. Dat betekent dat je de afvalstoffenheffing moet gaan vertalen in een bedrag dat het oplevert. Die vertaling komt neer op ongeveer € 160.000,-. Als je dat gedaan hebt, kun je de afvalstoffenheffing niet meer verhogen, want het is bestaand beleid dat de uitgaven van de afvalstoffenheffing overeenstemmen met de inkomsten. Het tarief is met een egalisereserve, maar die zit hier niet in, in overeenstemming met de uitgave.

10 Dat betekent dat je het zou moeten verwerken in een verhoging van de ozb. De ozb zou dan ongeveer met 2,7% gaan stijgen. Dat zijn de cijfers.

De afvalstoffenheffing wordt opgebracht door alle mensen die afval produceren. Dat zijn zo'n beetje alle Ridderkerkers. Zou je hem omslaan naar € 160.000,- van afvalstoffenheffing naar ozb, bereik je een bepaalde doelgroep niet en een andere wel. De doelgroep voor de ozb is een andere dan de doelgroep voor de afvalstoffenheffing.

15 Indirect krijgen de huurders daar ook mee te maken, want zij betalen geen ozb meer, maar huiseigenaren en bedrijven zijn degenen die dit moeten gaan opbrengen. We spreken dus een andere doelgroep aan dan oorspronkelijk.

20 **De heer Pors:** Volgens mij wordt het nu mistiger dan nodig. Ik onderschrijf de opmerking van de heer Onderdelinden, dat het gaat over het saldo van deze drie posten bij elkaar.

Daar hebben we het voortdurend over gehad toen we spraken over de verhoging van 1%. We hebben ons drommels goed gerealiseerd dat dat zou leiden tot een verhoging van de ozb. Als het gaat om de doelgroepen die we daarmee bereiken, benadruk ik dat we heel bewust in het amendement hebben genoteerd dat hier recht wordt gedaan aan het principe dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen.

Wethouder De Koning: Het college heeft zijn mening weergegeven. Het is aan de raad om een oordeel te geven.

30 Dan ben ik aan het einde van mijn betoog. Er worden nu rekenkundige staatjes uitgereikt aan de raad. Ik vraag aan de raad om hier kennis van te nemen en daar het beste mee te doen wat mogelijk is.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, is het dan slim om de stukken die ik toevallig één seconde voordat de vergadering begon onder ogen kreeg als voorzitter van de werkgroep KAS, even tot ons te nemen? In min of meer hetzelfde overleg als eerder. We waren eruit. Maar ik stel voor dat we de tweede opstelling, die meer recht doet aan het amendement, dan toch even onder ogen zien en de vergadering tien minuten te schorsen om met dezelfde groep te overleggen.

40 **De voorzitter:** Ik denk dat dat goed is. We hebben daar ook tijd voor. Ik schors de vergadering tot 20.45 uur.

45 *[Schorsing]*

Heropening van de vergadering

De voorzitter: Dames en heren, de heer Onderdelinden heeft de schorsing aangevraagd. Hij krijgt de gelegenheid om de oogst van het overleg te presenteren.

De heer Onderdelinden: Die oogst is er. Dank aan de wethouder. Ook aan het ambtelijk apparaat voor zijn bijstand. Het was goed. Het ging wethouder De Koning inderdaad over een aantal zaken die losstaan van de kerntakendiscussie. Dat zou je kunnen zeggen. Het was lastig om dat even in vijf minuten af te werken.

5 Wij willen om moverende reden blijven bij het voorliggende amendement. Dat betekent dat we op een tekort uitkomen van €73.500,-. Dat wordt gedekt uit de vrije reserve. Dat betekent dat autonome ontwikkelingen die wethouder De Koning schetste, gewoon doorgaan en dat die een positieve invloed zullen hebben op de jaarrekening van 2010. Dat is positief. Dat betekent dat daardoor een overschotje zou kunnen ontstaan. Daarom persisteren wij bij het
10 eerdere amendement.

De voorzitter: Mag ik u nog iets vragen over uw opmerking over de onttrekking aan de vrije reserve? Spreekt u over een bedrag van €73.500,- of over €75.000,-?

15 **De heer Onderdelinden:** Wij spreken over €73.500,- conform het stuk dat wij zojuist uitgereikt kregen.

De voorzitter: Dank u zeer. Daar zijn geen vragen meer over. Er is ook geen sprake van een derde termijn. Ik ga over naar het volgende agendapunt: stemming over de moties en
20 amendementen. Ik wil met u een rondje maken over het intrekken en handhaven van de moties. Ik ga ze stuk voor stuk af, dan kunt u als u dat wilt een stemverklaring afgeven.

De heer Los (bij interruptie): Voorzitter, wij hebben denk ik voordat we gaan stemmen over de amendementen en moties, nog een kleine schorsing nodig. Zou dat kunnen? Het gaat om
25 vijf minuten.

De voorzitter: U denkt dat u nog even iets bijzonders kunt doen? Dan schors ik de vergadering voor vijf minuten.

30 *[Schorsing]*

Heropening van de vergadering

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de amendementen. Ik stel voor om ze stuk voor stuk, maar wel helemaal af te handelen.

35 Amendement 85, aanpassing ozb. Wordt dat gehandhaafd? Dat is het geval. Zijn er stemverklaringen?

De heer Van der Spoel: Voorzitter, zoals we in onze termijn hebben aangegeven, wordt er
40 telkens een beroep gedaan op de middengroep. In goede en in slechte tijden. Nu vinden wij dat deze groep ontzien moet worden. Door dit voorstel wordt slechts een aantal groepen bediend. Zoals we hebben aangegeven, moet je keuzes durven maken. De VVD maakt de keuze. Door dit amendement aan te nemen schuif je dingen voor je uit. Wij staan in de realiteit. Wij geloven niet in de Fabeltjeskrant van meneer De Uil van 'dat zien we morgen dan
45 wel weer'.

De heer Smit: Voorzitter, de SGP steunt dit amendement ook niet. De reden daarvoor is dat wij vinden dat de batenkant het resultaat moet zijn van de kerntakendiscussie.

50 **De voorzitter:** Dank u wel. Wenst u hoofdelijke stemming of bij handopsteking?

Willen fracties die voor zijn hun hand opsteken?
PvdA, ChristenUnie, Lokaal Sociaal, D66/GroenLinks.

De griffier: Voor 12, tegen 16. Het amendement is verworpen.

5

De voorzitter: Dan het mondeling amendement van het CDA, nummer 89. Zijn er stemverklaringen?

De heer Van der Spoel: Om eerdere redenen genoemd, zal de VVD tegenstemmen.

10

Mevrouw Ripmeester: Juist na de opmerking van de wethouder dat niet andere groepen getroffen worden, zijn wij voor het amendement.

De heer Smit: Voor ons geldt ook dezelfde stemverklaring als bij het vorige amendement .

15

De voorzitter: Mag ik de handen zien van de fractievoorzitters die voor zijn?
Dat zijn ChristenUnie, PvdA, Lokaal Sociaal, Leefbaar Ridderkerk, D66/GroenLinks en het CDA.

20

De griffier: Voor het amendement zijn 19 stemmen en tegen 9 stemmen. Daarmee is amendement 89 aangenomen.

De voorzitter: Amendement 89 is aangenomen.

25

Dan ga ik naar amendement 86: Eerst kerntakendiscussie, dan bezuinigen. Wordt het gehandhaafd? Dat is het geval. Stemverklaringen?

De heer Van der Spoel: Voorzitter, ik verwijs nogmaals naar de stemverklaring die wij bij de vorige amendementen hebben afgelegd.

30

De voorzitter: Mag ik handen zien van de fracties die voor zijn?
Dat zijn CDA, D66/GroenLinks, SGP, de PvdA, LS en Leefbaar Ridderkerk.

De griffier: Voor zijn 22 en tegen 6 stemmen. Daarmee is het amendement aangenomen.

35

De voorzitter: Het amendement is aangenomen.
Amendement 87 over de buurtbus. Wordt dit gehandhaafd? Dat is het geval.
Stemverklaringen?

40

Mevrouw Ripmeester: Dit amendement was een verrassing. Wij weten niets van de evaluatie van september 2009. Het illustreert wel weer hoe makkelijk buslijnen verdwijnen. Nu gaat het om lijn 189 en dat moet dan weer opgevangen worden door vrijwilligers. Nu wordt de route van de buurtbus weer aangepast, en dit keer naar Barendrecht. Mogelijk gaan ze zelfs rijden met een Qbuzz. Ridderkerk subsidieert dus een pilot van Qbuzz. Qbuzz rijdt niet gratis en werkt niet met vrijwilligers. Hoe betrouwbaar is deze pilot? Desalniettemin is het openbaar vervoer vanuit Rijsoord enorm belangrijk. De aansluitingen met de andere kernen willen wij ondersteunen.

45

Ooit heeft de PvdA zich hard gemaakt voor de buurtbus en daarom laten wij dit nu niet vallen. Wij vinden wel dat dit het laatste jaar is waarin ze maar eens moeten laten zien dat ze zichzelf kunnen bedruipen.

50

De heer Van der Spoel: Voorzitter, vorig jaar hebben we aangenomen dat er nog voor een jaar subsidie zou worden verstrekt en dat gekeken zou worden naar alternatieven. Als we graag gratis openbaar vervoer willen, dan willen we dat graag breder en niet slechts voor één groep. Vandaar dat de VVD-fractie tegen dit voorstel zal stemmen.

5

De heer Japenga: Voorzitter, wij willen dit voorstel ook steunen. Op dit moment is er nog geen goed alternatief.

De voorzitter: Dank u zeer. Ik breng dit in stemming.

10

De heer Los: Ik wil mij onthouden van stemming.

De voorzitter: Dat geldt niet voor de overige fractieleden? Dat is het geval.

De griffier: Alleen de VVD is tegen dit amendement. Er zijn 24 stemmen voor en 3 tegen. Het amendement is aangenomen.

15

De voorzitter: Dan amendement 88. Wordt dit gehandhaafd? Dat is het geval. Stemverklaringen?

20

De heer van der Spoel: Voorzitter, naar ik begrepen heb is dit amendement overgenomen door het college. Wij willen nog eens benadrukken dat het dan wel binnen de bestaande financiële middelen gerealiseerd moet worden. Met die kanttekening gaan wij akkoord met het voorstel.

25

De heer Van Houcke: Voorzitter, ik ben lange tijd opgetrokken met mevrouw Ripmeester over veiligheid en speelruimte voor kinderen. Ik stem voor, maar ik denk dat het toch een klein amendement in het geheel is. In die zin wil ik mijn twijfel uitspreken.

30

De voorzitter: Dank u wel. Mag ik de handen zien van de fracties die voor zijn? Dat is unaniem.

De moties.

Motie 159 over alcoholgebruik bij jongeren. Wordt zij gehandhaafd? Dat is het geval.

35

Stemverklaringen? De heer Van Houcke.

De heer Van Houcke: Voorzitter, ik zal tegenstemmen. Ik vind de manier waarop dit gevat is erg repressief. Het geeft sterk een uitdrukking aan het idee dat als je maar veel verbiedt en gebiedt, het vanzelf goed komt. Laat er geen misverstanden ontstaan bij de heer Japenga dat ik een ander idee heb over alcoholmisbruik, maar ik zal toch tegenstemmen.

40

De heer Japenga: Voorzitter, vanmiddag is door het college aangegeven dat er een aanpassing voorgesteld zou worden. Daarvan willen wij zeggen dat dit een goede aanpassing is.

45

De voorzitter: Dank u wel. De afweging wordt in de startnotitie gemaakt.

De heer Onderdelinden: Dat zou kunnen inhouden dat de heer Van Houcke zich moet beraden.

50

De heer Van Houcke: Dat zou mogelijk kunnen zijn.

De voorzitter: Mevrouw Nooijen.

5 **Mevrouw Nooijen:** Zoals we vanmiddag hebben aangegeven, willen wij dat de omliggende gemeenten daarbij betrokken worden, anders heeft het geen zin.

10 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, de VVD zal tegen dit voorstel stemmen. Wij vinden dit onder betutteling vallen. Ook ouders hebben een verantwoordelijkheid hierin. Met Rotterdam dichtbij, is het een utopie om hier handen en voeten aan te geven. Wij zijn tegen dit voorstel.

15 **Mevrouw Ripmeester:** Voorzitter, wij zijn tegen het voorstel zoals het er nu ligt. Er wordt alleen gesproken over jongeren, terwijl uit de GGz-cijfers blijkt dat ook veel ouderen in Ridderkerk drinken. Daarnaast leren ervaringen in Noorwegen dat repressie ook een grotere mate van aantrekkingskracht heeft. We zijn niet zonder meer voor dit voorstel.

20 **De voorzitter:** Dank u zeer. Ik breng het voorstel in stemming. Mag ik de handen zien van de fracties die voor zijn?
Ik zie Leefbaar Ridderkerk, SGP, CDA, Lokaal Sociaal en de ChristenUnie.

De griffier: Dat zijn 18 stemmen voor en 10 stemmen tegen. De motie is aangenomen.

25 **De voorzitter:** Motie 160 over het strategisch investeringsbudget. Wordt de motie gehandhaafd? Dat is het geval. Stemverklaringen?

De heer Van der Spoel: Voorzitter, er ligt een notitie voor waarin keuzes te maken zijn. Wij vinden deze motie overbodig en zullen daarom tegenstemmen.

30 **De voorzitter:** Dank u zeer. Mag ik de handen van de fracties die voor zijn zien?
Voor zijn ChristenUnie, PvdA, Leefbaar Ridderkerk, SGP, CDA, D66/GroenLinks en Lokaal Sociaal.

De griffier: Er zijn 25 stemmen voor en 3 stemmen tegen. De motie is aangenomen.

35 **De voorzitter:** Motie 161 over de lokale klimaatconferentie. Mag ik vaststellen dat die is aangenomen? Dat is het geval.

40 Dan motie 162 over aanplant langs rijkswegen. Wordt de motie gehandhaafd? Dat is het geval. Stemverklaringen?

De heer Van der Spoel: Voorzitter, de motie verwijst naar een bijdrage in tweede termijn. Met die kanttekening gaan wij akkoord.

45 **De voorzitter:** Dank u wel. De motie is unaniem aangenomen.
Motie 163 van Lokaal Sociaal over de formulierenbrigade. Wordt de motie gehandhaafd?

Mevrouw Nooijen: Voorzitter, de wethouder heeft ons voldoende toezeggingen gedaan die de essentie van beide moties raken. Dat is voor ons voldoende, wij trekken beide moties in.

De voorzitter: Dank u zeer. Motie 165 over de vrijwilligerskaart. Wordt de motie gehandhaafd? Dat is het geval. Zijn er stemverklaringen?

5 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, alhoewel bij het voorstel staat dat het waarschijnlijk geen geld gaat kosten, zijn wij ervan overtuigd dat het wel geld gaat kosten. Wij zijn van mening dat het ook niet de taak van de overheid is. Wellicht dat de nieuwe organisatie initiatieven kan nemen, maar wij denken dat dit niet op de weg van de overheid ligt. Daarom zullen wij tegen het voorstel stemmen.

10 **De voorzitter:** Dank u wel. Ik breng de motie in stemming. Mag ik handen zien van de fractievoorzitters?
Dat zijn D66/GroenLinks, Leefbaar Ridderkerk, SGP, CDA, Lokaal Sociaal, ChristenUnie en de PvdA.

15 **De griffier:** Er zijn 25 stemmen voor en 3 tegen. De motie is aangenomen.

De voorzitter: Dank u zeer. We zijn door de moties heen.
Dan gaan we over tot stemming over het raadsvoorstel.

20 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, een stemverklaring. Het voorstel is inmiddels geamendeerd. Zo werkt het in de democratie en is het dus des raads. Ons schiet niets anders over dan voor te stemmen, maar u kent onze bedenkingen tegen het amendement.

25 **De voorzitter:** Dank u zeer. Een heldere stemverklaring.
De heer Japenga.

30 **De heer Japenga:** Vanmiddag gaven we ook al aan dat we op een aantal onderdelen zeker tegen de bezuinigingen waren, het betreft bezuinigingen op ouderen, beleid in de bibliotheek en het leerlingenvervoer. Deze wilde ik nog eenmaal noemen. Er is al geamendeerd. Het zij zo. Wij steunen het raadsvoorstel.

35 **De voorzitter:** Dank u zeer. Voordat we tot finale stemming komen, dienen we eerst te stemmen over het voorstel over de Verordening Wet inburgering Ridderkerk 2009, zoals op 15 oktober jl. in de raad voorlag. Er is een amendement voorgelegd. Met de werking van het amendement in uw achterhoofd, wil het college u vragen de Wet inburgering samenwerkingsverband gemeente Ridderkerk, Albrandswaard en Barendrecht 2009, zoals die op 15 oktober jl. in uw raad voorlag, alsnog vast te stellen. Dat kan uw goedkeuring wegdragen?
De heer Van Andel.

40 **De heer Van Andel:** Mag ik een korte vraag stellen?
In de brief die wij hebben gekregen, staat op de tweede pagina dat het systeem in de nabije toekomst wellicht gaat veranderen. Kunt u bij benadering aangeven wat de nabije toekomst is? Daar staat ook bij dat wellicht de verordening weer aangepast kan worden. Wij gaan ervan uit dat dan van uw kant actie wordt ondernomen om dat dan ook te doen.

45 **Wethouder Blesgraaf:** Voorzitter, ik kan daar op dit moment niet op antwoorden. U hoort van mij.

De voorzitter: Dat kan zo snel mogelijk in een commissievergadering, denk ik. Of anders schriftelijk. Dank u zeer.

Gaat de raad hiermee akkoord? Dan is dat vastgesteld. Dank u zeer.

- 5 Dan gaan we naar de vaststelling van de Programmabegroting 2010 met de daarbij
behorende amendementen inclusief dekkingsplan en kennis te nemen van het
Meerjarenperspectief 2010-2013. Met alles wat we hierover hebben gezegd en met alle
amendementen en moties die we hebben aangenomen, kunt u hiermee akkoord gaan. De
10 VVD heeft een stemverklaring afgelegd. Dan stel ik dit besluit vast.
U hebt een begroting voor 2010 en verder. Gefeliciteerd!

5. Sluiting

- De voorzitter:** Ik stel vast dat we aan het einde van de vergadering zijn. Ik denk dat er goed
15 vergaderd is. Ik dank u voor uw bijdrage.

De voorzitter sluit de vergadering om 21.35 uur.

- 20 Aldus vastgesteld in de vergadering van 21 januari 2010,
de griffier, de voorzitter,

25

30

35

40

as